

ƏDALƏT

Qurucusu:
Adil Minbaşıyev

İctimai-siyasi, hüquq qəzeti

Qəzet 1990-cı ilin
iyulundan çıxır

№ 25 (6118) 11 iyul 2025-ci il

Qiyməti 40 qəpik

“İkitərəfli danışıqlar ən səmərəli formatdır”

Bax:səh-2

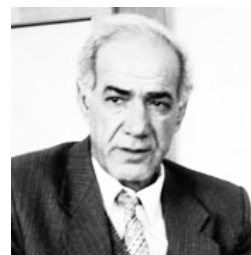
Sabit aylıq tarif nə qədər olacaq?

“Sabit tarifi tətbiqində məqsəd xidmətin keyfiyyətinin artırılması, xərclərin istehlakçılar arasında daha ədalətlə bölünməsi və bunun tariflərin artırılması hesabına deyil, mövcud istehlak tarifi çəkilən xərclərin xarakterinə uyğun olaraq onun strukturdurlaşdırılması hesabına əldə olunmasıdır”.

Adalet.az xəbər verir ki, bunu Milli Məclisin iclasında müzakirəyə çıxarılan “Qaz təchizatı haqqında” qanun layihəsinin müzakirəsi zamanı energetika nazirinin müavini Orxan Zeynalov deyib. O bildirib ki, sabit tarif səviyyəsinin əhalinin hər bir abonenti üzrə aylıq 1 manatı aşmayacaq.

Sabir Əhmədli - 95

Xalq yazıçısı Sabir Əhmədli nəsrimizə yeni ab-hava gətirib, yüksək vətəndaşlıq hissləri ilə qələmə alınmış əsərləri ilə ədəbiyyatımıza böyük xidmət göstərərək, nə-cə-neçə nəslin vətənpərvərlik ruhunda yetişməsinə önəmli rol oynayıb. Əsərləri bir çox xarici ölkə xalqlarının dilinə tərcümə edilib. Ədəbiyyatımız qarşısındakı xidmətləri yüksək qiymətləndirilmiş, ona Azərbaycanlı Xalq yazıçısı, Əməkdar incəsənət xadimi fəxri adları verilib.

Görkəmli yazıçı Sabir Əhmədlinin anadan olmasının 95-ci ildönümü tamam olur. Yazıçı 1994-cü ildə Qarabağ uğrunda aparılan savaşda oğlu Məhəmmədi itirib. Bütün bu iztirablar yazıçının “Axirət sevdası”, “Kef” və “Ömür urası” romanlarında əksini tapıb. Görkəmli yazıçı Sabir Əhmədlinin işıqlı xatirəsi qələm yoldaşlarının və oxucularının qəlbində daim yaşayacaq.

Həsən Kür

Gedib qayıtmayanlara ithaf

- Qızım, sənin adın nə?
- Mənim adım Qərənfil.
- Gözünə qurban olum, darıxırsan elə bil.
- Atamı gözləyirəm.
- Atan hardadır məgər?
- Müharibəyə gedib;
o döyüşür gecələr.
- Nə vaxt gedibdir atan;
gecikdiyi çoxdurmu?

- Çoxdur, əmi can, çoxdur.
- Ananın da atandan bir xəbəri yoxdurmu?
- Anam indi işdədir.
- Qızım, harda işləyir?
- Anam çox mehribandır, yarpaqları çox sevir, səhərdən-axşamacan onları təmizləyir.
-Yaxşı, mehriban anan atandan bir söz demir?
- Demir, əmi can, demir, daha yollara baxmır, daha onu gözləmir. Mən dünən çox ağladım gecə yatmadan öncə. Ananın nə etdiyin izləyirdim gizlicə. Atamın divardakı şəklini qucaqlayıb, belə deyirdi, əmi: “Mən necə böyüdəcəm Atasız bu yetimi”.

P.S. Haqqa qovuşan şəirimizə Allah rəhmət eləsin.

*“Gələn il azad edilən
ərazilərdə yaşayanların sayı
200 mindən çox olacaq”*

“Zəfərdən sonra Xankəndi daxil olmaqla Qarabağ və Şərqi Zəngəzurun qurulmasına və inkişafına yalnız dövlət büdcəsindən 21 milyard manatdan çox vəsait ayrılıb”.

Adalet.az xəbər verir ki, bunu Milli Məclisin keçirilən iclasında çıxışı zamanı deputat Vüqar Bayramov deyib. O bildirib ki, artıq 50 mindən çox vətəndaşımız işğaldan azad olunan ərazilərdə yaşayır və çalışır. “15 mindən çox keçmiş məcburi köçkünlər isə öz doğma yurdlarına qayıdıblar. Gələn ilin sonuna dek Qarabağda və Şərqi Zəngəzurdə məskunlaşanların sayı 140 min, o tarixi ərazilərimizdə yaşayanların sayı isə 200 mindən çox olacaq”.

Əbülfət MƏDƏTOĞLU

HADİSƏLƏRİ ƏDƏBİYYATA GƏTİRƏN YAZIÇI

Bax:səh-8

Aqil ABBAS
aqilabbas@rambler.ru

BURNUMUN UCUNU GÖYNƏDƏN GÜNLƏR

Dostum Elməddin Sərdara

(Ağdamlıların oxuması qəti qadağandır)

Kupədə məndən başqa üç nəfər də vardı. Biri Ağcabədidə kolxozlardan birinin sədri idi, nəinki sədrə, heç briqadirə də oxşamırdı. Çox arıq idi. Tanıyırdım, atamın dostuydu. O da məni tanıdı. İçəri girən kimi soruşdu ki, sən Abbasovun universitetdə oxuyan oğlu deyilsən? Dedim, hə. Qucaqlayıb basdı bağrına, bir doğması kimi.

Biri rusuydu. Ağdamda zavod tikirdi. Camaat bu zavoda Düyünə zavodu deyirdi. Az qala bir il idi bu şəhərdə yaşayırdı, dilimizi də öyrənmişdi. Biri isə erməniydi, Stepanakertdə ipək fabrikinin baş mühasibi idi. Əslində kolxoz sədrinə daha çox o oxşayırdı.

Qatar yerindən tərənən kimi erməni bələdçini çağırıb bir onluq verdi və dedi ki, bura təmiz bir süfrə gətir. Təmiz süfrəni gətirdilər və sərdi stolun üstünə. Sonra da çantasından bir çolpa çıxarıb qoydu süfrəyə, müxtəlif turşular qoydu, kolbasa qoydu, hətta göy-göyerti də qoydu.

Bax:səh-3

Səxavət Məmməd

Dəyirman öz işində, çax-çax baş ağrıdır

Bax:səh-7

“İkitərəfli danışıqlar ən səmərəli formatdır”

10 iyul 2025-ci il tarixində Birləşmiş Ərəb Əmirliklərinin Əbu-Dabi şəhərində Azərbaycan Respublikasının Prezidenti və Ermənistan Respublikasının Baş naziri arasında görüş keçirilib və Azərbaycan-Ermənistan dövlətlərarası normallaşma gündəliyinin müxtəlif aspektləri müzakirə edilib.

Adalet.az xəbər verir ki, bu barədə Xarici İşlər Nazirliyinin Azərbaycan Respublikasının Prezidenti ilə Ermənistan Respublikasının Baş naziri arasında Birləşmiş Ərəb Əmirliklərinin Abu-Dabi şəhərində keçirilmiş görüşün yekunlarına dair mətbuat məlumatında bildirilib.

Qeyd edilib ki, ikitərəfli danışıqların normallaşma prosesi ilə bağlı bütün məsələlərin həlli üçün ən səmərəli format olduğu təsdiqlənib və bu əsasda belə nəticəyönlü dialoqun davam etdirilməsi razılaşdırılıb.

"Sərhədin delimitasiyası prosesi ilə bağlı əldə olunmuş nailiyyətləri dəyərləndirən liderlər bu istiqamətdə əməli işlərin davam etdirilməsi üçün müvafiq dövlət komissiyalarına tapşırıqlar veriblər.

Tərəflər həmçinin iki ölkə arasında ikitərəfli danışıqları və etimad quruculuğu tədbirlərini davam etdirmək barədə razılığa gəliblər.

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti və Ermənistan Respublikasının Baş naziri Birləşmiş Ərəb Əmirliklərinin Prezidenti Əlahəzrət Şeyx Məhəmməd bin Zayed Al Nəhyana səmimi qonaqpərvərliyə və ikitərəfli görüşün təşkilinə görə təşəkkür ediblər", - məlumatda deyilir.

“Azərbaycan mülki müdafiə sahəsində beynəlxalq əməkdaşlığa böyük önəm verir”

Dünyada insanların təhlükəsizliyi, əmin-amanlığı və rifahının təmin edilməsi üçün həyati əhəmiyyət kəsb edən məsələlərə həsr olunmuş bu yüksək səviyyəli beynəlxalq tədbirə ev sahibliyi etməkdən məmnunluq duyuruq. Bu sessiyanın Azərbaycanda keçirilməsi ölkəmizin qlobal təhlükəsizlik, fəlakət risklərinin azaldılması və mülki müdafiə məsələlərinə verdiyi önəmin bariz nümunəsidir.

Adalet.az xəbər verir ki, bu fikirlər Prezident İlham Əliyevin Bakıda Beynəlxalq Mülki Müdafiə Təşkilatının Baş Assambleyasının 3-cü növbədənənar sessiyasının iştirakçılarına müraciətində yer alıb.

Müraciətdə, həmçinin qeyd olunur: "Azərbaycan mülki müdafiə sahəsində beynəlxalq əməkdaşlığa böyük önəm verir. Beynəlxalq ictimaiyyətin məsuliyyətli üzvü kimi ölkəmiz insan həyatının müdafiəsinə, ətraf mühitin və infrastrukturun qorunmasına yönəlmiş qlobal təşəbbüslərin formalaşmasında və həyata keçməsinə yaxından iştirak edir.

Azərbaycanın ev sahibliyi etdiyi bir sıra mühüm beynəlxalq tədbirlər, xüsusilə də keçən il baş tutmuş COP29 və gələn il keçiriləcək Dünya Şəhərsalma Forumu bəşəriyyəti narahat edən ən aktual problemlərin həllinə, onların fəsadlarının aradan qaldırılmasına və ümumilikdə qlobal həmrəyliyin gücləndirilməsinə xidmət edir".

İlham Əliyev Trampa başsağlığı verdi

Prezident İlham Əliyev Amerika Birləşmiş Ştatlarının Prezidenti Donald Trampa başsağlığı verib.

Adalet.az xəbər verir ki, başsağlığında deyilir:

"Hörmətli cənab Prezident,

Texas ştatında baş vermiş güclü daşqınlar nəticəsində çoxsaylı insan tələfatı və dağıntılar barədə xəbər bizi son dərəcə sarsıtdı.

Bu faciə ilə əlaqədar Sizə, həlak olanların ailələrinə və yaxınlarına, bütün Amerika xalqına öz adımdan və Azərbaycan xalqı adından dərin hüznə başsağlığı verir, xəsərət alanlara şəfa diləyirəm".

Vilayət Eyvazov Kollegiya iclası keçirdi

6 ayın yekunları müzakirə olundu

İyulun 10-da Daxili İşlər Nazirliyində 2025-ci ilin 6 ayında əməliyyat-xidməti fəaliyyətin yekunlarına və qarşıda duran vəzifələrə həsr olunmuş Kollegiya iclası keçirilib.

Adalet.az xəbər verir ki, iclası giriş sözü ilə açan daxili işlər naziri general-polkovnik Vilayət Eyvazov cari ilin birinci yarısında cinayətkarlıqla mübarizədə müsbət nəticələrin əldə edildiyini, kütləvi tədbirlərdə asayışın və təhlükəsizliyin peşəkarlıqla təmin olunduğunu, eyni zamanda qarşıda mühüm vəzifələrin durduğunu və onların ətraflı müzakirəsinin, xidməti fəaliyyətin təkmilləşdirilməsi üçün əlavə təşkilati tədbirlərin müəyyən edilib həyata keçirilməsinin vacibliyini nəzərə çatdırıb.

Iclasda hesabat məruzəsi və məruzəətrafı çıxışlar dinlənilib.

Qeyd olunub ki, ötən 6 ayda əməliyyat-axtarış və istintaq fəaliyyətinin subyekti olan bütün dövlət qurumları üzrə 17049 cinayət qeydə alınıb, onların 94,4 faizi daxili işlər və prokurorluq orqanları tərəfindən prosesual qaydada araşdırılan hüquqazidd əməllər olub. 2024-cü ilin analoji dövrü ilə müqayisədə ağır və xüsusilə ağır cinayətlər 18,9, odlu silahın tətbiqi ilə törədilənlər 2 dəfə,

əvvəllər məhkum olunmuş şəxslər tərəfindən törədilənlər 19,8, qrup halında baş verənlər 18,8, məişət zəminində törədilənlər 5,5, qəsdən adam öldürmələr 39,1, mülkiyyət əleyhinə olanlar 4,2, o

cümlədən oğurluqlar 6,2, dələduzluqlar 7,3 faiz azalıb.

Həyata keçirilmiş istintaq hərəkətləri və əməliyyat tədbirləri ilə cinayətlərin 92,8 faizi, o cümlədən prokurorluq orqanları ilə birgə keçmiş illərdən bağlı qalmış 232, görülmüş operativ cavab tədbirləri ilə 2196 cinayət açılıb, 4344 hüquqazidd əməlin qarşısı alınıb, axtarışda olan təqsirləndirilən şəxslərin 79,7 faizi tutulub, 3378 ədəd müxtəlif növ atıcı silah yığılıb və tapılıb.

Baş Prokurorluq və Daxili İşlər Nazirliyi tərəfindən əv-

vəlki illərdən bağlı qalmış cinayətlərin açılması ilə bağlı yaradılmış birgə işçi qrupun istintaq və əməliyyat-axtarış tədbirlərinin müsbət nəticələr verdiyini vurğulayan nazir vətəndaşların qanuni mənə-

ləqal dövrüyyədən 2 ton 958 kiloqram narkotik vasitə çıxarılıb və 151 tondan artıq narkotik xassəli bitki aşkarlanaraq məhv edilib.

Vətəndaşların qəbulu və müraciətlərinə baxılması işi-

nin xüsusi nəzarətdə olduğu, bu baxımdan mediada qabaqcadan məlumat verilməklə 4032 şəxsin qəbul edildiyi və qaldırılan məsələlərin əksəriyyətinin öz qanuni həllini tapdığı vurğulanıb.

Kollegiya iclasına yekun vuran nazir general-polkovnik V.Eyvazov xidməti vəzifələrin və qarşıya qoyulan tapşırıqların hesabat dövründə bütövlükdə layiqincə yerinə yetirildiyini qeyd edib, qanunçuluğun və hüquq qaydasının möhkəmləndirilməsi sahəsində əldə olunan müsbət nəticələrin inkişaf etdirilməsi üçün fəaliyyətin effektivliyinin artırılması ilə bağlı tapşırıq və tövsiyələrini verib.

Həmçinin vətəndaş məmnunluğunun təmin edilməsinin Azərbaycan Respublikasının Prezidenti cənab İlham Əliyevin müəyyənləşdirdiyi əsas vəzifələrdən olduğunu vurğulayaraq cinayətlərin qarşısının alınması, açılması, hüquqazidd əməllər nəticəsində vurulmuş maddi ziyanın ödəndirilməsi, müraciətlərə baxılması və qəbul işinə daha böyük həssaslıqla yanaşılmasını tələb edib.

Hikmət Hacıyev: "Etibarlı tərəfdaş olduğumuzu dəfələrlə sübut etmişik"

xalq qurumlarına mesajımızı verə bilərik. Bütün bu aspektləri nəzərə alsaq, ağılımıza yalnız bir şey düşür - Mərkəzi Avropa ölkələri bizim etibarlı tərəfdaşlarımızdır".

Sual: Slovakiyanın baş naziri Robert Fitso ötən ilin mayında Bakıda olub və orada Azərbaycan prezidenti İlham Əliyevlə görüşüb. Onu əsasən enerji və müdafiə sənayesindən olan 40-dan çox iş adamından ibarət nümayəndə heyəti müşayiət edib. Slovakiya ilə münasibətləriniz üçün enerji mühüm sektordurmu?

Cavab: "Bəli, əlbəttə. Nəhayət, enerji sayəsində Slovakiya və digər ölkələrlə çox yaxşı əlaqələrimiz var. Ancaq bir daha təkrar edərdim, bizim münasibətlərimiz tarixi kontekstə əsaslanır. Bizim keçmişdə çoxlu qarşılıqlı insani və siyasi əlaqələrimiz olub. Və bu ənənəyə əlavə olaraq, biz iqtisadi-

ticarət əlaqələrinin inkişafı üzərində işləyirik. Enerji isə Azərbaycanın Avropa İttifaqı ölkələri ilə əməkdaşlığının və tərəfdaşlığının əsas komponentidir.

Azərbaycan qazı Trans-Adriatik Boru Kəməri vasitəsilə Avropa bazarına çıxarılır. Hazırda Azərbaycan səkkiz Avropa ölkəsini birbaşa qazla təmin edir. Bununla belə, ümumilikdə 12 Avropa dövləti tərəfindən istifadə olunur. Etibarlı tərəfdaş olduğumuzu dəfələrlə sübut etmişik. Üstəlik, qaz və enerji sahəsində əməkdaşlıq heç bir siyasi mənə daşımadan həyata keçirilir. Sırf kommersiya məsələsidir, xalis biznesdir. Təbii ki, biz tərəfdaşlarımızın enerji təhlükəsizliyinə əhəmiyyət veririk".

Sual: Enerji təhlükəsizliyi dünyada mövcud siyasi vəziyyətlə sıx bağlıdır. Son illərdə, xüsusən 2022-ci ilin fevralında Rusiyanın Ukraynaya təcavüzü başlayandan bəri enerji sektorunda qarşılıqlı əməkdaşlıq artıbmi?

Cavab: "Əlbəttə! Avropa Komissiyasının sədri Ursula fon der Leyen 2022-ci ildə Azərbaycana səfər edib. Bu, demək olar ki, Rusiya-Ukrayna müharibəsi başlayandan dərhal sonra baş verib. O zaman Aİ-nin təcili olaraq yeni enerji impulsuna ehtiyacı var idi. Və

bunun həllində Azərbaycan əsas rol oynadı. Biz Avropanı lazımi qazla təmin etdik. Baş nazir Fitsonun Bakıya səfəri də bu müzakirələrin tərkib hissəsi idi.

Bildiyimə görə, Slovakiya artıq müəyyən miqdarda Azərbaycan qazını idxal edib. Biz mütləq hazırıq və qarşılıqlı əməkdaşlığı artırmağa, yeni qaz tədarüklərini buraya gətirməyə qərarlıyıq. Amma bunun üçün Aİ ilə əməkdaşlığın yeni səviyyəsinə ehtiyacımız var, xüsusən də infrastruktur baxımından. Çünki Azərbaycanın Xəzərdə zəngin qaz ehtiyatları var, lakin Trans-Adriatik Boru Kəmərinin, yaxud Cənub Dəhlizinin imkanları artıq doludur. Biz onları texniki cəhətdən genişləndirməliyik. Üstəlik, Avropanın da qaza ehtiyacı var. Ona görə də hər iki tərəfin bu məsələyə real yanaşması vacibdir.

Dünyadakı mövcud realığı nəzərə alaraq, biz Avropa ilə imzaladığımız Anlaşma Memorandumu əsasında yeni strateji enerji əməkdaşlığı qurmaq istəyirik. Amma bunu mümkün etmək üçün bizə uzunmüddətli müqavilələr lazımdır. İndi top Avropa İttifaqının meydançasındadır. Sadəcə onun reaksiyasını gözləyirik".

BURNUMUN UCUNU GÖYNƏDƏN GÜNLƏR

Dostum Elməddin Sərdara

(Ağdamlıların oxuması qəti qadağandır)

Kupədə məndən başqa üç nəfər də var idi. Biri Ağcabədidə kolxozlardan birinin sədri idi, nəinki sədrə, heç briqadirə də oxşamırdı. Çox arıq idi. Tanıyırdım, atamın dostuydu. O da mənə tanıdı. İçəri girən kimi soruşdu ki, sən Abbasovun universitetdə oxuyan oğlu deyilsən? Dedim, hə. Qucaqlayıb basdı bağrına, bir doğması kimi.

Biri rusuydu, Ağdamda zavod tikirdi. Camaat bu zavoda Düymə zavodu deyirdi. Az qala bir iliydi bu şəhərdə yaşayırdı, dilimizi də öyrənmişdi. Biri isə erməniydi, Stepanakertdə lək fabrikinin baş mühasibi idi. Əslində kolxoz sədrinə daha çox o oxşayırdı.

Qatar yerindən tərpenən kimi erməni bələdçini çağırıb bir onluq verdi və dedi ki, bu, ra təmiz bir süfrə gətir. Təmiz süfrəni gətirdilər və sərdi stolun üstünə. Sonra da çantasından bir çolpa çıxarıb qoydu süfrəyə, müxtəlif turşular qoydu, kolbasa qoydu, hətta göy-göyerti də qoydu.

Təbii ki, ağdamlıların Stepanakertdə dostları vardı. Bu dostlarının qohum-əqrəbələrində, ya da özlərində yas düşürdü. Ağdamlılar da o yasa gedirdi. Əslində başsağlığı verməkdən daha çox, yemək-icməyə, çünki ermənilər yasda süfrəyə birçə quş südü qoy-murdular. Toyda nə vardısı yasda da o idi, süfrələri zəngin olurdu.

Bir dəfə Kino Fazil babat vurandan sonra demişdi:

-Təki sizdə ölənlər çox olsun, biz də gəlib yeyib-ıçək.

Məclisə pərtlik düşmüşdü.

Erməni bir dənə də ara q çıxartdı və dedi:

- Bu tutovkadı, Gevorqov Konyak zavodunda düzəltdirir qonaqlarıçün, bir də Bakıya SK-ya da göndərir. Deyilənə görə, bayramlarda Moskva, SK-ya pay verir. Mikoyana da asobu yollayır.

Sonra bələdçidən dörd dənə də stəkan istədi. Stəkanlara ara q doldurub, azərbaycanlılar kimi dedi ki, bismillah edin. Hərə çolpa-dan bir tikə götürdü, mən də bir qıça çörək, iki qıça da kolbasa götürdüm.

Erməni dedi:

- Qorxma, ürəklə ye, donuz əti deyil, mal kalbasasıdır. Evdə özümüz hazırlamışıq.

Stəkanları götürdülər, yol yoldaşlığının sağlığına bədə qaldırdılar.

Rus dedi:

- Yol yoldaşı əsgər yoldaşı kimi bir şeydi, bir dəfə qatarla gedirsən, amma onu heç vaxt yadından çıxarmırsan.

Mənim içmədiyimi görən erməni:

- Ay bala, götür ey, bu ara q deyil, baldı bal.

Mənim əvəzimə kolxoz sədri dilləndi:

- Ə, uşaqla işiniz yoxdu. Onun dədəsi də əlində o boyda vinzavod ola-ola indiyə-cən bir qurtum da içməyib.

Yenə sağlıqlar, ermənilərlə azərbaycanlıların dostluq sağlığı, erməni və azərbaycanlıların ruslarla dostluq sağlığı, sonra da keçdilər fərdi sağlıqlara.

Araq doğrudan da bal kimi getdiyindən erməni ikinci butulkanı da çıxartdı.

Kolxoz sədrinin dərdi açılmışdı:

- Vallah, bu pripiskaya görə bir gün bizi minəcəklər. Bakıda түrmə rəisi qalmıyır bayramlarda pay göndərməyim. İndidən özümə dost tuturam, əvvəl-axır ora gedəji-yik.

Erməni onun sözüne qüvvət verdi:

- Bizim fabriki yoxlasalar hamımızı, hə-tə Gevorqovu da güllələyəcəklər.

Söhbət bir az da uzandı.

Mənim yerim aşağıda olsa da çıxdım yuxarı, kolxoz sədrinə dedim ki, dayı, sən aşağıda yat. Rus da yuxarı çıxdı, çünki erməni elə oturduğu yerdə yatmışdı, şəhərdə də xoruladı.

Kolxoz sədri gileyləndi:

- Əclaf bir tikə çörək vermişdi, xorultu-suyla şəhərdə də burnumuzdan gətirəjek.

İçkinin təsirindən tezliklə hamı yatdı, on-lar da xoruldamağa başladı, zəhlətökən bir musiqi yaranırdı. Mən heç yata bilmədim.

Nəhayət, qatar gəlib Ağdam vağzalında dayandı. Əvvəllər qatar Yevlağa gəlirdi, bur-da böyük bir vağzal vardı. Ağdam cavanları zarafatla Yevlax uşaqlarına "vağzal uşaqları" deyirdilər. Sonra qatar Ağdamda gəldi, ondan sonra Ağcabədi uşaqları bizlərə "vağzal uşaqları" deməyə başladılar.

Nədənə ağdamlılar bundan incimirdi.

Qatar vağzala çatıb silkələnib nəfəsini də-rəndən sonra hamı çantasını, çamadanını götürüb tez-tələsik qatardan düşdü. Mənim də əlimdə iki "Nağıl" tortu vardı.

Taksi sürücüləri çıxırırdılar:

- Ağcabədiyə üç nəfər.

- Şuşaya iki nəfər.

- Laçın... Laçına gedən.

- Mərziliyə.

- Xaçinstroya.

- İspanakertə.

Kolxoz sədrini görən kimi iki taksi sürücü-sü cumdu üstünə:

- Buyy, əşi xoş gəlmisən. Buyur, buyur. Az qaldı sürücülər sədrin üstə dalaşsınlar.

Sədr də davanı kəsmək üçün dedi:

- Ə, siz belə ələyin, biriniz mənim çama-danlarımı aparsın, biriniz də mənə.

Həqiqətən də elə oldu. O, qabaqdakı tak-siyə oturub gəldi, o biri taksi də sədrin çama-danlarını baqaja yığıb düşdü onların dalınca.

Erməni İspanakert çağıran sürücüyə ya-xınlaşıb soruşdu:

- Stepanakertə neçəyə gedirsən?

- On beş manata.

Erməni başını buladı:

- Bakıdan Ağdama üç yüz əlli kilometrlik yolu səkkiz manata, Ağdamdan Stepa-nakertə iyirmi beş kilometrlik yolu on beş manata. Bir Allahınız olsun da.

Sürücü:

- Neyniyək, biz də çörəyi belə qazanırıq.

Erməni:

- Yaxşı, qırx manat verəcəm, amma tək gedəcəm, başqa adam götürmə.

Sürücü:

- Ə, şandığa, onsuz da sən iki nəfər boydasan.

Razılaşdılar və erməni də taksiyə oturub gəldi.

Mənsə gözləyirdim görüm şəhərə gedən taksi varmı, amma hamı Ağcabədi, Stepana-kert, Şuşa, Laçın, Mərzili çıxırırdı.

Hırləndim:

- Bəs, bu şəhərə gedən yoxdu, ay qar-daş?

Bir sürücü dedi:

- Ə, Abbasovun oğlu, get otur o gördü-yün nol altı altmış ikiyə, üç nəfər də müş-təri tapım gedək.

Nəhayət, sürücü üç nəfər də müş-təri tapdı, düşdük yola.

Birini tanıdım, bizim məktəbdə fizika-riya-ziyyat müəllimi olmuşdu. Çox savadsız bir müəllimiydi, axırda haqqın yolunu tapıb keç-di milisə. Dəmir yol vağzalında reis idi. İki nəfər isə laçınli idi.

Sürücü onlardan soruşdu:

- Bəs, Laçına gedən taksilərə niyə min-mədiniz?

- İstəyirik bir yaxşı bazarlıq edək.

Sürücü təəccüblə:

- O boyda Bakını qoyub gəlib Ağdamda bazarlıq edirsiniz?

- Hayır deyil Ağdam bazarı? Sonra da gedəcəyik əmioğlugilə. Tanımamış olmaz-san Məcidov. O da bir maşın verəcək bizi aparacaq Laçına.

Sürücü:

- Seyidi kim tanıdır ki? - sonra üzünü tutdu rəisə; - Kamil məllim, bəlkə sizi sə-hər-səhər xaşxanaya aparım?

- Ə, nə xaşxana, görmürsən gözüm-dən yuxu tökülür, mənə at evə.

Sürücü:

- Kamil məllim, saallah, bezmirsən hər gün qatarla Bakıya gedif-gəlirsən?

- Neyniyim, vəzifəm budu, öyrəşmişəm təkərlərin taqqılıtısına. Hər gün də iyirmi-dən-iyirmi beşdən olur, Allah bərəkət ver-sin.

Sonra Kamil müəllim məndən soruşdu:

- Tanış gəlirsən, kimlərdənsən?

- Bizim məktəbdə müəllim işləmişin.

- Harda oxuyursan?

- Universitetdə.

- Mən sənə dərs demişəm?

- Xeyr. Siz B sinfinə dərs deyirdiniz.

Müəllim gülüb dedi:

- Deyirəm, axı, sənə dərs desəydim uni-versitetdə yox, Səyyaf müəllimin peşə məktəbində oxuyardın.

- Məllim, niyə elə deyirsiz? B sinfindən də nə qədər uşaq ali məktəbdə oxuyur.

- Bilirəm necə giriblər, dədələrinin pul-larıyla.

Sürücü isə başladı şəhərdəki son xəbər-lərdən:

- Dünən Qara Elxan bir dostunun toyu-na Moskvə salıb. Təzə katib sarsaq da-nışdığına görə Kolanıda döymək istəyib-lər, zorla qaçıb qurtarıb.

- Nə deyirmiş ki?

- Telefonla sovxozu zəng edif, katibə soruşuf ki, kimdi. Onun da qəribə danışığı var axı, deyif ki, qatıfı. Katibə də qayıdıf ki, qatıfıdsı arvadına, bajına qatsın. Katib də hırləndi, ərinməyif oturf maşına, gedif Kolanıya. Sovxozun direktoruna bağırif ki, tez ol o katibəni işdən çıxart. Bu vaxt katibənin nişanlısı gəlif, katibə babat bir şapalax qoyuf. İndi yazıq oğlanın işi milis-dədi. Ağdam camaatı da pul yığif ki, ne-jə olur-olsun bu Kolanı balasını qurtarsınlar. Srağagün də Paxan bazarda bir milsenərə bıçax vuruf. Fazil məllim də təzə gətirdiyi "Fillər mənim dostumdur" kinosundan qazandıqı pulu sayırmış. Üç min beş yüzə çatanda buxaltır girif içəri ki, Fazil məllim, Paxan bazarda milsenəri bıçaxla vuruf. Fa-zil məllim də stolun üstündəki pulları əli-nin dalıyla vuruf dağıdıf, deyif ki, fillər də belə gətdi. İki gündü şəhər bunu danışır. Bir ağcabədili gədə də bir yerdə yeyif-içənnən sonra Kamran Hüseynovun bayı-sioğlu ilhamın üzünü lezvaıyla yazıf. İlham həm yaxşı oğlanıydı, həm də gözəl-göycək oğlanıydı. Uşaxlar da tökülüf gə-dəni eşşək kimi döyüflər. Ağcabədili gədə də birtəhər əllərindən çıxıf oturf maşına qaçıf. İndi uqalovni rozisk Aliko da onu ax-tarır. Rayonun zamnaçalniki də nəse ağ-damlıların əleyhinə xoşagəlməz bir söz deyif, Alı da elə restoranının qabağında zamnaçalniki nətər döyüfsə skoripomoş aparıf.

Gəlib çatdıq Kamil müəllimin evinə. Müəllim maşından düşdü, pul çıxarmaq istəyəndə dedim:

- Məllim, sizin pulunuz çatıb, düşün.

Kamil müəllim:

- Axır ki bir tələbəmdən xeyir gördüm. Sağ ol. - dedi və gətdi evinə.

Sürücü laçınlılardan soruşdu:

- Bəs, sizi indi hara aparım, Məcidovgi-lə?

Laçınlılar:

- Yox, şəhər-səhər kişini narahat etmə-yək. Bir yeməxananın qabağında saxla.

Sürücü maşını Petro Elbrusun xaşxana-sının qabağında saxladı. Laçınlılar maşından düşüb sürücüyə iki onluq uzatdılar.

- Şəhərə adamın birini beş manata gə-tiririk.

Laçınlılar:

- Götür, on manat da səhər-səhər verdi-yin xəbərlərə görə.

- Hə, Abbasovun oğlu, indi də gedəh si-zə. Dədən dalınca niyə maşın göndərmi-yif?

- Səhər tezdən oyatmağa qıymadım.

- Balaca qardaşın bütün günü şəhərdə maşınla xuliqanlıq edir, görən indi hansısa xaşxanada vurur.

Sürücü yenə şəhərdəki əhvalatlardan da-nışmağa başladı. Gəlib məhləyə çatanda nə fikirleşdisə maşını fırlatdı geri:

- Bilirsən nə var, biz də getdiy Petronun yanına xaş yeməyə. Qorxma, şotu da özüm verəjəm.

Etiraz etmədim, çoxdanıydı xaş yemir-dim. Qayıtdıq geriye. Xaşxana adamlı dolu idi. Laçınlılar da təzə başlamışdı.

Elbrus mənə görəndə qucaqlayıb basdı bağrına:

- Xoş gəlmisən, qaqa, çoxdandı görsən-mirsən. Qaqan burdaydı, bir az olar gətdi. Keçin oturun, indi sizə asobu xaş verəjəm.

Laçınlılar bu sözdən dılxor oldular:

- Bizə verdiyin oşala suyuydu?

- Qaqa, bizdə oşala suyu olmur, aqlın özünü-zə getməsin. Oşala suyu olsaydı bir boşqab xası gözünə təpməzdin. İndi də ikinci boşqab istəyirsən. Bu dəfə sizə də asobu xaş verəjəm, mal dırnağından.

Keçib laçınlılarla bir stolda oturuq. Ye-mək-ıçmək başladı. laçınlılar da, sürücü də möhkəm vurdular.

Mən sürücüdən soruşdum:

- Qaidən qorxmursan?

- Əşi, yox, bizlə işləri yoxdu. Aylıx hax-larını veririk.

Nəhayət, yeyib-ıçmək bitdi. Laçınlılar he-sabı vermək istədi, mübahisə düşdü.

Sürücü:

- Ə, pulunuzu qoyun cəvinizə. Siz kim-siniz ağdamlı olan yerdə şot verəsiniz?

Elbrus mənim xətrimə hesabı almaq istə-mədi:

- Qonaq olun.

Sürücü onunla da razılaşmadı:

- Petro, pulunu götür. Məllim ayrı vaxt gəlif yeyif-içəndə şotu almazsan. İndi mə-nim qonağımdı.

Xaşxanadan çıxanda laçınlılar dedi:

- İndi bizi at bazara, bir saatdan sonra da gəl apar Armudun dibinə, çıxax gedək evimizə-eşiyimizə.

- Bəs, Məcidovgilə gedəsi olmadız?

- Yox, içmiş halda seyid evinə gedər-lər?

Sürücü:

- Malades, siz nə panyatkalı oğlanlarsız.

- Beləcə qayıtdıq bazara. Laçınlılar düş-dü və yenə döndük bizim məhləyə. Düşən-də Kamil müəllimin və özümün pulunu vermək istədim.

- Ə, pulunu qoy cəvinə, tələbə adamsan. Nolsun dədən sovxoz direktorudu. - dedi və maşını sürüb gətdi.

Mən isə əlimdə anamın sevdiyi iki "Nağıl" tortu darvazanı döymək istədim. Amma nə darvaza vardı, nə ev-eşik, nə mənə gözləyən anam, nə atam, nə də maşınıyla şəhərdə xuliqanlıq edən qardaşım. Oturdum bir daşın üstündə hıçkırdım, hönkürtü mənə tutdu. Amma ağlaya bilmədim. Gözüm-dən yaş gəlmə-di, göz yaşım 93-cü ildən qurumuşdu.

Həəə, bura Ağdam idi.

Rüstəm Hacıyev

ABŞ-ın antirusiya sanksiyaları nəticə vermir

ABŞ-ın on illərdi arxalandığı və dünyanı qorxuda biləcəyi "ən güclü silahı" sanksiyalar, istənilən nəticələri vermir. Lakin Ağ Evdə oturanlar deyəsən daha effektiv, daha təsirli "silah" barədə düşünə bilmirlər.

Hələ ötən əsrin 80-ci illərində İrana qarşı tətbiq olunan embarqolar, aradan ötən 40-45 il ərzində bu sanksiyaların on dəfələrlə sərtləşdirilməsi İran iqtisadiyyatına müəyyən təsirləri oldusa da, ABŞ bu ölkəni özünə tabe etmək istədiyinə nail ola bilmədi.

Sonradan Suruyaya, Liviyaya, hətta NATO tərəfdaşı Türkiyəyə qarşı da, irili-xırdalı bəzi sanksiyalar tətbiq edildi. Əzəli rəqibləri hesab etdikləri, iqtisadi cəhətdən getdikcə güclənməkdə olan Çin Xalq Respublikasına qarşı, idxal məhsullarına tarifləri kosmik səviyyəyə qaldırması da, Çin iqtisadiyyatını nəinki silkələyə, heç "tükünü" belə tərpədə bilmədi.

ABŞ administrasiyası artıq on ildən çoxdur ki, avropalı tərəfdaş ölkələriylə birlikdə Rusiya Federasiyasına qarşı tətbiq etdikləri sanksiyaların bəlkədə sayını belə itiriblər.

Buna baxmayaraq, ABŞ-ın hazırkı prezidenti Donald Tramp, artıq seçkiöncəsi "mən 24 saata müharibəni (Rusiya-Ukrayna müharibəsini) dayandıracam" vədləri, RF-si prezidenti Vladimir Putinin indkərligi üzündən hələ də havadan asılı qalıb. Lakin ABŞ prezidenti, Putinlə son dəfə uğursuz alınan telefon danışığırlından sonra, Moskvanı yeni sanksiyalarla "cəzalandıracağı" ilə Ona görə də, təhdid etdi.

"Yeni antirusiya sanksiyalar paketi layihəsinin qəbul edilib-edilməməsi Rusiyanın özündən asılıdır. İndi hər şey mənim qərarımdan asılıdır, bu şəxsən mənim seçimimdir"- deyə Tramp (yəqin ki, üzülərək. R.H.) bəyan edib.

İqtisadiyyatı kifayət qədər antirusiya sanksiyalarından zərər alan Rusiya isə, geri addım atmaq niyyətində olmadığını açıq-aşkar nümayiş etdirməkdədir. Vladimir Putin rusiyalılara müraciət edərək, Qərb məhsullarından imtina etməyi, yerli məhsullardan istifadə etməyi məsləhət görüb.

Bu arada, son vaxtlar ABŞ-ın Ukraynaya göstərilən hərbi yardımın dayandırıldığını bəyan edən Donald Tramp, Ukraynaya yeni dəst Patriot hava hücumundan raket komplekslərinin göndəriləcəyini bildirib.

Daha çox vaxtını sosial şəbəkələrdə keçirən, işi-gücü tikanlı sözlərlə kimlərsə sancmağa çalışan, Rusiya təhlükəsizlik şurasının sədr müavini Dmitri Medvedev isə, sosial şəbəkə akkautunda bəyan edib ki, "Rusiya Trampın "qütb küleyi" ritorikasına reaksiya göstərməməlidir".

Deməli, görünən odur ki, ABŞ prezidenti Donald Trampın "sonsuz cəhdlərinə" baxmayaraq Rusiya -Ukrayna müharibəsinin danışığılar yolu ilə nizamlanması məsələsi yenə də qeyri-müəyyən vaxtadək təxirə salınır...

Verilən məlumatlara görə, Rusiya daha azğınlıqla, daha şiddətli şəkildə dinc sakinlərin yaşadığı paytaxt Kiyev şəhəridə daxil olmaqla , Ukraynanın bütün yaşayış məntəqələrini güclü raket atəşinə tutmaqda davam edir...

Ödənilə bilməyən bu borcları dövlət qaytaracaq

"Milli Məclisdə "Dövlət borcu" haqqında qanuna dəyişikliklər ikinci oxunuşda müzakirə edilərək qəbul olundu".

Adalet.az xəbər verir ki, bunu deputat Vüqar Bayramov deyib. O bildirib ki, dəyişikliklərə əsasən, dövlət büdcəsindən verilən büdcə ssudalar geri qaytarıla bilməyəndə borc dövlət borcu və zəmanəti üzrə öhdəliklərin Təminat Fondu hesabına bağlanılacaq.

"Yeni, bu borclar geri qaytarıla bilməyəndə onun büdcə hesabına ödənilməsi nəzərdə tutulur. Belə ki, "Büdcə sistemi haqqında" qanuna uyğun olaraq dövlət büdcəsindən Naxçıvan Muxtar Respublikasının büdcəsinə, yerli büdcələrə, büdcə təşkilatlarına, dövlət adından yaradılan publik hüquqi şəxslərə və dövlət büdcəsindən maliyyə yardımı alan digər hüquqi şəxslərə büdcə ili ərzində ən gec verildiyi büdcə ilinin sonunadək qaytarılmalı olan büdcə ssudaları ayrılır.

Mövcud qanunvericiliyə əsasən dövlət büdcəsindən ayrılmış büdcə ssudalarının vaxtında geri qaytarılması həmin ssudanı alan təşkilatların öhdəliyindədir. Lakin təcrübədə bu vəsaitlərin təşkilatlar tərəfindən geri qaytarılmasında bir sıra problemlər müşahidə olunmaqdadır. Yeni dəyişiklik Təminat Fondunun yalnız dövlət borcu və zəmanəti üzrə öhdəliklərin yerinə yetirilməsi ilə deyil, həm də qaytarılmayan büdcə ssudalarının əvəzinin ödənilməsi ilə bağlı daha çevik bir alətə çevrilməsinə imkan yaradacaqdır".

"Medianın inkişafında Heydər Əliyevin rolu" adlı konfrans keçirildi

Heydər Əliyev Mərkəzinə Medianın İnkişafı Agentliyinin təşkilatçılığı ilə "Medianın inkişafında Ümummilli Lider Heydər Əliyevin rolu" adlı konfrans keçirilib.

Adalet.az xəbər verir ki, iştirakçılar, əvvəlcə, Ulu Öndər Heydər Əliyevin və Prezident İlham Əliyevin jurnalistlə görüşlərini, Azərbaycan mətbuat tarixində mühüm rol oynamış nəşrləri əks etdirən "Azərbaycan mətbuatının 150 ili: Tarixdən günümüze" adlı sərgiyə baxış keçiriblər.

Tədbir Ümummilli Lider Heydər Əliyevin Azərbaycan mətbuatının tarixi, inkişaf yolu, gələcək perspektivləri, eyni zamanda medianın cəmiyyətdə maarifləndirmə funksiyası və milli dəyərlərin təbliğindəki rolu barədə səsləndirdiyi fikirləri əks etdirən videoçarxla başlayıb.

Konfransın açılış mərasimində çıxış edən Medianın İnkişafı Agentliyinin İcraçı direktoru Əhməd İsmayilov Ümummilli Lider Heydər Əliyev tərəfindən təməli qoyulan media prinsiplərinin bu gün də dövlətin informasiya siyasətində və medianın fəaliyyətində öz əksini tapdığını və aktuallığını qoruyub saxladığını qeyd edib, Azərbaycanda müstəqil mətbuatın formalaşması və sürətli inkişafının təmin edilməsində, bu sahəni tənzimləyən qanunvericilik bazasının təkmilləşdirilərək beynəlxalq standartlara uyğunlaşdırılmasında Ulu Öndərin əvəzsiz rolu barədə danışib.

"Azərbaycan Televiziya və Radio Verilişləri" QSC-nin sədr müavini Rafiq Həşimovun moderatorluğu ilə baş tutan "Ulu Öndər Heydər Əliyev tərəfindən təməli qoyulan media prinsipləri" mövzusunda panel sessiyada Azərbaycan Respublikasının Ailə, Qadın və Uşaq Problemləri üzrə Dövlət Komitəsinin (AQUPDK) sədri Bahar

Muradova, Azərbaycan Yazıçılar Birliyinin üzvü, Rusiyanın Əməkdar jurnalisti Mixail Qusman, YAP İdarə Heyətinin üzvü və Veteranlar Şurasının sədri Arif Rəhimzadə, Milli Məclisin deputatları - YAP İdarə Heyətinin üzvü Anar İsgəndərov və əməkdar jurnalist Vüqar Rəhimzadə tərəfindən Ümummilli Liderin media sahəsində həyata ke-

Muradova deyib ki, demokratik dünyanın və demokratik düşüncəli insanların kəşf etdiyi və arxasında dayandığı ən önəmli nailiyyətlərdən biri mətbuatdır: Cəmiyyət inkişaf etdikcə mətbuatın da inkişafına şərait yaradır. Müstəqil dövlətlərin qurulması, inkişaf etməsi mətbuatın da, jurnalistlərin də əldə etdiyi nailiyyətdir".

çirdiyi islahatlar, azad və peşəkar medianın formalaşmasında atdığı əhəmiyyətli addımlar barədə geniş müzakirələr aparılıb və həmin prinsiplərin bu gün də dövlətin media siyasətində əsas istiqamət kimi davam etdirildiyi vurğulanıb.

Rusiyanın TASS informasiya Agentliyinin baş direktoru Mixail Qusman Heydər Əliyevlə bağlı xatirələrini bölüşüb. O bildirib ki, Heydər Əliyev ölkəsini xilas edib və bunun birbaşa sübutu var.

Mixail Qusman noyabr ayında Prezident İlham Əliyevin Azərbaycan mediasının inkişafındakı rolu haqqında konfransın keçirilməsini təklif edib. Qusman qeyd edib ki, Prezident İlham Əliyevin 44 günlük müharibə zamanı verdiyi 26 müsahibə fantastik peşəkar jurnalist diplomatiyasının ən böyük nümunəsidir.

Sessiyada çıxış edən AQUPDK-nin sədri Bahar

Deputat Anar İsgəndərov qeyd edib ki, media Azərbaycan həqiqətlərini dünyaya çatdırmaq üçün mühüm əhəmiyyət kəsb edir: "Bu gün həqiqətən çox güclü mətbuat var. Fürsətdən istifadə edib hər birinizi ürekdən təbrik edirəm".

Deputat Vüqar Rəhimzadə bildirib ki, mətbuat bayramı təkcə jurnalistlərin yox, həm də xalqımızın bayramıdır: "Söz azadlığı dövlət siyasətinin prioritetidir. Jurnalistikanın peşəkar formalaşması, dövlətə sadiqliyinin nümayişi, vətəndaşlara xidməti vacib amillərdir. Bu gün jurnalistika yüksək səviyyədə öz prinsiplərinə söykənərək fəaliyyət göstərir. Sevincir ki, xalqını sevən, həzrlədiyi reportajlarla, məqalələrlə peşəkar işlər ərsəyə gətirən jurnalistlərimiz var".

Sessiyanın sonunda "Heydər Əliyevin təhsil siyasəti: jurnalist peşəkarlığının artırılmasında təhsilin rolu" mövzusunda dəyirmi masa

keçirilib. Medianın İnkişafı Agentliyinin Naxçıvan regional idarəsinin müdiri Vəfa İsgəndərovanın moderatorluğu ilə baş tutan müzakirədə jurnalistika və kommunikasiya sahəsində çalışan akademik nümayəndələr iştirak ediblər.

Müzakirədə çıxış edən əməkdar jurnalist Qulu Məhərrəmli qeyd edib ki, "Jurnalistika" adının "Kommunikasiya və jurnalistika" kimi daha geniş və əhatəli bir anlayışla əvəzlənməsi bu sahədəki dəyişiklikləri daha dolğun ifadə edir və ixtisasın məzmununa uyğun olar.

Bakı Dövlət Universitetinin Jurnalistika fakültəsinin dekanı Vüqar Zifəroğlu qeyd edib ki, jurnalistika ixtisasında əhəmiyyətli dəyişikliyə ehtiyac var: "2025-ci ildən jurnalistikanın tədris proqramının dəyişməsinə gözləyirəm. Proqram müasir dövrün tələblərinə cavab verməlidir. Bu, təkcə texnoloji yeniliklərə uyğunlaşma ilə məhdudlaşmır, eyni zamanda, informasiya cəmiyyətinin çağırışlarına, yeni peşə standartlarına və jurnalistikanın transformasiyasına cavab verən bir yanaşma tələb edir. Həmçinin bizim "Media savadlılığı" ixtisaslaşması barədə təklifimiz də var. Bu gün təkcə jurnalist deyil, cəmiyyətin bütün üzvləri üçün media savadlılığı zərurətə çevrilib. Ona görə də bu sahənin gələcək jurnalistlərə ayrıca öyrədilməsi vacibdir".

Müzakirədə diqqətə çatdırılıb ki, Ulu Öndərin təhsil strategiyası çərçivəsində jurnalistika sahəsində peşəkar kadr potensialının artırılması, ali təhsil müəssisələrində sözügedən ixtisasın inkişafı və təkmilləşdirilməsi ilə yanaşı, jurnalistikanın elmi əsaslara söykənən inkişafı üçün vacib islahatlar aparılaraq medianın keyfiyyətinin yüksəldilməsi təmin edilib.

Nicat Novruzoglu

Əczaçılıq məhsulları üzrə xərclərimizdə artım nə ilə bağlıdır?

Əczaçılıq məhsulları üzrə xərclərimizdə kəskin artım nə ilə bağlıdır?

Deputat bildirib ki, Əczaçılıq məhsulları üzrə xərclərin artması dərman pəreparatlarının qiymətlərindəki dəyişikliklərə bağlıdır.

lərdə artım həmin dövrdə pərakəndə ticarətin strukturunda rekord səviyyədə olub və bütün digər istiqamətləri üstələyib.

Digər tərəfdən, həmin dövrdə yalnız bu istiqamət üzrə xərclərdə iki rəqəmi artım faizi qeydə alınıb. Bütün digər xərclər üzrə artım faizi bir rəqəmdir.

lər və eləcə də tibbi xidmətlərə tələbin yüksəlməsi ilə bağlıdır.

Qeyd edib ki, Dövlət Statistika Komitəsinin məlumatına əsasən, istehlak malları və əhaliyə göstərilən ödənişli xidmətlər üzrə tibbi xidmətlərin qiyməti həmin dövrdə 4.5 faiz yüksəlib. Tibbi təyinatlı malların qiymətində də

artım qeydə alınıb.

"Bu isə o deməkdir ki, tələbin artması ilə yanaşı tibbi xidmətlərdə qiymət artımları da davam edib.

Əczaçılıq məhsulları üzrə istehlak xərclərinin ailə büdcəsinə xüsusi təsirlərini nəzərə alsaq bu istiqamətdə qiymət tarazlığının qorunması çox vacibdir.

Doğrudur, dərman pəreparatlarının qiymətləri tənzimlənir. Amma bununla yanaşı, istehlak xərclərinin də optimallaşdırılması önəmlidir. Digər tərəfdən, qiymət və xərc tarazlığı üçün yerli istehsalın genişləndirilməsi və idxalın minimumlaşdırılması da vacibdir",- deyə millət vəkilini nəzərə çatdırıb.

Nicat

Yeni hakimlər kollektiva təqdim olundu

İyulun 7-də Azərbaycan Respublikası Prezidentinin təqdimatına əsasən Milli Məclisin qərarı ilə Konstitusiyaya Məhkəməsinə yeni təyin edilən hakimlər Otari Qvaladze, Fərhad Tutayuk, Rauf Quliyev və Rəşid Rzaev kollektivə təqdim olundu.

Adalet.az xəbər verir ki, tədbirdə Məhkəmənin hakimləri və Aparatın məsul əməkdaşları iştirak ediblər.

Təqdimat mərasimində çıxış edən Konstitusiyaya Məhkəməsinin sədri Fərhad Abdullayev qeyd edib ki, bu il müstəqil Azərbaycan Respublikasının ilk Konstitusiyasının qəbul olunmasının 30 ili, eyni zamanda torpaqlarımızın azad edilməsi nəticəsində Konstitusiyamızın bütün Azərbaycan ərazisində hüququnun bərpa edilməsinin - suverenliyimizin 5 ili tamam olur. Azərbaycan Respublikasının Prezidenti cənab İlham Əliyevin 28 dekabr 2024-cü il tarixli Sərəncamı

ilə 2025-ci ilin ölkəmizdə "Konstitusiyaya və Suverenlik İli" elan olunması müasir Azərbaycan dövlətçiliyinin inkişafında mühüm hadisə olmaqla, hüquqi dövlətçilik və suverenlik dəyərlərinin möhkəmləndirilməsi baxımından xüsusi əhəmiyyətə malikdir.

Fərhad Abdullayev çıxışında Konstitusiyaya Məhkəməsinin səlahiyyət müddəti başa çatmış hakimlərinin ədalət mühakiməsinin səmərəliliyinin artırılması istiqamətində uzun illər uğurlu fəa-

liyyətlərindən, məhkəmə-hüquq sistemində xidmətlərindən bəhs edərək, onların Konstitusiyaya Məhkəməsinin hakimi kimi hər zaman yüksək peşəkarlıq nümayiş etdirdiklərini, insan hüquq və azadlıqlarının müdafiəsi istiqamətində söylədiklərini vurğulayıb.

Daha sonra Fərhad Abdullayev Konstitusiyaya Məhkəməsinin yeni hakimlərinin vəzifəyə təyin olunmaları münasibətilə təbrik edərək, gələcək fəaliyyətlərində uğurlar arzulayıb və bu təyi-

natın hüquq ictimaiyyəti üçün önəmini vurğulayıb. Təyin edilən hakimlər gələcək hakimlik fəaliyyətlərində hüququn aliliyinin təmin edilməsi naminə söylədiklərini, yüksək hakim adını qorumaqla, onlara göstərilən yüksək etimada görə Azərbaycan Respublikasının Prezidenti cənab İlham Əliyevə öz minnətdarlığını ifadə edərək, üzərlərinə düşən məsuliyyəti layiqincə yerinə yetirməyə çalışacaqlarını bildiriblər.

Sədr ölkəmizdə Ulu Öndər Heydər Əliyevin hakimiyyətə qayıdışından sonra başlanmış hüquqi dövlət quruculuğundan, Prezident İlham Əliyevin məhkəmə-hüquq sahəsində həyata keçirdiyi müdaxilə islahatlardan, məhkəmə hakimiyyətinin müstəqilliyinin möhkəmlənməsindən, Konstitusiyanın aliliyinin təmin olunması və qorunması sahəsində atılan mühüm addımlardan bəhs edib.

Məzahir ƏHMƏDOĞLU

MADAQASKARDAN

MƏKTUB VAR

...Ən azından Güneş sistemindəki hadisələri - keçmişlərdə baş verənləri və yenilikləri öyrənən, axtaran, bəşəriyyətə təqdim edən bu sahənin mütəxəssisləri, əlbəttə, məntiqə də əsaslanırlar. Yoxsa heç vaxt durub demək olmaz ki, 1 milyon, 10 milyon, 100 milyon il bundan əvvəllərdə sistemin planetlərində nələr baş verib və nələr baş verəcəkdir. Təbii ki, Yuvamız olan Yer planetini öyrənmək digər planetlərdən fərqlidir. Məlum elmlərin və insan zəkasının həmişə inkişafda olması, kosmik hadisələrin planetdə baş verən dağıdıcı, məhvəddici həddə qədər formalaşması, daha sonra təkamülün həlledici nəticələri ...

Ancaq bugün biz, totalım Madaqaskarın 150 milyon il bundan əvvəl materikdən ayrılaraq dünyanın ən böyük adalarından birinə çevrilməsini öyrənməyib, deməli planetimizin gələcəyi haqqında da çox şeyləri araşdırmaq gücündəyik.

Bilirəm, çox uzaqdan başladım. Hər halda düşünməyə vadar edən məsələdir. Dünyamızı ağıllı adamlar idarə etsələr, gələcək nəsillərin də taleyi nə vaxtlarsa baş verəcək dəhşətli kosmik hadisələr fonunda bir elə qorxunc görünməz. İnsan zəkası, elmi-texniki tərəqqinin fantastik inkişafı buna əsaslı ümid yaradır. Necə ki, məsələn mobil telefon ən adi bir texniki vasitə kimi bəşəriyyətin xidmətindədir.

Ancaq ...

Dünyamızda, həyatımızda dələduzlar da az deyil. Ki-bercinayətlərdən tutmuş ən sadə üsullara qədər. Adamları üzübüz və ya etibarından sui-istifadə edərək aldananlar, götürək elə o məşhur Ostap Benderin "nəvə-nəticələridir". Bəs bizim bu 100 milyonlarla qazancı olan AzerCell-ə nə deyirsən?

... Telefonu götürüb danışmalı olduğun kimə zəng etmək istəyirsən, səndən qabaq ekrana təxminən bu məzmununda mesaj gəlir: "Hörmətli abonent, sizi təbrik edirik. Elə bugündən istədiyiniz filmlərə baxa bilərsiniz!". Nə isə. Əvvəlcə elə də əhəmiyyət verməyib vacib bildiyin işlə məşğul olursan. Bir də 2-3 gündən sonra başa düşürsən ki, canın AzerCell-in həmin o təbriki sənin balansından hər gün 1-2 manat çırpışdırmaqdan ötrü imiş. Məsələn öyrənirsən və şirkətin müvafiq məntəqəsində andradı bir vəziyyətlə üzləşirsən. Deyirlər ki, sevdiniz bədii filmlərə baxmaq istəmisiniz, bizim də borcumuzdur ki, sizə xidmət göstərək. Sən sübut etməyə çalışırsan ki mən sizə heç vaxt belə bir istəklə müraciət etməmişəm və sair və ilaxir... Nəhayət axırıncı bəhanələrini də qoyurlar ortalığa: onda yaqın əliniz dəyib (!!!- əsl uşaq bağçası !!!!!), mesaj qəbul olunub.

Nə isə. Beş-on manat yersiz ziyan düşdükdən sonra həmin ismarıcı bağlatdırırsan. Üstündən on-onbeş gün keçir telefonuna danışmaq üçün əlavə pul yükləyirsən. Heç bir saat keçmir ki, canım AzerCell səni yenə də həmin məzmununda təbrik (!!!) edir.

Son vaxtlar bu tip hadisələr çoxlarının başına gəlir, çoxlarını çaşdırıb əsəbləşdirir. Həm pulun gedir (hara!!!), həm də adlı-sanlı nəhəng şirkətin oyunbazlığına söz tapa bilmirsən.

Mən heç tapa bilmirəm. Çünki canım AzerCell fəaliyyətə başlayandan onun əbədi abonentlərindən olsam da telefonum orta nəsil modelidir. Yəni, kiçik həcmli, məhdud funksiyalı və s... Üstəlik hansısa bir nömrəni yığmaq və hansısa bir zəngə cavab verməkdən başqa heç nəyə vaxtım və həvəsim də yoxdur. Onda qala AzerCell filmləri ...

AzerCell bugün yenidən artıq neçənci dəfədir ki məni sevimli abonentinə olaraq elə həmin məzmununda təbrik edib...

Ağdamda lift və eskalator istehsalı müəssisəsi yaradılacaq

Ağdam Sənaye Parkında lift və eskalator istehsalı müəssisəsi yaradılacaq.

Bu barədə Adalet.az-a İqtisadiyyat Nazirliyinin tabeliyində İqtisadi Zonaların İnkişafı Agentliyindən məlumat verilib.

Bildirilib ki, Azərbaycan-Çin birgə kapitallı "Fujiai Azerbaijan" MMC-yə Agentliyin idarəçiliyində olan Ağdam Sənaye Parkının rezidenti statusu verilib. Yeni rezident tərəfindən Sənaye Parkının 1 hektar ərazisində lift istehsalı müəssisəsi yaradılacaq. Layihənin investisiya dəyəri 3,7 milyon manatdır. Çinin qabaqcıl texnologiyalarından istifadə ediləcək müəssisədə il ərzində 1 200 ədəd lift istehsalı nəzərdə tutulur. Növbəti mərhələ şirkət tərəfindən Sənaye Parkında eskalator istehsalı layihəsinin də həyata keçirilməsi nəzərdə tutulur.

Qeyd edək ki, Ağdam Sənaye Parkında hazırda investisiya portfel 270 milyon manat olan 29 sahibkarlıq subyekti rezident, 4 sahibkar isə qeyri-rezident kimi qeydiyyatdan keçib.

Azərbaycanda yeni cərimələr müəyyən edilir

Azərbaycanda qeyri-hökumət təşkilatları ilə bağlı yeni cərimələr müəyyən edilir.

Adalet.az xəbər verir ki, bununla bağlı məsələ Milli Məclisin iclasında müzakirə edilən İnzibati Xətalara Məcələsinə dəyişiklikdə əksini tapıb. Dəyişikliyə əsasən, qeyri-hökumət təşkilatı tərəfindən xarici maliyyə mənbələri hesabına xidmətlərin göstərilməsi və ya işlərin görülməsi haqqında müqavilələrin qeydiyyata alınmamış xarici maliyyə mənbələri hesabına xidmətlərin göstərilməsi və ya işlərin görülməsi haqqında müqavilə olmadan və ya qeydiyyata alınmamış belə müqavilə üz-

natadək məbləğdə, hüquqi şəxslər beş min manatdan yeddi min manatadək məbləğdə cərimə edilir. Bununla yanaşı xarici maliyyə mənbələri hesabına xidmətlərin göstərilməsi və ya işlərin görülməsi haqqında müqavilə olmadan və ya qeydiyyata alınmamış belə müqavilə üz-

rə qeyri-hökumət təşkilatı tərəfindən xidmətlərin göstərilməsi və ya işlərin görülməsi haqqında müqavilə olmadan və ya qeydiyyata alınmamış belə müqavilə üzrə bank əməliyyatlarının aparılmasına görə isə vəzifəli şəxslər iki min beş yüz manatdan beş min manatadək məbləğdə, hüquqi şəxslər səkkiz min manatdan on beş min manatadək məbləğdə cərimə ediləcək. Qeyri-hökumət təşkilatları, yaxud banklar və digər ödəniş xidməti

təchizatçıları tərəfindən "Qeyri-hökumət təşkilatları (ictimai birliklər və fondlar) haqqında" Azərbaycan Respublikasının Qanunu ilə müəyyən edilmiş qaydada qeydiyyatdan alınmamış xarici maliyyə mənbələri hesabına xidmətlərin göstərilməsi və ya işlərin görülməsi haqqında müqavilə üzrə bank əməliyyatlarının aparılmasına görə isə vəzifəli şəxslər iki min beş yüz manatdan beş min manatadək məbləğdə, hüquqi şəxslər səkkiz min manatdan on beş min manatadək məbləğdə cərimə ediləcək. Qeyri-hökumət təşkilatları, yaxud banklar və digər ödəniş xidməti

«E-bülleten» sistemi səhiyyə xidmətlərində effektivliyi və operativliyi artırır

Vahid normativ və texnologiyaya əsaslanan «e-bülleten» sistemi səhiyyə xidmətlərində effektivliyi və operativliyi artırır.

Adalet.az xəbər verir ki, 93 FM-in "Sağlam radio" verilişində çıxış edən Rəqəmsal Səhiyyə Mərkəzinin müəssisi Sevinc Məhərrəmov və ödəniş sektorunda elektron bülletenlərin idarə olunması qaydaları haqqında məlumat verib.

Onun sözlərinə görə, bu sistemin məqsədi əmək qabiliyyətinin müvəqqəti itirilməsi hallarının şəffaf uçotu və nəzarətinin təmin olunması, habelə səhiyyə xidmətlərində effektivliyin və operativliyin artırılmasıdır.

"Elektron xəstəlik vərəqlərinin rəsmiləşdirilməsi və

idarə olunması prosesi müvafiq qanunvericiliyə əsaslanmaqla, Vahid Səhiyyə İnformasiya Sistemi (VSIS) vasitəsilə həyata keçirilir. Həm dövlət, həm də özəl sektor bu sisteme inteqrasiya olunmaqla, eyni hüquqi və texniki tələblərə tabe olur. VSIS üzərindən həyata keçirilən bu proses sistemli nəzarət və hesabatlılıq baxımından mühüm əhəmiyyət daşıyır. Özəl tibb müəssisələrində çalışan həkimlər - dövlət sektorundakı həmkarları kimi - elektron xəstəlik vərəqləri tərtib etmək üçün VSIS-də qeydiyyatdan keçməli, fərdi istifadəçi identifikatoru əldə etməli və yalnız "Sima" hüquqi imza vasitəsilə sənədləri rəsmiləşdirməlidirlər. Bu, onların hüquqi məsuliyyətini və sistemdəki hərəkətlərinin iz-

lənəlməsi bilməsini təmin edir".

S.Məhərrəmov bildirib ki, VSIS sistemində iştirak edən özəl tibb müəssisələrinin daxilində müəyyən təşkilati prosedurlar, daxili sənədləşmə qaydaları və idarəetmə metodikası fərqli ola bilər. "Lakin bu fərqlər yalnız müəssisədaxili iş prinsipləri ilə məhdudlaşır və sistem səviyyəsində tətbiq olunan ümumi funksionallığa, texniki tələblərə və hüquqi əsaslara təsir göstərmir. Elektron xəstəlik vərəqlərinin mərkəzləşdirilmiş və vahid platforma üzərindən idarə olunması əmək qabiliyyətinin müvəqqəti itirilməsi hallarına dair real və operativ statistikanın aparılmasına, sui-istifadə hallarının qarşısının alınmasına və qərarverici orqanların daha effektiv idarə

etmə qərarları qəbul etməsinə şərait yaradır. Bu sistem həmçinin siğorta ödənişlərinin düzgün tənzimlənməsi, əmək bazarında şəffaflıq və əmək münasibətlərinin rəqəmsal şəkildə izlənməsi baxımından da vacib alət hesab olunur". Mütəxəssis sonda qeyd edib ki, rəqəmsal səhiyyə sistemlərinin uğurlu tətbiqi təkcə dövlət qurumlarının deyil, həm də özəl sektorun aktiv iştirakı ilə mümkün olur: "Elektron xəstəlik vərəqlərinin vahid platformada idarə olunması bu istiqamətdə dövlət-özəl tərəfdaşlığının real nümunəsidir. Özəl sektorun bu sisteme inteqrasiya olunması, həm hüquqi baxımdan məsuliyyətin paylaşılmasını, həm də xidmət keyfiyyətinin artırılmasını təşviq edir".

Faiq QISMƏTOĞLU
faiqqismetoglu@box.az

Bir dost da itirdim...

... Mənim o qədər də çox dostum yoxdu. Yeni onlar barmaqla sayılacaq qədər idi... Amma barmaqla sayılacaq dostların çoxunu itirmişəm. Hər dəfə də onları itirəndə ürəyimə sağalmaz dağ çəkilir...

Alim və şair qardaşım Məhərrəm Qasımının iki mısrası yadıma düşür: itirdim dostları, itirdim bir-bir... Bax iyulun 8-də də belə bir sədaqətli, mərd və alicənab dostum olan Hafiz Musayevi itirdim və hələ də özümə gələ bilmirəm. Çünki həmin günü səhər görüşmüşdük. Salamlaşdıq da! Sadəcə olaraq ovqatı yaxşı deyildi. Bir neçə ay əvvəl İsraildən müalicədən qayıtmışdı. Deyirdi ki, hər şey yaxşıdır, müalicəsi də pis keçməyib. Mənim kimi ürəyində stend vardı və özünə baxan adam idi.

... Onunla Yeni Günəşlidə düz 35 ildir ki, qonşuyuq! Və qonşuluq sonradan dostluğa çevrildi... Hər gün də görüşürdük. Binamızın bütün problemini uzun müddət o həll edib. Heç kimə də deməyib ki, bu işi həll etdim, kömək edin. O elə bir insan idi ki, heç vaxt "filan işi görəcəm" ifadəsini işlətmirdi. Bir də baxırdın ki, binada nə qədər abadlıq işləri görürüb və pulu da özü verib. Qonşular da bu xeyirxahlığına, yaxşılığına görə ona dua edirdi. Çətin vəziyyətdə olan və ehtiyac içində yaşayan adamlara arxa durardı. O qədər alicənab, mərd adam idi ki! Allaha and olsun Hafiz qardaşımız elədiyi yaxşılığın birini belə dilə getirməzdi. Başını qaldırıb kiməsə belə baxmazdı.

Oğlum Emil deyir ki, ata, Hafiz əmi Qürbət əmimə oxşayır. Və hər dəfə Emili görəndə deyirdi ki,

nə vaxt evlənəcəksən? Elə onun ölüm xəbərini də Emil mənə dedi. Görüb ki, həyatda çoxlu adam yığışıb. Soruşub ki, nə olub? Deyiblər ki, Hafiz müəllim rəhmətə gedib. Emil bu xəbəri eşidəndə şoka düşmüşdü və ağlaya-ağlaya dedi ki, ata, Hafiz əmi... Nə qonşu

uşaqlar, nə də Emil səhərə kimi yatmadılar. Bu da o uşaqların Hafiz qardaşımıza olan məhəbbəti idi.

Hafiz müəllimin çox gözəl ailəsi var. Şükür ki, onun yurdunda Nicat kimi tərbiyəli və ağıllı oğlu var. Onun yoxluğu bir ailənin kədərli deyil. Hafiz qardaşımızın itkisi bir elin, bir obanın və Yeni Günəşlidə 13 nömrəli binanın itkisidir.

Yeni Hafiz Musayev Naftalanın bir kəndindən deyil, yaxşı insanların cərgəsindən gedən bir ziyalıdır. Yerini Cənnət olsun, Hafiz qardaşımız!!! Və bizim binamızda, dostlar arasında həmişə sənizliyin hiss olunacaq və biz sən qoxunu Nicatdan alacağıq!!!

Fransa Ermənistanın Azərbaycanla şərti sərhədinə yaxın ərazilərə nüvə tullantıları daşıyır

"Environmental Protection First (EPF)" Koalisiyası Fransanın uran-terkibli radioaktiv tullantıları Ermənistanın Azərbaycanla şərti sərhədinə yaxın ərazilərə yerləşdirməsi ilə əlaqədar bəyanat yayıb.

Adalet.az bəyanatın tam mətnini təqdim edir: "Biz - "Environmental Protection First (EPF)" Koalisiyasının üzvləri Fransanın nüvə yanacağı nəhəngi - "Orano" dövlət şirkətinin uran-terkibli radioaktiv tullantıların bir hissəsini Ermənistanın Azərbaycanla şərti sərhədinə yaxın ərazilərə yerləşdirməsini Azərbaycanla qarşı yeni ekoloji müharibə kimi qiymətləndiririk. Fransa mediasının məlumatlarına (<https://courrierfrance24.fr/orano-envoie-secretement-des-dechets-dangereux-en-armenie-et-fait-des-dons-mysterieux-a-une-fondation-liee-au-premier-ministre-armenien>) görə, bu prosedür 2025-ci ilin iyunundan başlanılıb, nüvə tullantılarının ilk hissəsi artıq Ermənistanın Dilican Milli Parkının ərazisinə yerləşdirilib. Göyçə gölünün şimalında olan bu park bütünlüklə Ağstafa çayının hövzəsində 1100-2800 metr yüksəklikdə yerləşir, su axıntıları Ağstafa çayı vasitəsilə Kür çayına daşınır. Parkın ərazisi Gədəbəy, Tovuz, Ağstafa və Qazax rayonlarına yaxın olduğu üçün bütövlükdə Azərbaycan-da biomüxtəliflik təhdid altındadır.

Fransa mediasının araşdırmaları göstərir ki, uran-terkibli radioaktiv tullantıların Ermənistanı ixrac edilməsi bu ilin fevralında Parisdə Makron-Paşinyan görüşündə razılaşdırılıb, ardınca Paşinyanın arvadı Anna Ankopya-

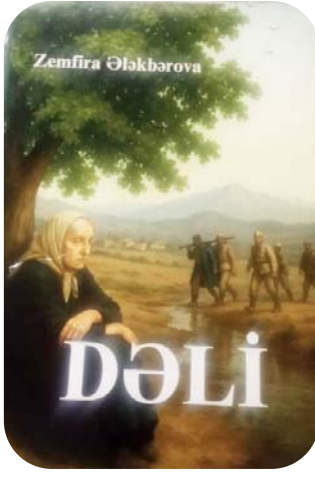
nın "Mənim Addım" Fondunun hesabına bu sövdələşmənin mükafatı olaraq, fransız şirkətdən böyük məbləğdə şübhəli ianələr daxil olub.

Nüvə tullantılarının Ermənistanı seysmik cəhətdən aktiv bölgəyə yerləşdirilməsi təhlükənin miqyasını daha da böyüdü.

18 Atom Elektrik Stansiyasında 56 nüvə reaktoruna malik Fransanın nüvə tullantılarını müstəmləkə regionlarındakı dənizlərə axıtmasının ardınca indi də Ermənistanı daşımaları bütün dünyanı, o cümlədən Atom Enerjisi üzrə Beynəlxalq Agentliyi narahat etməlidir. Biz Ermənistanın ekoloji təşkilatlarını da bu ekoloji terroru dayandırmaq üçün ayağa qalxmağa çağırıırıq. Fransa-Ermənistan cütlüyünün Espoo Konvensiyasının, Biomüxtəlifliyin Qorunması haqqında Konvensiyasının, Transsərhəd Su Resurslarının İstifadəsi və Qorunması haqqında Helsinki Konvensiyasının tələblərinə meydan oxumasına son qoyulmalıdır.

Ermənistan hakimiyyəti Fransa mediasında yayılmış məlumatları guya "dezinformasiya" adlandırsa da, faktı yerində yoxlamağa imkan vermir. Biz - "Environmental Protection First (EPF)" Koalisiyası olaraq, baş nazir Nikol Paşinyanı Azərbaycan QHT-lərinə Atom Enerjisi üzrə Beynəlxalq Agentliyin və digər beynəlxalq təşkilatların nümayəndələri ilə birgə Ermənistanın Azərbaycanla şərti sərhədinə yaxın ərazilərdə radioaktiv tullantılarla əlaqədar monitoring aparmağa şərait yaratmağa çağırıırıq".

"Dəli"

Yazıçı - jurnalist və bizim tələbə yoldaşımız, gözəl insan Zemfira Ələkbərovanın yenidən çapdan çıxmış kitabı belə adlanır; "Dəli".

Bu kitabda Zemfira xanımın müxtəlif vaxtlarda yazdığı romanı, hekayələri və xatirələri toplanıb.

"Dəli" adlanan romanda tarixi düşmənlərimizin torpaqlarımızda at oynatdığı vaxtlarda vətəndaşlarımıza etdikləri zülmərdən, həmin vaxtlarda itkin düşmüş dinc əhalimizin, əsgərlərimizin axtarışlarından bəhs edilir.

Yazıçı könüllü döyüşə getmiş və Birinci Vətən müharibəsində itkin düşmüş oğlunun yolunu gözleyen Ayna ananın iztirablarını elə böyük incəliklə, elə böyük həssaslıqla qələmə almışdır ki, kitabı oxuduqca həyəcanlanmamaq mümkün deyil.

Əsərdə igid oğlanlarımızın vətənimizi qorumağa getdiyi bir vaxtda pullu, narkoman birinin gənc qıza təcavüz etməsindən, bu hərəkəti ilə insanları qəzəbləndirməsindən, onların sonrakı taleyindən danışılır.

Kitabda yer almış hekayələr və "Mən kiməm?" adlı xatirələr də maraqlıdır. Bu "Qızıl gülün göz yaşları" , " Ölüm mələkləri" kitablarından oxuculara yaxşı tanış olan Zemfira Ələkbərovanın "Dəli" kitabı da inanırıq ki, böyük oxucu kütləsi tərəfindən maraqla qarşılanacaq!

Qaydaları pozan sürücülər...

Hər bir sürücü, hər bir hərəkət iştirakçısı mənzil başına sağ- salamat çatmaq istəyir. Bunun üçün isə birmənalı olaraq yol hərəkəti qaydalarına əməl etmək lazımdır. Bəs indi gəlin görək onlar bu qanunları riayət edirlərmi? Əlbəttə, yol hərəkəti qaydalarına əməl edənlər də var, etməyənlər də.

Məhz ona görə də qəzalar baş verir, piyadavurma halları yaranır. Bunun qarşısını almaq üçün isə yol polisi davamlı olaraq qabaqçılıq tədbirlər həyata keçirir. Belə tədbirlər Baş Dövlət Yol Polisi İdarəsinin Yol Patrul Xidməti Alayının əməkdaşları tərəfindən də zaman-zaman gerçəkləşdirilir. Alayın birinci tağımasının əməkdaşlarının Bakı- Quba avtomobil yolunda apardığı profilaktik tədbirlər demək olar ki, hərəkətin təhlükəsizliyinə hesablanıb.

Belə ki, tağıım əməkdaşları sutkanın 24 saati xidməti vəzifələrini məsuliyyət yerinə yerirlər. Onlar kobud qayda pozuntularına-sərxoş, ötmə əməliyyatını pozan, qəza şəraiti yaradan, sürücülük hüququ olmadan sürən arxasında əyləşən, piyadaya yol verməyən, nəqliyyat vasitələrinin konstruksiyasında dəyişiklik edən, eləcə də mobil telefonla danışan, təhlükəsizlik kəmərinə istifadə etməyən, avtomobili texniki baxışdan vaxtında keçirməyən sürücülərə qarşı inzibati tədbirlər görməklə bərabər, həm də onları maarifləndirir.

Tağıımın əməkdaşı, polis baş serjantı Anar Hümətov demək olar ki, həmişə tapşırılan işin öhdəsindən bacarıqla gəlir. O, sürücülərlə səmimi ünsiyyət qurmağı bacarır və çətin vəziyyətdə olanlara kömək edir. Bir neçə dəfə stasionar postda özünü pis hiss edən sürücülərə və hərəkət iştirakçılarına vaxtında kömək edib və onları xəstəxanaya çatdırıb.

Bir sözlə, bu tağımda çalışan yol polisi əməkdaşları rəhbərliyin onların qarşısına qoyduğu vəzifəni həmişə məsuliyyətlə və vicdanla yerinə yerirlər. Ona görə də tağıımın xidmət apardığı avtomobil yolunda qəzalar azalıb və hərəkətin təhlükəsizliyini yüksək səviyyədə təmin edilir!!!

Niyə yeniyetmələr valideynlərinin sözlərinə baxmır?

Bu gün dənizdə, çayda və göldə ən çox boğulub ölənlər yeniyetmələrdir.

Bu təsadüfi deyildir. Çünki onlar elə təsəvvür edirlər ki, hər şeyi daha yaxşı bilirlər və ona görə də heç kim-

lə məsləhətləşməyə ehtiyac yoxdur. Və nəticədə isə bəzən faciələr qacılır! Bilmi-rəm, siz fikirmisiniz, ya yox! Son vaxtlar suda boğulanlar ən çox yeniyetmələrdir. Onlar bacardı, bacarmadı dənizə, çaya girib çimirlər. Son vaxtlar ondan çox yeniyetmə suda çimərkən boğularaq ölüb.

Bu faciəni eşidən onların doğmaları isə şok yaşayırlar və çox pis vəziyyətə düşürlər. Nəzarət edilməyən yerlərdə çimmək daha təhlükəlidir. Ona görə də, çimməyə gedənlər bir qayda olaraq nəzarətçilərin tövsiyələrinə əməl etməli, nəzarət olunmayan yerlərə çimməyə getməlidirlər.

Bizcə, bu, təhlükəsizlik baxımından ən yaxşı çıxış yoluudur!!!

Kasıblar giləs yeyə bilmədi...

Heç kimə sirr deyil ki, bu il ölkəmizdə meyvə-tərəvəz məhsulları əvvəlki illərlə müqayisədə həm baha, həm də qıtdır.

Heç vaxt bu ilki kimi bahalıq olmayıb. Xüsusilə də, giləs və gilənar daha bahadır. Məsələn, giləs bazara çıxarılan gündən baha satılır. Giləsin kiloqramı 10 manatdan aşağı düşmür.

Elə gilənar da o qiymətə satılır. Mən çox adam tanıyıram ki, bu il baha olduğu üçün həmin meyvələrdən alıb nəinki yeyə, heç nubar edə bilmədi! Belə çıxır ki, kasıb adamlar o meyvədən heç yeyə bilməyəcək! Və bir də ölkəmizdə meyvələr, o cümlədən giləs və gilənar ona görə bahadır ki, daxili bazar qorunmur, məhsullarımız Rusiya bazarlarına aparılır.

Onlar bizim meyvələri yeyib kefdir, bizimkilər isə giləsin, gilənarın üzünə tamarzı qalırlar!!!

Belə yay olar?!

Bizim az yaşıımız yoxdu. Yeni dünyanın hər üzünü görmüşük, amma vallah, belə yay görməmişik.

Yazı başa düşdük və yaz payıza oxşadı. Axı yayın 25-ci günüdür. Və yay da heç yaya oxşamır və o da, elə payıza bənzəyir!

Bax, bundan baş açmaq mümkün deyil. Ən azından ona görə ki, ötən illərin bu vaxtı yayında 30-45 dərəcə isti olardı. Ancaq indi düz dörd gündür havanın temperaturu 20- i dərəcəyə düşüb. Üstəlik də, Bakıda külək az qala adamı apara.

Düzdü, hələ ki, adamı apara bilməyib, lakin neçə-neçə ağacı kökündən çıxarıb. Rayonlarda isə vəziyyət lap pisdır. Orada fasiləsiz olaraq yağış yağır və ona görə də, meyvə, bostan- tərəvəz məhsulları məhv olub, qıtlıq yaranıb. Bu isə birmənalı olaraq bahalıq deməkdir. Dünyanın hər yerində iqlim dəyişikliyi baş verir.

Çünki insanlar təbiəti, ekologiyayı məhv elədilər və Allahla zarafatlaşdılar. Zarafatın da axırı bax belə oldu!!!

EMİL FAİQOĞLU

Səxavət Məmməd

Dəyirman öz işində, çax-çax baş ağrıdır

Azərbaycan oxucusunun, jurnalistinin ən böyük problemlərindən biri də oxuduğu, dinlədiyi, izlədiyi, sual verib cavab aldığı adamlardan hesabat tələb etməməsidir.

Hansısa siyasi şərhçi, politoloq, jurnalist, hərbi ekspert, hərbi təbliğatçı, ziyalisından soruşmur ki, ay insan, ay adam, ay püləyənçi, dünən belə danışdın, belə proqnoz verirdin, bu gün başqa hava çılırsan, oynayırsan, şillaqlayırsan. Oxucunun imkanları məhduddur. Yaxşı jurnalistə nə gəlib? Niyə soruşmur ki, ay müəllim, ay bəy, ay zırrama, dünən deyirdin "artıq proseslər bu formada inkişaf edəcək", amma indi tam əksini görürük, nə deyə bilərsən?! O sizə əminəm ki, təxminən belə cavab verəcək: "mən uzunmüddətli, uzaqmənzilli düşünürdüm". Bəziləri də cümləyə "bilirsiniz" ilə başlayacaq. Qoymaq olmaz sözün bitirsin. Dərhal sözün kəsib, axıra qədər getmək lazımdır. Belələrinin ağzın dirəməlisən "tupik"ə, itisürütdəməsi etməlisən. Meydan verdiyiniz adamlar yalan satırsa, təbliğatla məşguldursa, onun qarşısını almırsansa, demək, sən də onun bir tayısan, ya zəlzələdən, ya vəlvələdən eyni xislətli adamsan! Vəlvələ tərəfinə də aydınlıq gətirim, sabah efirə gəlməz, efir boş qalar. Cəhənnamə gəlməsin, bir adama 15 dəqiqə, yarım saat vaxt verməkdənsə, başqa birinə 1 saat ver...

Niyə söz haqqının olduğunu düşünürəm? 12 günlük İran-İsrail toqquşması zamanı proseslərə maksimum obyektiv yanaşdım, yazılarımda da, "YouTube" kanalımdakı çıxışlarımda da... Söz tapa bilməyənlər, işi gücü şər atmaq, qara yaxmaq, it kimi arxada hişmək olan təkhüceyrəlilərin bəziləri dolayısı ilə söz soxmağa çalışdı, bəziləri "farsbaş" dedi, arxada hişdikləri də qulağıma çatdı. İran-İsrail toqquşması zamanı İrani dağıdan, parçalayan, orada bir neçə dövlət quranlar vardı. Bu adamlar İran prezidenti Məsud Pezeşkiyanın Azərbaycan səfərini, gördünüz də necə mədh edirdilər? Biri də çıxıb bu adamlardan soruşmadı ki, ay insan, o prezident parçaladığın, aşağıladığın İranın prezidenti deyildi?! Bəlkə, xəbərimiz yoxdur, İran parçalanıb, Cənubi Azərbaycan adlı dövlət yaranıb, Pezeşkiyan da oranın prezidenti kimi ilk rəsmi səfərini Azərbaycana edirdi?!

Zaman-zaman İran ordusu barədə yazılar yazmış, zəif və güclü tərəflərini incələmişəm. Bunun üçün onlarla mənbəyə baş vurmuş, araşdırmalar etmişəm. Ancaq bizim hərbi xidmətdə olduğu naməlum olan adamlar İrana hücum edib Təbrizi almaqdan dəm vururdu. Hələ xeylisi də yazırdı ki, Azərbaycan dərhal hərəkətə keçməlidir. Biri də soruşmurdu ki, necə, nə cür? Əgər "hərəkətə keçməlidir" yazan biri bunun konsepsiyasını ortaya qoymursa, o adam boş, boşboğaz, boşbaşdır! Qarabağda apardığımız müharibədə qüvvələr nisbətindən xəbəri olmayan "adamlar", qınamıram, İrana da qoşun yedirir, Rusiyaya da...

Xamenei haqqında kitab yazan adam çıxıb aradan götürməyin yollarından danışır, İrandan qalaq-qalaq pul alan adamlar, daha sonra İran səfirliyinin nümayəndələrinin yanında İran haqqında danışanda səfirliyin əməkdaşları üzünə qarşı "aldığın pullardan utan" deyilən adam Xameneini asıb-kəsir, ağır verir. Bu dələduzların, "moşşeniklər"in, siyasi fahişələrin ipi ilə quyuya düşmək olar?! İrani tənqid etmək olar, özü də buna birnəfəsə "n" qədər səbəb saya bilərəm. Məisal üçün ən böyükləri - narkotik, fars şiləyi, ideoloji hücumlar, ostanlıq kimi yanaşma və sair. Bu yazılan hər sözün biri böyük bir yazının, araşdırmanın mövzudur. İrani dağıdanların hər biri iddia edirlər ki, İsraili müdafiə edirlər, çünki İsrail Azərbaycana dəstək verir. Türkiyə ilə Azərbaycan arasında soyuqluq yarananda, konkret Ərdoğan Qarabağı aldığını iddia edəndə, dərhal cavab verildi ki, qarşılığını vermədiyimiz heç nə yoxdur. Sabah İsrailə Azərbaycan arasında belə bir məsələ ortaya çıxsə, əminəm ki, yenə eyni cavab veriləcək.

Türkiyədən söz düşmüşkən, bir çoxları iddia edir ki, Azərbaycanda Türkiyənin ən böyük hərbi bazası yerləşdirilməlidir. Hansısa bir ölkədə başqa bir ölkənin hərbi bazası yerləşdirilirsə, o dövlətin suverenliyi təhdid altına düşür. Tarixçi deyiləm, ancaq öz ölkəmin tarixini kifayət qədər

yaxşı araşdırmışam. Ən azı 1920-ci ildə nələrin baş verdiyini dəqiq bilirəm. Hesab edək ki, Azərbaycanda Türkiyənin hərbi bazası quruldu, Rusiya ilə eskalasiya baş verdi. O baza Azərbaycanı xilas edə bilər? Ümumiyyətlə, Türkiyə Rusiya ilə toqquşmaq niyyətindədir? Ərdoğanın Azərbaycanla Rusiya arasındakı gərginliklə bağlı müsahibəsinə baxdım, BMT kimi narahat olduğunu dedi, sözdə belə olsa, Azərbaycanın yanındaıyq dedimi bəs?

Azərbaycanda bir qrup adamlar düşüb ortalığa ki, Azərbaycanda Rusiya məktəbləri bağlanmalıdır. Əvvəla bildirim ki, Azərbaycan dövləti Rusiya məktəblərinin sayını artırmaq üçün maksimum çalışır, ən azı sürümdülməçiliklə bunun qarşısını almağa çalışır. Məisal üçün valideynlərinin rusdilli olub-olmamasını yoxlayır. Ancaq azərbaycanlı valideynlər rüşvətlə, min oyun çıxararaq uşaqlarını rus sektorunda oxutmaq istəyir. Niyə? Sənin təhsilin ağlar gündədir. Əminəm ki, sənin təhsilində inkişaf olsaydı, heç kim aparıb uşağını rus bölməsinə qoymazdı. Gəlin, məsələyə bir qədər də fərqli yöndən baxaq: boykot deyilən bir şey var. Məisal üçün Rusiyadan Azərbaycana qarşı hansısa təzyiq var - ki, var! Azərbaycanda bir gürcü aktyoru Vaxtanq Kikabidze kimi ziyalı tapılmadı ki, Putindən aldığı "Dostluq" ordenini geri qaytarsın. İmtina etmək özü də bir mədəniyyətdir.

Azərbaycanda bir insan övladı tapılmadı ki, çıxıb "uşağımı rus bölməsindən Rusiyanın Azərbaycana qarşı münasibətinə görə çıxardım" yazsın. Bir müəllim görmədim ki, məktəbdən intina etsin! Əgər bir məktəbə uşaq getməyəcəksə, müəllim olmayacağısa, gəlib başınıza silah dayayıb aparacaqlar sizi ora?! Şagirdsiz nəinki sektor, bölmə, heç məktəb də olmaz! Gedin Rusiyanın danışan dili Zaxarova və Peskova sual verin ki, "Azərbaycanda məktəblər bağlansın" fikri sizin üçün daha təhlükəlidir, yoxsa mənim bu yazdıqlarım? Özünüü onların yerinə qoya da bilirsiniz. Rus bölməsində təhsil alanları potensial "beşinci kolon" adalandırırlar. Rusiyanın "qırmızı xətlər"i hansılardır, məlumdur. Gəlin görək, o uşaqlar potensial "beşinci kolon"dur, yoxsa bilə-bilə ki, Rusiyanın "qırmızı xətti" nədir, Azərbaycanı o xətti tapdalamağa çağırırlar və Rusiyanı Azərbaycana qarşı yönəldirlər?

Hər zaman obyektiv yazmağa, danışmağa çalışmışam. Ən çox da Rusiya-Ukrayna müharibəsinə görə tənqid ediblər, hətta "rusbaş" deyiblər. Bəziləri iddia edir ki, Ukrayna bizim üçün döyüşür. Ukraynanın bizim üçün döyüşdüyünü düşünən adamlardan birinin də gedib Ukrayna ordusuna yazıldığını görmürəm. Ukrayna Avropa, ABŞ üçün döyüşür. Əslində, hər bir ölkə özü üçün döyüşür. Bəziləri düşünür ki, Rusiya Ukraynada apardığı müharibə ilə zəifləyir. A kişi, o zəifləmə sənə görə deyil, ABŞ-yə, Avropa İttifaqına, Çinə görədir. Öz müharibəmiz xaric bütün müharibələr mənim gözümdə obyektdir. Bu qədər sadə!

İnsanları "farsbaş", "rusbaş" adalandıran adamların hamısı Qərb küləyi hansı tərəfə əsir-sə, o yönə sözdən döşəyirlər. Bu adamlar rahatlıqla öz maraqlarına uyğun olmayan yazı, çıxış gördükdə, dərhal həmin adamları "rusbaş", "farsbaş" adlandırırlar. Soruşmaq ayıb olmasın, sən nə başsan, haranın başısan, nəyin başısan?! Bu adamlar dəvəquşu kimi başın soxub Qərb qumuna, arxası ilə adam damğalayırırlar. Bu adamlar Azərbaycana sevir?! Bu adamlar vətən-millət dərdi çəkir?! Bu adamların Allahı da, imanı da, ideologiyası da puldur! Başqa heç nə! Fikir verdinizsə, bu adamlara nəyinsə başı demədim. Niyə? Çünki məhkəmə hökmü olmadan kimisə casusluqda, harasa işləməkdə ittiham etmək olmaz! Dünyanın ən çətin işlərindən biri casus aşkar etməkdə. Azərbaycandakı bir tayfa bunu uşaq oyuncağına çevirib. Onda kəşfiyyat qurumlarımızı ləğv edək getsin. Adamlar bir elə araşdırma edir, bir elə xərcələr çəkir, risklərə gedir. Nəyə lazımdır? Hazır əlimizdə casus aşkarlayan bir sürü var da. Onu şərlə, buna qara yax, o birinə böhtan at, at kimi üzə dur, adam vidində, it günündə yaşa!

Dəyirman öz işində, çax-çax baş ağrıdır... Ağlıma versə, davam edəcəyəm.

Məlum olduğu kimi, iyulun 5-də azərbaycanlı müğənni Albina Pyakşevanın ABŞ-Meksika sərhədində öldürüldüyü haqda məlumat yayılıb.

Adalet.az xəbər verir ki, bununla bağlı Bakı Caz Festivalının direktoru Leyla Əfəndiyeva paylaşım edərək hadisəni üzüzü adlandırıb. Bundan başqa, L.Əfəndiyeva APA-ya açıqlamasında da məlumatı təsdiqləyib: "Dünən axşam bu barədə məlumat aldım. Kimin tərəfindən öldürüldüyünü bilmirəm. Bildiyim odur ki, sərhəddə öldürülüb".

Amma direktor bir neçə dəqiqə sonra Albinanın sağ olduğunu elan edərək əvvəlki paylaşımını silib. Bu gün isə L.Əfəndiyeva Kütləvi İnformasiya Vəsitiələrini qınayaraq rus dilində status yazıb və əslində xəbərin mənbəyinin özü olmadığını iddia edib.

Məsələyə Azərbaycan Mətbuat Şurası reaksiya verib. Qurumun sədri Rəşad Məcid qeyd edib ki, caz festivalının icraçı direktoru, "Caz dünyası" jurnalının baş redaktoru Leyla Əfəndiyevanın jurnalistlərə etdiyi müraciətini oxuyub və bu barədə bir neçə söz deməyi

Albinanın ölümü ilə bağlı yayılan xəbəərə Mətbuat Şurasından reaksiya

özünə borc bilib: "Məsələ bu günlərdə Leyla Əfəndiyevanın sosial şəbəkədə azərbaycanlı müğənni, "I am Jazzman" yarışmasının finalçısı Albina Pyakşevanın Meksika-ABŞ sərhəddini keçərkən faciəvi şəkildə dünyasını dəyişməsi barədə sonradan təsdiqini tapmayan başsağlığı tipli xəbər yaymasından sonra başlayıb. Leyla xanımın sosial şəbəkədəki bu paylaşımını görəndə gənc müğənninin faciəli ölümündən mən də dərin kədər hissi keçirmiş, bərk təəssüflənmişdim. Xəbər yayılar-yayılmaz bir sıra fəal sosial şəbəkə istifadəçisi tez-tələsik öz hiddət və qəzəbini bildiren status yazmışdı. Eyni zamanda bir sıra tanınmış media subyekti də Leyla Əfəndiyevanın bu xəbərini yaymıy, məsələyə münasibət bildirmişdi. Lakin çox keçmədən aydın oldu ki, yayılan xəbər təsdiqini tapmır. Bundan sonra Leyla Əfəndiyeva da bu feyk xəbərin yayılmasından ciddi narahatlığını bildirdi, məyusluq içərisində öz təəssüfünü ifadə etdi.

Leyla Əfəndiyeva tanınmış şəxsdir, bir media subyektinə rəhbərlik edir, jurnalistlərlə mütəmadi təmasda olur. Onun müraciətindəki narahatçılığı təbii ki, tamamilə anlayışla qarşılayırıq. Amma eyni zamanda bir məqamı da vurğulamaq lazım gəlir - baş verən bu hadisə bir daha göstərir ki, müəyyən ictimai öhdəlikləri olan tanınmış şəxslərdən tutmuş ən sırası vətəndaşına qədər hər bir fərd sosial şəbəkədə öz məsuliyyət hissini həmişə gözleməlidir".

O qeyd edib ki, Leyla Əfəndiyevanın yazdıqlarının doğruluğuna, dəqiqliyinə təbii ki, bizim jurnalistlər də, media subyektləri də inanırlar və daşıdığı ictimai status media təmsilçilərinə onun yaydığı xəbərin səhihliyinə əminlik yaradır:

"İndi Leyla Əfəndiyeva feyk olduğu ortaya çıxandan sonra media subyektlərini bu xəbəri silmədikərinə, onu öz səhifələrində saxlamaqla o ailəyə dərin kədər bəxş etməkdə davam etdiklərinə görə qınayır. Leyla xanım qınağında onu da vurğulayır ki, media subyektləri nəyə görə mədəniyyətlə bağlı paylaşım

lara diqqət ayırmırlar, amma belə bir bəd xəbəri yaymaqda fəallıq göstərirlər? Qeyd edim ki, bu məqam neçə illərdir bizim medianın ən ciddi problemlərindən biri olaraq qalır. Hələ 2013-cü ildə cənab Prezidentin Azərbaycanın media rəhbərləri ilə görüşü zamanı çıxış edərkən mən də bu məsələyə toxunmuş, bizim saytlardan birinin bir şairin ölümü barədə yazdığı yalan xəbəri xatırlatmış, o yalan xəbərin yayılmasının üstündən iki il vaxt keçdiyini, amma o şairin hələ də həyatda olduğunu söyləmiş, həmkarlarıma bəd xəbərlər

yaymağa tələsməməyi tövsiyə etmişdim. O vaxt dediklərim mediaya ünvanlanmış səmi, təəssübkeş bir çağırış idi.

Artıq sosial media istifadəçilərinin də xəbər yayıcılarına çevrildiyi indiki vaxtda isə hər kəsin, xüsusən də cəmiyyətdə tanınan, ictimai məsuliyyətli şəxslərin hər hansı bir xəbər, məlumat paylaşarkən daha çox diqqətli olması çox vacibdir.

Niyə məhz bu tipli xəbərlərin daha tez yayılmasına gəlincə, qeyd etməliyəm ki, bu gün jurnalistikada, xüsusən də sosial mediada xəbər yayarkən o xəbərin daşdığı ictimai yükəndən əvvəl, onun yarada biləcəyi hay-küyə, sensasiyaya, qışqırta daha çox önəm verilir. İstəsək də-istəməsək də, media diqqəti cəlb etmək üçün belə hay-küylü, belə "qeyri-adi" xəbərlər yaymaqda həmişə maraqlı olub. Bu mənada həm indi baş verən hadisənin yaratdığı narahatlıq, həm də Leyla xanımın bu narahatlıqdan doğan müraciəti saxta xəbərlərin çoxaldığı indiki dövrə hər kəsi dediyi hər kəlmənin, yazdığı hər sözün məsuliyyətini maksimum dərəcədə anlamağa vadar edir".

"Xatırlatmaq istərdim ki, "Media haqqında Azərbaycan Respublikasının Qanunun"da ilk dəfə anlayış verilmiş media savadlılığı kütləvi informasiyanın məzmunu, onun ötürülməsi və istehlakı üzrə biliyə sahib olmanı, tənqidi dəyərləndirməni özündə ifadə edir. Hər yayılan xəbərin doğruluğuna inanmamaq media savadlılığının tələbidir.

Bu anlayış bütün tanınmış şəxslərdən, sosial şəbəkə istifadəçilərdən də böyük məsuliyyət tələb edir.

Bütün bunları xatırladaraq baş verən bu son hadisəyə görə dərin təəssüfümüzü bildirir, ilk növbədə medianın belə məsələlərdə daha həssas olmasını arzulayırıq. Eyni zamanda, Leyla xanım Əfəndiyevanın şəxsinə bütün sosial şəbəkə istifadəçilərini, o cümlədən ictimaiyyətin tanıdığı, sözünə inam bəslədiyi kəsimi belə xəbərlər yayarkən tələsməməyə və təmkinli olmağa dəvət edirik", - paylaşımında deyilir.

Dövlət orqanlarında daxili müsahibələrin keçirilmə qrafiki müəyyən edildi

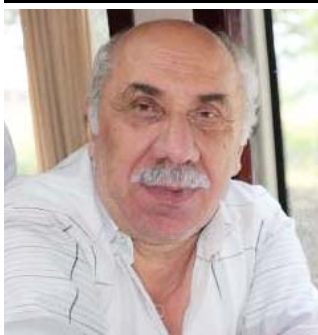
Dövlət orqanlarında iyunun 17-də elan edilmiş daxili müsahibələrin keçirilmə qrafiki müəyyən edilib.

Dövlət İmtahan Mərkəzindən Adalet.az-a bildirilib ki, müsahibələrin iyulun 9 - 22-də keçirilməsi planlaşdırılır. Müsahibədə iştirak üçün qeydiyyatdan keçmiş namizədlər müsahibə vaxtı və yeri haqqında daha ətraflı məlumatı buradan əldə edə bilərlər.

Elan üzrə 6 dövlət orqanında mövcud olan 15 vakant vəzifə daxili müsahibəyə çıxarılıb. Həmin vəzifələr üzrə qeydiyyatdan keçmiş 20 namizədlə 21 müsahibənin keçirilməsi planlaşdırılır. Nəzərə almaq lazımdır ki, müsahibələrin təşkili və keçirilməsi üçün Dövlət İmtahan Mərkəzi və dövlət orqanları tərəfin-

dən kifayət qədər vəsait və resurslar sərf olunur. Mərkəz namizədlərin diqqətinə çatdırır ki, onların müsahibədə iştirak etməmələri üzrlü hal kimi qəbul edilmir, namizədlərin məsuliyyətsizliyi kimi xarakterizə edilir və belə hallar Mərkəzin məlumat bazasında qeydiyyatdan alınır. Namizəd müsahibə keçirilmə tarixindən bir gün əvvəl saat 16:00-dək müsahibələrin keçirilmə qrafikində şəxsi kabinetinin nömrəsini seçib açılan müraciət formasında "İMTİNA" düyməsini basmaqla müsahibədə iştirakdan imtina edə bilər.

Dövlət İmtahan Mərkəzi namizədlərdən müsahibənin başlanma vaxtından azı 30 dəqiqə əvvəl müsahibələrin keçiriləcəyi binaya yaxınlaşmalarını xahiş edir.

Əbülfət MƏDƏTOĞLU
madatoglua@mail.ru

HADİSƏLƏRİ ƏDƏBİYYATƏ GƏTİRƏN YAZIÇI

Bəlli olduğu kimi, hər bir qələm adamının öz oxucusu var. Yəni ədəbiyyat özü-özlüyündə oxucunun parametrləri ilə, baxış bucağı ilə yaşamaq haqqı, hüququ qazanır. Bu mənada hamımızın qəbul etdiyimiz yazıçıların, yəni söz adamlarının özəllikləri də var. Bu da o deməkdir ki, istər dünya şöhrətli olsun, istər müəyyən bir dairənin qəbul etdiyi yazıçı olsun, onların hər birinin mütləq bir fərqli söz yaratmaq, söz təqdim etmək qabiliyyəti qəbul edilir. Mən bunu uzun illərdən bəri içərisində olduğum ədəbi cəmiyyətin yaşamasına söykənib özəl bir fikir kimi ortaya qoyuram və ısrarlı bir şəkildə bildirirəm ki, o yazıçı, o söz adamı oxucu qazanır ki, onun təqdim etdiyi ədəbi-bədii nümunə oxucunun yaddaşında bir xatirəsinə oyaq, bir olmuş, baş varmış nəsələri təzələyir. Və yaxud da onun maraq hissini oyadır.

Bəli, Fərəc müəllim uzun illərdən ki, yaradıcılığını izlədiyim istər publisist, istər nəsr, istərsə də poeziya nümunələrini oxuyub tanıdığım, dəyərləndirdiyim yaradıcı insanları mizdan biridir. Lap öncədən deyim ki, Fərəc müəllimin yaradıcılığında jurnalist diqqəti, publisist yanaşması çox güclüdür. O, bir müəllif olaraq qələmə aldığı bütün yaradıcı olaraq məhsullarında mütləq şahidi olduğu, hətta bəzən iştirak etdiyi hadisəni mövzuya çevirə bilir. Onun hekayə və romanlarında, eləcə də şeirlərində səmimiyyətlə yanaşı, adilik, sadəlik də diqqət mərkəzində olur. Hekayəni oxuyanda mən bir oxucu kimi görürəm və duyuram ki, bu təkcə bədii təfəkkürün bəhrəsi deyil, burda həm də real həyatın mənzərəsi, mövzusu var. Ona görə də hekayə məni məcbur edir, tutub saxlayır ki, onu sona qədər oxuyum, fəhmle duyduğumun hekayədə təsvirini görüm.

Bu gün oxuculara təqdim edilən kitabda da mən həmin o söylədiyim çalarların şahidi oldum. Demək olar ki, kitabın ilk hekayəsindən "İlkin" povesti daxil olmaqla son nöqtəsinə qədər keçən yolun sağında və solunda həm hadisə var, həm də ona bədii yanaşma, bədii baxış. Hadisə realıqdır, hər birimiz ona hər yerdə rast gəlirik və gələ də bilirik. Məsələn, ilk sevgini təkcə xatirə kimi yox, yaddaşın bir küncündə bir sikkə kimi gizlətmək yox, həm də onu bir təsadüfün və ya zərurətin nüansı kimi qəflətdən görüb yenidən yaşamaq. Bu, həyatda hər kəsin başına gələn bir işdir. Çünki insan varsa sevgi də var. Fərəc müəllimin "Stəkan" hekayəsində xırda bir detal var. Armudu stəkanın üstünə "Rəna" yazılıb. Hekayənin qəhrmanı həmin stəkanı sevdiyi Rənaya Bakıdan alıb gətirir. Və Rəna sözü-nü də özü yazdırıb stəkanın üzərinə. Ulduzları qovuşmayan bu sevgililər illər sonra xəyalən yenidən üz-üzə gəlirlər. Yas mərasimində çayçı onun qarşısına üzərində "Rəna" yazılmış stəkanda çay qoyur. Bir anlıq şok yaşanır. Bir neçə gün sonra təkrar yas mərasimində yenə həmin oğlan ona həmin stəkanda çay verir. O, stəkanı başqasının qarşısına qoymaq istəyəndə çayçı

ona imkan vermir və hərənin öz qisməti var, - deyir.

Hekayənin sonunda məlum olur ki, Rəna son nəfəsinə qədər saxladığı stəkanı ən yaxın rəfiqəsinə, yəni çayçı oğlanın bacısına verib xahiş edir ki, mənəm yasıma sevdiyim gələndə çayı ona bu stəkanda versin. Əgər o, yasa gəlməsə, stəkanı daşa çırpıb çilikləyin, bu sirri heç kim bilməsin. Yaşanmış sevgini çox incə bir detallı oxucuya çatdırmaq, mənəcə, həm peşəkarlıqdır, həm də içində real bir sevgi olan insanın həyat təcrübəsinin bəhrəsidir.

Və yaxud bu gün həyatımıza daxil olmuş mobil telefonların "xəstələri" barəsində olan hekayə. Saatlarla hamıdan və hər şeydən dayanmadan birnəfəsə danışanlar. Bununla bağlı Fərəc müəllimin qələmə aldığı hekayəni oxuyanda mən həyatda görüb tanıdığım xeyli sayda insanı göz önünə gətirdim. Onlar da yerdən göyə qədər ölkənin, az qala dünyanın hər yerindən xəbərləri bir-birinə calaya-calaya xəbəri, mübtədası bilinməyən yığının mövzuları saatlarla bir-birlərinə çatdırırlar. Bu "telefon xəstələri" sözün böyük mənasında bu gün artıq ünsürlərə, həm də virus yayıcılarına çevriləblər. Onların bu qeybətçiliyi qəlblər sındırır, ailələr dağıdır.

Kitabdakı "Qeyri-adi hadisə" hekayəsi ailə-məişət mövzusunda olsa da, onun şah damarı ər-arvad etibarına söykənir, ailədaxili xəyanətdən bəhs edir. Qadın ərinin ona etdiyi xəyanətin cavabını özünü tanımadığı bir sürücünün qolları arasına atmaqla və bir intim anla verir. Hətta sürücüdən ayrılanda qalib gəlmiş kimi sərt şəkildə deyir: "Məni unut, nə mən səni tanıyıram, nə də sən məni"! Müəllif qadına müəyyən bəraət haqqı versə də, amma ona xəyanət edən ərin və eləcə də bu yolda olanların özlərinə də bir mesaj verir. Vurğulayır ki, bu cür "qisaslar" hər bir xəyanətkarın başına gələ bilər.

Qeyd etmək istəyirəm ki, Fərəc müəllimin yaşadığı Naxçıvanla bağlı, orada aparılan abadlıq-quruculuqla bağlı hekayələri də dinamik-

dir. Həmin hekayələrdə bugünkü Naxçıvan, onun gündəmi öz ifadəsini tapıb. İyirmi ildən sonra doğulduğu yurda qaçıdan Kazım gözələrinin önündəki mənzərəni yuxu sayır. İnana bilmir ki, bütün bu dəyişikliklər onun doğulduğu bölgədə baş verib. Uzaq Sibirdən Naxçıvana gələn Kazım bir sehirli dünyaya düşür. Möcüzələrlə qarşılaşır. Amma bütün bunlar yazıçının təxəyyülünün məhsulu deyil, bunlar gerçəklikdir. Həmin gerçəkliyin bədii sözlə oxucuya çatdırılmasıdır. Dəfələrlə olduğum və qarşılaşdığım Naxçıvanda gördüklərimin təsviridir.

Yazıçı Fərəc Fərəcovun mövzularının bir çalısı da xeyirxahlıqdır. Onun qəhrəmanları istər ötən əsrdən gəlsin, istər bizimlə bir cərgədə dayansın, fərqli emir, qayələri halallıq və xeyirxahlıqdır. Bunu "ASAN xidmət" hekayəsində də, adi kənd müəllimi olan Vüqarın timsalında da açıq-aşkar görmək mümkündür. Xatırlatmaq istəyirəm ki, Fərəc müəllimin əvvəllər oxuduğum və yaddaşıma həkk olunmuş "Ömür bir nağıldır" romanında da Allaha sevgi, inam, eləcə də el-oba-nın pirani insanlara göstərdiyi böyük sayğı həmişə diqqətimi çəkib və məni mütəəssir etməklə yanaşı, həm də uzaq keçmişimə qaytarıb. Məhz bu yaddaşa təsir üslubu Fərəc müəllimin yaradıcılığında önəmli bir yer tutur. Zənnimcə, onun yaradıcılığını biz oxuculara sevdiren keyfiyyətlərdən biri də məhz budur.

Kitabdakı "İlkin" povesti də məhz həmin o vurğuladığım yaddaşı oyatmaq, diri saxlamaq istəyindən qaynaqlanır. Bu yığcam povestdə ilkin həm xeyirxahlığı, həm inancı, həm səmimiyyəti, həm dü-rüstlüyü, həm də böyük hərfli yazılacaq İNSANLIĞI ifadə edir. Mən öz yaşamaq tərzini desəm, bu povest həm də uzun bir hekayənin ilkinin timsalında oxucuya çatdırılmasıdır. Ona görə də əminliklə qeyd etmək istəyirəm ki, Fərəc müəllimin bu kitabı həyat reallığının bir nümunəsi kimi qarşılanacaqdır. Və oxuyanların yaddaşını oyadacaqdır.

Uğurlu və mübarək olsun!

Elnur Uğur

**Filologiya elmləri
doktoru, professor
İmamverdi Əbilovun
xatirəsinə....**

Neftçalada bir ocaq var,
Söz ocağı.
Ümidlərin işardı, Gözün eşqdən yaşardı, Bu ocağı söz ərləri Belə bilir-öz ocağı! Mavi Xəzər dalğaları Beşik bağı. Müqəddəslik nəşibdir Bu ocağın. Neftçalada bir ocaq var, Sözdən yanır. Alovunun hər dilində, Ruh islanır. Alovunun hər telində, Söz-söz sevgi sığallanır. Haqqa bağlı, haqq ocaqlı Bu ocaqda alovlanan Nəğmələr var qalxıb göyə. Neftçalada bir ocaq var, Söz ocağı Sığıb bapbalaca öyə. Bu ocağın divarında Məmməd Araz nəfəsi var. Bu ocağın tavanından Rəsul Rza "Rənglər"inin Sehiri axar. Bu ocaqda Bəxtiyarın "Gülüstan", "İstiqlal"ı Qabilinsə "Nəsimi" si, Şərimizin üşyan səsi, Xəlilimin əl izi var. Bu ocaqda Elçin, Anar Neçə müqəddəs səs ilə Söz bulacağında görüşüb. Bu ocaqda kimlər kimin

Neftçalada bir ocaq var...

Ruh halına əsir düşüb. Söz tilsimə, tilsim qəlbə Sarı simə bəndə düşüb. Bu ocaqda boy atıbdı, Turan eşqi, Turan yolu. Ədəbiyyat-ədəbiyyat Haqa gedən iman yolu. Bu ocağın alovunda Qalxıb haqqa söz-söz sevgi. Bu ocağın istisində, Hey işarır köz-köz sevgi. Bu ocaqda min illərin Sözü yatır. Bu ocaqda bir ataşın Sönməyəcək közü yatır. Bu ocaqda neçə ruha, Sevgi adı ilham verdi. Bu ocaqda sözə eşqdən Don geydirdi İmamverdi. Onun "Rəhmət duası"ndan Rəhmət axır yer üzünə. "Şəhidlərin meharabı"ndan Şahid olduq, Sözdən də şəhidliyinə. "Omür anları" nı yazdı, Anda ədəbiyyat yaşatdı. "Əsrlər, nəsilər, əməllər" Hər vərəq bir kainatdı. Neftçalada bi ocaq var, Söz ocağı! Bir fitrətdən qüdrət alır. Ölüb yaşamaq nə demək, Bu ocaq onu yaşadır. Bir zəkənin işığıdı Bu ocağı diri tutan. Neftçalada bir ocaq var, O ocaqla hey isinir, Neftçalada olan insan. O ocağın işığında Yol gəlir söz əsrlərdi. Sözdən iman sifətini Yaradıbdı İmamverdi. İmanı, zəkasıyla Yanır hələ bu gur ocaq. Nə qədər ki söz yaşayır, Azərbaycan eşqi ilə Bu ocaq da gur yanacaq.

NEFTÇALA

Azad edilmiş ərazilərdə 5 gün qala biləcəyik

Azərbaycan vətəndaşlarının işğaldan azad edilmiş ərazilərdə səfərləri üçün icazə prosedurları daha da sadələşdirilib.

Adalat.az xəbər verir ki, bu barədə Rəqəmsal İnkişaf və Nəqliyyat Nazirliyi və Dövlət Turizm Agentliyinin birgə yadığı məlumatda deyilir.

Bildirilib ki, fərdi minik avtomobilləri ilə işğaldan azad edilmiş rayonlara səfərlər üçün "Yolumuz Qarabağa" (www.yolumuzqarabağa.az) portalından əldə edilən icazənin müddəti 5 günə qədər artırılıb.

Fərdi minik avtomobilləri ilə səfər zamanı bir sürücü olmaqla maksimum 9 nəfər üçün icazə almaq mümkündür. Fərdi minik avtomobili dedikdə, Azərbaycan Respublikası vətəndaşlarına məxsus qeydiyyat nişanına malik, B kateqoriyasına uyğun nəqliyyat vasitələri nəzərdə tutulur.

Sürücülər "Yolumuz Qarabağa" portalında səfər qaydaları və mina təhlükəsizliyi barədə məlumatlarla tanış olmalı, eyni zamanda bu məlumatları səfər edən şəxslərə çatdırmalıdır.

İşğaldan azad edilmiş ərazilərə daxil olduqda isə mina təhlükəsizliyi üçün müəyyən edilmiş marşrutdan kənara çıxmamaq, yolayrıcılarında diqqətli olmaq və səfər boyunca qaydalara riayət etmək tələb olunur.

Bundan əlavə, vətəndaşlar "Yolumuz Qarabağa" portalı vasitəsilə səfər edəcəkləri istiqamətlərdə fəaliyyət göstərən otellər və digər yerləşmə məntəqələri barədə məlumat əldə edə bilərlər. İşğaldan azad edilmiş ərazilərdə yerləşən hotel-lərdə rezervasiya edən şəxslər isə əraziyə giriş icazəsini avtomatik əldə etmiş olacaqlar.

DAŞDƏMİR ƏJDƏROĞLU, ONUN İKİNCİ ADI – SƏMİMİYYƏT

Biz mətbuat işçiləri söz adamıyıq. Nəyimiz olmasa da, bazamız sözlə doludur, zəngindir. İstənilən mövzuaya dürlü-dürlü söz yağdıran biriyik. Amma bu gün nədənsə mənimçün çox əziz olan, yaxından tanıdığım birinin haqqında söz yazmaqda çətinlik çəkirəm.

Azərbaycan mətbuatında öz çəkisi, öz yeri olduğu halda, çoxlarının onu "mətbuatın cəfakəsi", bəzilərinin hətta "mətbuatın fəhləsi" adlandırdığı, illərdir jurnalistikamızdakı fəaliyyətindən iş yoldaşı kimi xəbərim olduğu halda belə, yenə də çətinlik çəkirəm, bilirsiniz niyə?!

Çünki onun kimliyini təsdiq edən iki vəsiqəsi var: birində jurnalist Daşdəmir Əjdəroğlu Tağıyevdir. O Daşdəmir ki, həmkarları, qələm dostları hamısı onu tanıyır. Bilirlər ki, Daşdəmir ölkəmizin əsrarəngiz bir diyarında - İsmayıl rayonunun Başqal qəsəbəsində anadan olub. Bakı Dövlət Universitetinin jurnalistika fakültəsini bitirib.

Jurnalistika ilə bağlı əmək fəaliyyətinə o vaxtlar yenicə işıq üzü görən "Ədalət" qəzetində başlayıb. "Ədalət" qəzetində məsul katib kimi işlədiyi dövrdən bu günədək qələmini yerə qoymayıb. Minlərlə publisistik məqaləsi çap olunub. O, təkcə öz yazıları üçün deyil, bir çox həmkarının yazıb-yaratması üçün də əlindən gələn köməyi əsirgəməyib. Onlarca qəzetin işıq üzü görməsində əməyi olub, onlarla əməkdaşlıq edib. Daşdəmir Tağıyev 20-yə yaxın kitabın redaktorudur. Yüzdən çox kitabı rəy və ön söz yazıb. "Xatirələrə sığmayan ömür" isə ilk kitabıdır. "Yarımçıq qalan ömür", "Bas-

qalın Miryavər abidəsi" və neçə-neçə kitabın müəllifidir.

D. Tağıyev hazırda Milli Məclisin orqanı olan rəsmi dövlət qəzeti "Azərbaycan"da çalışır, qəzetin məsul katibinin müavini. Onun çalışdığı bu illər, mətbuat sahəsindəki əməyi və xidməti Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyev tərəfindən yüksək qiymətləndirilib. 2013-cü ildə jurnalistlər üçün inşa edilmiş binadan ona da mənzil verilib. Bundan başqa müxtəlif ictimai qurumlar tərəfindən "Peşəkar jurnalist", "Vidənli qələm", "Qızıl qələm" media mükafatlarına layiq görülüb. Daşdəmir Əjdəroğlunun xidmətləri, hətta yazdığı məqalələri haqqında bir-bir geniş söz açə bilərəm. Çünki "dostum - kardeşim" dediyim bu insanla illərdir bir yerdə çalışırıq. Əvvəl "Qarabağ" qəzetində, redaksiyamızda Qarabağ mövzusunda, qanlı savaşın ağrı-acıları, eyni zamanda, ölkəmizə qarşı ədalətsizlikləri ifşa edən dəyərli məqalələrin müəllifi kimi "ən yaxşı qarabağlı" adını qazanmışdı, sonra isə 18 ildir ki, "Azərbaycan" qəzetində çiyrindəşiq. Neçə gündür ki, Daşdəmir müəllimin haqqında qəzetlərdə, saytlarda, sosial şəbəkələrdə həmkarlarımızın yazdığı bir-birindən dəyərli məqalələrinə rast gəlirəm və oxuduqca qəl-

bimi ıftixar hissi bürüyür. Öz-özümə deyirəm, axı mən də tanıyıram Daşdəmir Əjdəroğlunu, özü də çoxlarından daha dəqiq. Hələ 1994-cü ildə adını bilmədiyim bir oğlanın "Azərbaycan" nəşriyyatında dayanacağıda avtobusdan düşən bütün qadınların yol pulunu verdiyi vaxtdan... Nəşriyyatda az qala xeyriyyəçi kimi tanınan və bəzilərinin onun bu səxavətindən, ürayitəmizliyindən hər mənada istifadə etdiklərini gördüyüm vaxtdan...

Daşdəmirin bütün məziyyətlərini bildiyim halda, bəs niyə çətinlik çəkirəm onun haqqında məqalə yazmağa?!

Çünki yuxarıda qeyd etdiyim kimi, Daşdəmirin iki vəsiqəsi var, birincisindən saatlarla danışa bilərəm. İkincisindən isə danışmağa ehtiyat edirəm. Daşdəmirin ikinci adı səmimiyyətdir. Ona görə ehtiyat edirəm. Gərək söylədiyim hər kəlmə onun boyuna biçilsin. Nə ölçüsündən böyük, nə də kiçik olsun. Əslində Daşdəmirin peşə fəaliyyəti haqqında hələ az yazılıb, az deyilib. Amma mənim fikrimcə bütün peşələrin ustası, peşəkarı olmaq mümkündür və bu, o qədər də xüsusi deyil. Əsl özəllik insanlığın peşəkarı olmaqdır, yəni bilik vacibdi, lakin insan olmaq ondan da vacibdi...

Mən insanlığın peşəkarı olan Daşdəmirdən yazmaq istəyirəm. illərdir "dostum, kardeşim" dediyim Daşdəmir Əjdəroğlundan. Daşdəmir əsl ziyalıdır, sadədir, səmimidir. Fərqli biridir.

Etiraf edək ki, çoxlarımız bəzən iş yerlərimizi, bəzən də guya nüfuzumuzu qorumaq üçün kraxmallanmış, ütülənmiş kimi görünməyə çalışırıq. Daşdəmirin xoşbəxtliyi ondadır ki, harada olmasından, hansı mövqedə dayanmasından asılı ol-

mayaraq dəyişməzdir, özüdür. Xeyrixah, mərhəmətli, yaxşılıqdan zövq alan, iş vaxtı məsuliyyətli, zəhmətkeş, yaxşıya-pisə fərq qoymadan tikəsini hamıyla bölüşəndi Daşdəmir...

Hər adamın işi deyil, 60 il yaşayıb özü üçün yaşamaq, başqaları üçün yaşamaq. Hər adamın işi deyil, taleyi özünə gülməyəndə belə, dünyanı gözəl görmək, insanları sevməyi bacarmaq, xeyrixahlıq niyyətlərini itirməmək...

O qədər sadədir, o qədər sadədir ki, Daşdəmir Əjdəroğlu - bəzən bunun üçün ona irad tutanlar da olur. Amma o kəslər anlamırlar ki, onun sadəliyi əsl əsələtdir. Düşünürəm nə yaxşı ki, belə bir səmimi insanla bir yerdə çalışıram. O, bizim iş yoldaşımızdır... Amma yenə deyirəm səmimi insanlar haqqında söz yazmaq çox çətin, çətin olduğu qədər də xoşdur, gözəldir...

Əziz iş yoldaşım, dostum-kardeşim, 60-ın yüzə gedən yolları özünə açıq olsun. Sənə hər yaşında müvəffəqiyyət arzulayıram və bir də özünə nur gətirən xoş niyyətlərinin heç vaxt əskik olmamasını...

Hörmətlə:
Zəkura QULİYEVA

DƏRDLƏRİ PARALELLƏŞDİRƏN ŞAİR Söhbət Elşad Səfərlidən gedir

Adətən mənə hədiyyə olunan kitabları əl üstü gözədən keçirirəm. Bu, bir növü o kitabın havasını özümə hopdurmaq marağıdır. Xüsusilə, imzasını tanıdığım, sözünə hörmət etdiyim, ruhuma doğma bildiyim qələm adamlarını hər yeni kitabla özümə daha da yaxınlaşdırıram. Bax bu mənada mənim üçün yeni kitab, yeni yazı onun sahibi, yeni müəllifi ilə üz-üzə oturub həmsöhbət olmaqdır, yeniliyi, təzə nübarı ikilikdə söhbət mövzusunə çevirməkdir.

Bəli, bu günlərdə Lənkərandan ünvanıma bir bağlama gəldi. Çoxdandı səsinə, sözünü eşitmədiyim, qarşılaşmadığım köhnə həmkarlarımdan biri, yəni şair-publisist Elşad Səfərli adıma iki kitab göndərmişdi. Və mən də "Qanun" nəşriyyatının professor, filologiya elmləri doktoru Vaqif Yusiflinin ön sözü ilə oxucu dünyasına qədəm qoymuş kitablarını böyük sayğı ilə qarşıladım. Elə buradaca onu da əlavə edim ki, kitablar həm nəşriyyatın, həm də müəllifin adına layiq səviyyədə araya-ərsəyə gətirilib. Bu gün oxucularla həmin kitablardan birinin "Paralel dərd" in mənə yaratdığı təəsüratı atıstı bölüşmək istəyirəm. Kitab öncə fərqli bir bölgədə sıralanması ilə diqqətimi çəkdi. Yeni müəllif kitabdakı nümunələri özünəməxsus başlıqlarla təqdim edib. Hər bir bölmənin adında bugünün ovqatını ifadə edən cizgilər var. Məsələn, "N" cəbhədə, "N" sayda kitab sahibi, "Uzun sürən sevdə", "Kəkotu kəklikotu" və digər adlar altında təqdim etdiyi şeirləri oxucunun uzun illərdən bəri alışdığı standart başlıqlardan bir növü "xilas" edib. Ona görə də kitabı oxuyanda həmin bölmələrin adının yaratdığı assosiasiyada adama müəyyən təsirlər göstərir. Mən bölmələrin adları barədə söylədiyim bu fikri ona görə ictimailəşdirirəm ki, sevgi şeirlərini və yaxud vətənpərvərlik mövzularını arayanlar bilsin ki, bu kitabda hər şey yeni nəfəsdədir, yeni ruhdadır. Və bu yenilik də müəllifin sınaqdan keçmiş istedadının işığında özünü bir daha təsdiqləyir.

Filologiya elmləri doktoru, professor Vaqif Yusiflinin vurğuladığı kimi Elşad Səfərli üçün mövzu məhdudiyyəti yoxdur. Bu artıq o deməkdir ki, Elşad Səfərli yazdığı hər bir şeirin mövzusunda həm də özünü ifadə etməklə bərabər mövzunun da onun həyatının, duyğula-

rının bir parçası olduğunu bir oxuculara hiss etdirir. Fikrimi bir az da geniş açıqlasam, deməli, Elşad Səfərli mövzu qıtlığı çəkmədən birbaşa sözün qulluğunda dayanır, həm də sözün qulluq sahibi edir. Məsələn, onun "Bə-növşə sevgim" şeirində olduğu kimi:

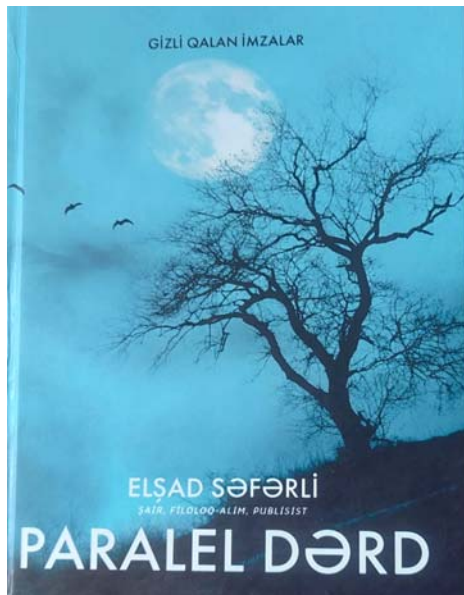
*Qəzalıymış eşqin yolu, - bilsəydim
Qoymazdım o yolda qəza yaşana.
Aylıq maaş kimi, sənə sevgimi
Çatdırı bilmədim ayın başına.*

*Mənə bəs edəcək ətrin ki vardı,
Hansı namərd bunu qiymadı mənə?
Sənə çatacaqda olanda əlim
Bağrıma basmağa qoymadı mənə.*

*Tikan kölgəsində bitmişdin sanki,
Üstünə görmədim gün düşə, sevgim.
Macalın olmadı heç qızınmağa,
Nədən vaxtsız soldun, bənövşə sevgim?!*

Yəqin ki, bu şeirin ovqatı artıq hər bir oxucuda nostalji duyğuların mürğüsünü qaçırdı, xatirələrini oyadı. Bu isə artıq mənə görə sözün qulluq sahibi olması deməkdir. Birmənalı şəkildə sözün gücünün ortada olmasıdır. Ümumiyyətlə, hər bir söz adamı qələmə sarılanda, fikir bölüşəndə və yaxud öz nümunəsini paylaşanda öncədən necə qarşılanacağını, hansı suallardan və yaxud diqqətlərdən keçəcəyini fəhm etməlidir. Əgər bunu edə bilirsə, onda sözün çəkisini də, məsuliyyətini də yaşamış olur. Məhz bu mənada Elşad Səfərli sözə nəfəs verəndə oxucunun da həmin sözə nəfəs aldığına yaxşı bilir. Elə bildiyinə görə də sözün bəziləri kimi çəkib uzatmır, əksinə, qısa və lakonik şəkildə həm zamanı, həm də oxucunun durumunu nəzərə almaqla sərgiləyir. Kitabdakı şeirlərin demək olar ki, bir xüsusi seçilən cizgisi də məhz oxucunu yormamaqdır, qaçırmamaqdır. Əksinə, onu maraqla oxumağa həvəsləndirməkdir. Demək istəyirəm ki, Elşad Səfərli bizə təqdim etdiyi poeziya çəlgisi ilə ruhumuzu oxşamaqla bərabər, bizi düşünməyə də təlqin edir. Sadə bir nümunəyə diqqət yetirək:

*Ürək sındı -
Qurtardı,*

*Qurub-quraşdırmaq olmur.
Xatirə - tör-töküntüdür,
Yığb-yığışdırmaq olmur.*

*Yenidən bəxt kartların
Qarışdırmaq da olmur.
Kim haqlı,
Kim günahkar -
Araşdırmaq da olmur.*

*Yaşamaq da tək olmur...
Təzədən sevmək olmur! -
Axı sinan ürəklə
Ürək bölüşmək olmur -
Olmur!
Olmur!!
Olmur!!!*

Məncə, bu kiçik həcmli şeirin əhatə etdiyi dairəni və oxucuda yaratdığı təəsüratı şərh etməyə ehtiyac yoxdur. Çünki müəllif olmaları sadəcə özünəməxsus bir şəkildə işar-tılarla, cizgilərlə yaddaşımda təzələyir. Və bizə də xatırladı ki, ötənləri, özümüzün sındırdığımızı və nələri-nələri təkrar yaşamaq, üstəlik həm də tək yaşamaq olmur. Sizinlə barəsində fikirlərimi bölüşdüyüm bu kitabdakı

bütün bölmələrdə birmənalı olaraq təzə sözə, tər fikrə rast gəlmək fürsəti və imkanları var. Bu da mənə görə şairin əvvəldə də vurğuladığım ki, sözə olan böyük sayqısının, sevgisinin diqtəsidir. Elşad Səfərli ünvanlı şeirlərindən tutmuş poemalarına qədər, eləcə də coğrafiyamızın özəlliklərindən, vətənə sevgimizdən, insan duyğularından bəhs edən şeirlərinin hamısında təzə nəfəsə, təzə baxışa, təzə yanaşmaya həm can atır, həm də müəyyən mənada buna müvəffəq ola bilib. Ona görə də kitabdakı şeirlər mənə təzə bir həmsöhbət təsiri bağışladı. Zənnimcə, bu uğurlu yaradıcılıq nümunələri müəllifin "Kitab" şeirində də etiraf olunub:

*Kitab mayak kimidir -
Ömür düşsə tufana,
Yoluna işıq saçıb
Çatdıracaq ünvana.*

*Ömür yelkənidir həm,
Səmtlərini uzaqlara.
O kitab aşiqlərin
Aparır arzulara.*

*Kompasa da bənzəyər,
Azsaq qoymaz da itək.
Bizə köməkçi olar
Ən mahir bələdçitək.*

Bəli, Elşad Səfərlinin birmənalı şəkildə üz tutub istinad etdiyi kitab əslində həmişə uca-da olan, sözün özünə bəslənən sevginin, olan inamin şeirləşmiş etirafıdır. Biz hamımız kitabın nə olduğunu, özündə nəyi ehtiva etdiyini az-çox bilirlik. Amma onu şeir dili ilə özü də sadə bir şəkildə Elşad Səfərli öz oxucularına deyir. Bax bu məntiqə mən də Elşad Səfərlinin yeni kitablarını sayğı ilə qarşılayır, onu mütləq etməyin məmnunluğunu sizinlə bölüşürəm. Və qələm dostuma yaradıcılıq uğurları diləməklə yeni kitabların mübarək olsun deyirəm.

P.S. Dəyərli oxucular! Elşad Səfərlinin ikinci kitabı, yeni uşaqlar üçün yazdığı "Kiçiyin böyük sözü" barəsində fikirlərimi də bir gün sizinlə bölüşəcəm.

Əbülfət MƏDƏTOĞLU

O illərin şirinliyi...

Yaxud 46 ildən sonra...

... Ömrümüzün qızıl anları, gəncliyimiz və sevincimiz tələbəlik illəri... O illər bizim ən xoşbəxt günlərimiz olub, amma qədrini bilməmişik, biləndə də, gec olub... Və 46 ildən sonra yenidən o illərə qayıdırdıq... Çünki dostumuz və qardaşımız, tələbə yoldaşımız Elşad Həsənovun təşəbbüsü ilə yenidən gözəl bir məkanda - "Çanaqqala"da görüşməliyik! Həmişə görüş yerinə 10-15 dəqiqə tez gedirəm... Bu da "Çanaqqala"! Həyətə girəndə mühafizəçidən "Mariya" zəlinin yerini soruşuram. Deyir ki, qabaqdadı... Xidmətçilərdən biri mənə bələdçilik edir və ora aparır. Zala girəndə gözəl qızlarımızdan olan Yeganə Rəhimovanı görürəm... Qardaş-bacı kimi görüşürük... Sevincimizdən gözllərimiz dolur...

Hətta Yeganə xanım özünəməxsus bir şirinliklə deyir ki, Faiq, yaxşı qalmısan... Sonra həmişə səmimiyyəti və

dostluqda sədaqəti ilə seçilən, uzun müddət Dövlət Təhlükəsizlik Xidmətində işləmiş, polkovnik, indisə təqaüddə olan, Borçalının böyük ziyalı Elşad qardaşımınla görüşüb-görüşürük. Hər ikimiz kövrəlirik...

On dan bir addım o yana həmişə dərs əlaçısı olan, öz şirin yumoru ilə söhbətə səmimiyyət qatan, filologiya elmləri doktoru, professor Tofiq Yusifovla qucaqlaşırıq... Və gözəl anlara görə Allaha şükür edirik... Həyəcanlı anlar başlayır... Qaxaxlı Nailə gəlir... O, Almaniyada yaşayıyır, amma həmişə Azərbaycan üçün, tələbə yoldaşları üçün burnunun ucu göynəyir. Bunu, mən demirəm ha, onun özü deyir. Qaxax ləhcəsi ilə bizi salamlayır və qucaqlayıb öpür...

... İçəri bir xanım daxil olur, hamımızla mehribanlıqla görüşür... Ancaq ona tanıyıram. Yeganə xanım deyir ki, bəs Mehparədi də. Adın deyən kimi tanıdım, heç o da bizi tanımadı... Mehparə Quliyeva, məşhur hüquqşünas, tanınmış vəkil, haqq-ədaləti hər şeydən üstün tutan dostumuz rəhmətlik Elton Quliyevin həyat yoldaşıdır... Çox mehriban ailə olublar...

Sonra Zemfira xanım gəlir... Flora xanım gəlir... Əməl xanım gəlir... Və bu yaxınlarda övladına toy edib... Gövhər xanım gəlir... Bu xanım da uzun müddət polis orqanında çalışıb və işimiz düşəndə hamımıza təmənnasız kömək edib... İbrahim Mehdiyev gəlir. İbrahim qardaşımız da müxtəlif dövrlərdə icra hakimiyyətlərində məsul vəzifələrdə çalışıb. Və hamımıza əl tutub, elə ona görə də çox istəyirik... Lap axırda qəbələli Nailə xanım gəlir və özünəməxsus bir səmimiyyətlə ləngidiyinə görə məclis iştirakçılarından üzr istəyir...

Təbii ki, biz də onu bağışlayırıq... Ağzımız nədir bağışlamayaq! Məclisi aparmaq Elşad müəllimə həvalə olunur. O, öz şirin və səmimi söhbətləri ilə hamımızın qəlbinə yol tapır. Və hər birimizə söz verir. Biz də özümüz və ailəmiz, balalarımız haqqında danışırıq... Məlum olur ki, bizim tələbə yoldaşımız kimi övladları və nəvələri də istedadlıdır. Onlar Amerikada, Almaniyada və Avropanın digər ölkələrində təhsil alıblar və indi orda işləyib, ölkəmizi şərəflə təmsil edirlər...

Xanımlar ürək sözlərini əyləşərək səsləndirirlər, amma professor Tofiq Yusifov alicənablıq edərək ayaqüstə üreyindən, qəlbindən keçənləri yenə Şəki şirinliyi ilə danışır və zərəfatlarından qalxmır. Və biz oğlanlar da professordan nümunə götürüb ayaqüstə danışırıq... Nə gözəl!

Əməkdar jurnalist, "Azərbaycan" qəzetinin məsul işçisi, Sovet İttifaqı Qəhrəmanı Yusif Sadıqovun qızı Flora xanım danışanda bizi lap kövrəltirdi... O gözəl insan dedi ki, həyat yoldaşım rəhmətə gedəndə yerə-göyə sığmırdım, təsəlli tapmırdım, amma tələbə yoldaşlarım gələndən sonra dərdim yüngüldü, sakitləşdim...

Bax, tələbə yoldaşı həm də arxa deməkdi, söykək deməkdi... Biz o görüşdə bütün tələbə yoldaşlarımızı xatırladıq. Biz 50 tələbə idik... Amma görüşə 13 nəfər gəlmişdi... Bir neçəsi dövlət olursa da,

gəlib çıxa bilməmişdi... Rəhmətə gedən tələbə yoldaşlarımızı bir-bir xatırladıq... Ağaları, Əlini, Qisməti, Habili, Mübarizi, Azəri, Nizaməddini, Fəxrəddini, Bəhrüzəri, Mehmanı, Vaqifi, Əhmədi, Beydülani... dönə-dönə yada saldıq...

Müəllimlərimizi də unutmadıq! Mir Cəlal Paşayevi, Nəsir İmanquliyevi, Şirəmməd Hüseynovu, Famil Mehmini, Qulu Xəlilovu, Nureddin Babayevi, Əliş Nəbilini, Nəriman Zeynalovu, Tofiq Rüstəmovu, Cahangir Məmmədini, Akif Rüstəmovu, Yalçın Əlizadəni heç unutmamqı olar?! Hamımız üreyimizi boşaldırıq... 46 ilin həsrətinə son qoyulur... Elşad qardaşımız deyir ki, bir də Allah qoysa, 50 illikdə, dörd ildən sonra görüşərik...

Hamımız razılaşıırıq... Ayağa qalxırıq... Evə getmək vaxtıdır... Yenidən bir-birimizi bağrımıza basırıq... Və gözllərimiz dolur... Amma bu, vida görüşü deyil! Ayrılıq ki, yenidən görüşək! Biz bu anlarda ən xoşbəxt günlərimizdən birini yaşayırıq... Və nə gözəlmiş tələbəlik illəri!!!!

Faiq QİSMƏTOĞLU

Vətən torpaqlarının düşmən əsarətində olması uşaqlıqdan Bayram İlqar oğlu Babaşovu rahat buraxmayıb. Odur ki, 1993-cü ildə Cəlilabad rayonu, Günəşli kəndində dünyaya göz açan Vətən sevdalısı özünü hərbi sənətinə bağlamaq arzusuna düşüb. 2012-ci ildə Heydər Əliyev adına Azərbaycan Ali Həbi Məktəbinə daxil olub. Və bununla taleyinə yazılmış qəhrəmanlıq, mərdlik öz ilk ciğirlərini açıb.

Təhsil illərində Vətən, torpaq sevgisi Bayrama hərbin sirlərinə daha mükəmməl yiyələnməsi üçün mənəvi stimula verib. Doğma Azərbaycanın hər qarışını göz-bəbəyi kimi qorumaq, döyüş meydanında düşməndən qisas almaq onun əsas amalı olub. Məktəbi yüksək səviyyədə bitirib, elə həmin ildən də 3-cü ordu korpusunun xüsusi təyinatlı snayper bölümündə tağı komandiri vəzifəsinə başlayıb. Vətəninə bağlı, köksündə əsl qəhrəman üreyi döyünən Bayram Babaşovun istər biliyi və səriştəsi, istəyə də xarakterindəki müsbət

Qəhrəmanlıq salnaməsini yazan Bayram

Zəfər şəhidi Bayram İlqar oğlunun 32 yaşı tamam oldu

keyfiyyətlər, hərbiçiyə məxsus xüsusiyyətlər ilk gündən diqqəti cəkib. Müqəddəs Qarabağın işğalına qarşı barışmaz mövqeyini ortaya qoymaqla özündən yuxarı komandirlərin tapşırıqlarını lazımi qaydada, vaxtında yerinə yetirib, qatıldığı xüsusi əməliyyatlarda yalnız uğurlar qazanıb. Qardaş Türkiyədə hərbi təlimlərdə iştirak edərək ağır sınaqlardan belə öz ağıllı, qabiliyyəti, bacarığı hesabına üzəg çıxıb. Bütün bunlarla bərabər Xüsusi hava desantı paraşüt kurslarını bitirən Bayram 2019-cu ildə baş leytenant rütbəsini alıb və 3-cü ordu korpusunun əlahiddə əməliyyat taborunun birinci əməliyyat bölüyünün komandiri vəzifəsinə təyin olunub. Peşəkar komandir, cəsur döyüşçü kimi tabeliyində olan şəxsi heyətə daim diqqət və qayğı ilə yanaşıb, onların döyüş bacarıqlarına xüsusi önəm verib. Bu səbəbdən də nizam-intizamlı və fiziki dözümlülüüyü hər zaman yüksək səviyyədə olan bir bölmə yetişdirib. Həmçinin rəşadət, cəsurluq qanında- illiyində olan komandir Bayram əsgərlərdə torpağa, Vətənə məhəbbət hissi aşılayıb ki, məqamı gələndə işğalçı erməni diğalardan layiqincə qisas alınsın...

44 günlük haqq savaşımız başlananda baş leytenant Bayram Babaşov "Qələbə bizimlədir. Çünki halal torpağımız uğrunda vuruşuruq"- deyib odun-alovun içinə atılıb. Azərbaycan ordusunun müdafiə zolağının ən çətin istiqamətindən- Murovdağ yüksəklikdən diğalara qaşı hücumu başlayıb. Onların neçə-neçə texnikasını, canlı qüvvəsini məhv etməklə "Ömər" aşırımı istiqamətində yerləşən düşmən mövqelərini ələ keçirib. Daha sonra 2800 metr sərt qayalıq ərəzilərdən keçərək, "Canavar qulaqları" adlanan postlarında Azərbaycanın qələbə bayrağını ucaldıb. "Elşən postu" deyilən yerdə xüsusi qəhrəmanlıq nümunəsini göstərən. Burada mühasirəyə düşmüş bir bölüyə qədər şəxsi heyətinin köməkliliyə çatmaqla onların həlak olmasının qarşısını alıb.

Vətən sevdalı zabıt oktyabrın 2-də Kəlbəcər uğrunda düşmənlə qeyri-bərabər döyüşə girərək şəhadətə ucalıb. Mühasirədə olmasına baxmayaraq, ələ keçirdiyi mövqelərdən sona qədər geri çəkilməyib. O, şəhid olan əsgərlərinin, yaralıların yağı əlinə keçməməsi üçün üç saat təkbaşına döyüşüb, 30-dan çox erməni diğasının axırına çıxıb. Beləcə, torpağa axıtdığı qanlı doğma Azərbaycana olan ilahi sevgisini, əsl qəhrəman olduğunu möhürləyib. Şəhid baş leytenant Bayram Babaşovun iki qardaşı da ikinci Qarabağ müharibəsinin ilk gündən ön cəbhəyə yollanıb, hər ikisi qazi olub.

Cəlilabad camaatı öz ölümsüzlüyə qovuşan igid oğlunu həmişə ehtiramla xatırlayır. Doğma kəndində onun adına inşa olunan bulaq hər kəs üçün müqəddəs yer sayılır. Dövlət tərəfindən isə şəhid baş leytenant "Vətən uğrunda", "Cəsur döyüşçü" və digər medallara layiq görüldü.

Deyirlər ki, şəhid qanı axmayan torpaqdan Vətən olmaz. Azərbaycan xalqının tarixində qeyrət, hünər, şərəf səhifəsi olan 44 günlük haqq savaşımızda Bayram kimi Vətənin qeyrətli övladları canından keçməklə bunu sübut etdilər...

Zəfər ORUCOĞLU,
Azərbaycan Jurnalistlər Birliyinin üzvü

Kazino oyunlarının təşkili üçün 340 min manat dövlət rüsumu ödəniləcək

Xəzər dənizinin Azərbaycan mənsub olan bölməsində sünitə torpaq sahələrində kazino oyunlarının təşkili ilə bağlı lisenziya verilməsinə görə dövlət rüsumunun dərəcələri müəyyənləşdirilir.

Adalet.az xəbər verir ki, bu barədə məsələ Milli Məclisin iclasında müzakirə olunan "Xəzər dənizinin (gölü-

nün) Azərbaycan Respublikasına mənsub olan bölməsində sünitə torpaq sahələrinin yaradılması haqqında" Qanunda dəyişiklik edilməsi barədə qanun layihəsində öz əksini tapıb.

Qanun layihəsinə əsasən, Xəzər dənizinin (gölünün) Azərbaycan Respublikasına mənsub olan bölməsində sünitə torpaq sahələrində kazino

oynalarının təşkili ilə bağlı lisenziya verilməsinə görə

dövlət rüsumu 340 min manat (lisenziyanın qüvvədə olduğu müddətdə hər il əlavə 340 min manat) təşkil edəcək.

Bu dövlət rüsumunun hər il ödənilən hissəsi hər növbəti il lisenziyanın verildiyi gündə ödəniləcək.

Müzakirələrdən sonra məsələ səsverməyə qoyularaq III oxunuşda qəbul edilib.

ƏDALƏT •

11 iyul 2025-ci il

Azərbaycanda yeni orfoqrafiya lüğəti hazırlanır

“Azərbaycanda yeni orfoqrafiya lüğətinin hazırlanması istiqamətində genişmiqyaslı və müasir texnologiyalara əsaslanan işlər aparılır”.

Adalet.az xəbər verir ki, bu sözləri Modern.az-a filologiya elmləri doktoru, professor Nadir Məmmədli deyib. O bildirib ki, bu prosedə süni intellektin imkanlarından geniş şəkildə istifadə olunur:

“Hazırda əsas diqqət sözlərin bazasının yaradılmasına yönəlib. Bu məqsədlə “Ədəbiyyat qəzeti”, “Azərbaycan” və “Xalq qəzeti”nin PDF versiyalarından istifadə edilir və oradakı sözlər toplanaraq sistemləşdirilir. Çünki ilkin baza olmadan hər hansı bir lüğətin tərtibindən söhbət gedə bilməz”.

N.Məmmədli əlavə edib ki, toplanan sözlər tezlik lüğətinə əsasən sıralanacaq:

“Hansı sözlərin lüğətdə saxlanılacağı, hansılarının isə çıxarılacağı bu analizə əsaslanaraq müəyyənləşdiriləcək. Hazırda bu işlə 14 nəfərdən ibarət komanda ciddi şəkildə məşğuldur”. Professor eyni zamanda qeyd edib ki, bu, adi bir iş deyil və çoxmərhələli, elmi yanaşma tələb edən bir prosedir:

“Yeni orfoqrafiya lüğətinin hazırlanmasında maşınların rolu xüsusilə böyükdür. Əlifba sırasına salınmadan tutmuş, ilkin çeşidlənməyə qədər bir çox mərhələ avtomatlaşdırılmış şəkildə həyata keçirilir. Milli Məclisin sədr müavini Rafael Hüseynovun təqdim etdiyi 900-ə yaxın söz də lüğətdə yer alacaq. Həmin sözlər lüğətin əsas tərkib hissəsində yox, strukturuna dair izahlar bölümündə qeyd ediləcək”. Həmsöhbətimiz həmçinin bildirib ki, lüğətin quruluşunda da mühüm dəyişikliklərin olması nəzərdə tutulub:

“Övvəllər lüğətə yalnız məsədlər formaları daxil edilirdisə, yeni lüğətdə sözün kök forması da göstəriləcək. Eyni zamanda, keçmiş lüğətlərdə rast gəlinməyən və ya az olan feili sifətlər də yeni variantda yer alacaq. Bu istiqamətdə ciddi elmi axtarışlar aparılıb və bir çox yeni feilli sifət formaları müəyyən edilib”.

Professor onu da söyləyib ki, 2013-cü ildə hazırlanmış lüğətdə 110 min söz yer alırdısa, 2021-ci ildə bu rəqəm azalaraq 82 minə düşüb: “Hazırda isə 520 milyon söz və söz forması emal olunaraq araşdırılıb. İndiki halda onların sırasından 180 min söz seçilib, bunun üzərində işlər aparılır. Bu say gələcəkdə artıb-azala bilər. Amma onu deyə bilərik ki, bu konkret olaraq müasir Azərbaycan dilində işlək olan sözlərə əsaslanır”, deyə N.Məmmədli bildirib.

“ASAN xidmət” modeli Ruandada da tətbiq ediləcək

“ASAN xidmət” modeli Ruandada tətbiq ediləcək.

Bu barədə Adalet.az-a Azərbaycan Prezidenti yanında Vətəndaşlara Xidmət və Sosial İnnovasiyalar üzrə Dövlət Agentliyindən məlumat verilib. Bildirilib ki, Dövlət Agentliyinin sədri Ülvi Mehdiyevin rəhbərlik etdiyi nümayəndə heyəti Ruandanın dövləti ilə bu ölkəyə səfər edib. Səfər çərçivəsində Ruandanın İnkişaf Şurası, Ruandanın dövlət xidməti naziri, eləcə də digər aidiyyatı qurumların rəhbər vəzifəli şəxslərinin iştirakı ilə görüş keçirilib. Dövlət Agentliyinin sədri tərəfindən “ASAN xidmət”, həmçinin Dövlət Agentliyinin digər fəaliyyət istiqamətləri ilə əlaqədar geniş təqdimat edilib. Görüşdən sonra Dövlət Agentliyi ilə Ruandanın İnkişaf Şurası arasında Anlaşma Memorandumu imzalanıb. Məqsəd “ASAN xidmət” təcrübəsinin Ruandada tətbiqidir. Anlaşma Memorandumunun implementasiyası çərçivəsində “ASAN xidmət” təcrübəsi əsasında Ruandada dövlət xidməti mərkəzinin yaradılması planlaşdırılır.

Xatırladaq ki, BMT-nin İqlim Dəyişikliyi üzrə Çərçivə Konvensiyasının Tərəflər Konfransının ölkəmizdə baş tutmuş 29-cu sessiyası (COP29) çərçivəsində Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyev ilə Ruanda Prezidenti Pol Kaqame arasında keçirilmiş görüş zamanı qarşı tərəf “ASAN xidmət” təcrübəsinin Ruandada tətbiqində maraqlı olduğunu bildiri və bu çərçivədə Ruanda nümayəndə heyəti ölkəmizdə səfərdə olub.

Qeyd edək ki, cari ilin iyununda “ASAN xidmət” modeli əsasında Efiopiyada da “MESOB” dövlət xidməti mərkəzi yaradılıb.

AX, FƏTTAH, AX...!

(Yumoristik hekayə)

Gözəl teleaparıcı, hamının sevimlisi Fatehe eşq olsun!

- Sizi “Milyonçu Şou”da xoş gördük, - dedi və Fəttah bəy əl verib mənimlə görüşdü.

Fəttah bəy çox adamı çaşdırıb, aşağı məbləğlə yola saldığını xatırladım. Fikirleşdim ki, bəlkə mən də bəri başdan onun zəhnini qarışdırım, fikrini yayındıram. Onun çaşqınlıq vəziyyətindən istifadə edib, olsun ki, bir şey əldə edəmə. Odur ki, cavabı gecikdirmədən, qəsdən.

- Sizi də xoş gördük, Valeh bəy, - dedim.

- Boy, Valeh kimdir, a kişi? Sən mənim adımlı da bilmirsən ki?

- Niyə bilmirəm. qoy bir az fikirləşim... hə, tapdım, Fəttah bəy.

- Pəhəl İndi də oldun Fəttah?

- İndi dəqiq yadıma düşdü. Fətəli dedim, - dedim, sonra guya öz səhifimi düzəltdim, - Fətəli yox ey Saleh.

Fəttah bəyin alt dodağının səyriməsindən, rənginin bir az qaralmasından, alın qırışlarının artmasından, qaşlarının çatılmasından əsəbləşdiyi açıq-aşkar hiss olunmağa başladı. Düşündüm ki, bir az da əsəbiləşdirsəm axırı pis ola bilər. Bir növ, səfeh, arsız adamlar kimi gic-gic gülüm-səyib gərginliyi aradan qaldırmaqla yanaşı:

- Sizi də xoş gördük hörmətli Fəttah bəy, - deyib əl uzadıb səmimi görüşdüm.

Bu xoş qılıqdın Fəttah byin kəfi duruldu. Hər halda mənə ələ gəldi. Düşündüm ki, oyuna başlamağa tələsməyim. Fəttah bəylə bir az söhbət edim.

- Fəttah bəy!

Əlüstü cavab verdi:

- Bəli!

- Doğrudanmı kiminsə yüz min manat udmasını səmimi qəlbədən istəyirsiniz?

- Əlbəttə. Kimin biliyi, dərin məlumatı, geniş dünyagörüşü varsa buyursun, sualara dəqiq cavab versin, yüz mini aparsın. Anketinizdə yazıldığına görə azdanışan adamsınız, konkretliyi sevirsiniz.

- Bir söz soruşa bilərəmmi?

- Əslində olmaz, burada hər sözü biz deyirik, biz soruşuruq, sualları biz veririk, sizə isə yalnız cavab vermək qalır. Yaxşı, hər halda de görək nə soruşmaq istəyirsiniz?

- Mən yüz mini uda bilərəm, bir şərtlə...

Fəttah bəyin simasında həm təəccüb, həm də sonsuz marağın yarandığını sezdim:

- Övvəla, burada heç bir şərt, mərt keçmir. Şərt də bizə aiddir, mərt də. Yaxşı, maraq üçün de görüm şərtin nədir?

- Deyirəm, sualı verib, susasınız, heç bir uzun-uzadı izah-filan olmasın. Yeni konkret...

- Niyə bu lal oyunudur? Şərtin qəbul olunmur.

Bunları ərz eyləyəndən sonra Fəttah bəy özünü toparladı, çiyinlərini yırğaladı, çatılmış qaşlarını zirvədən yamaca endirdi, gözlərdə şam yandırıp işıqlandırdı, kiplənmiş dodaqlarında çay içməyə başlayırmış kimi aralanma, həm də xəff bir təbəssüm sezildi. Bu gülümsəmə altında:

- Milyonçu şou sizin üçün başlandı, - deyib şəhadət barmağını düz gözlerimə doğru tuşladı. Bu barmaq məsələsi heç xoşuma gəlmədi. Barmaq məsələsini

müxtəlif şəkildə yazmaq olar “basıb gözünü çıxardaram”, nə bilim “iki gözünü bir deşikdən tökərəm əgər uda bilsən. Yeni hər yoldan keçən yüz mini udsə, mən burada nədən ötrüyəm” və s., və i.a.

- On manat üçün ilk sual: O iti vurdum sinsidi, - deyəndə əlüstü cavabını verdim:

- Elə bu itdə o itin cinsidir.

- Beləcə, bir neçə belə yülgül sual-cavabdan sonra qayıtdı ki:

- Uzaq səfərdən gələnin nəyi olasan? a) daysı, b) əmisi, c) arvadı, d) bacısı. Əlbəttə, bizim dil-də insanlara kim? sualı verilir. Diger canlı və cansızlara nə? sualı verilir. Nəsə, çox dərinə getmədim.

Yadıma düşdü ki, bu şouda hər iki tərəf uzun-uzadı danışır. Mən də başladım, nə başladım:

- Əslində, Fəttah bəy, bu sual çox keçmişə aid olan bir sualdır.

Keçmiş zamanlarda səfərə gədənlər karvansaralarda gecələyirdilər ki, orada arvada, filana rast gəlmək mümkün deyildi. Ona görə də səfərdəki adam evi, arvadı üçün qərubsəyirdi. İndiki zamanda isə səfərə gedən heç də evə qayıtmağa tələsmir... hər yer arvaddır da.

- Yaxşı, cavabınız?

- c) arvadı. Son qərarım.

-Düz buyurursunuz. Diger sual belədi: Hamamdan gələnin nəyi olasan? a) qızı, b) oğlu, c) əri, d) bibisi.

- Yenə deyirəm. Bu sual da keçmişə aiddir. Arvadlar hamamlanıb evə dönəndə ərlerine qəşəng görünürdülər və kişilər kirit, çirkli töküb gözəlləşən arvadlarına bir daha aşiq olurdular. İndi vəziyyət başqadır. Hər evdə hamam var. İstəyirsən gündə üç dəfə çim. Kişi qırıqları bu məsələdə heç diqqətçil deyillər. Özləri qadınlardan da çox hamamlanırlar.

Fəttah bəy bir az hövsələsiz-cəsine:

- Bəlkə cavab verəsiniz? - deddi.

- c) əri.

- Bu, son qərarınızdır? Cavab verməyə tələsmədiniz?

- Xeyr cavab c) əri, son qərarım.

- Düzdür, - deyə, Fəttah bəy sevincək bildirdi.

- Növbəti sual belədir. Uzunqulağın belinə qoyulan nədir: a) yəhər, b) keçə, c) palan, d) palaz.

- Suala cavab verməzdən əvvəl, yadıma bir əhvalat düşdü. Padşahla vəziri paltarlarını dəyişib əyaləti gəzirlər. Gəlib bir kəndə çıxırlar. Padşah deyir, vəzir yoxlayaq görək rəiyyətin bizə itaəti nə yerdədir? Vəzir kəndin başbilənini çağırıb əmr edir ki, hamı yığılsın bu meydana, padşahın fərmanı var.

Hamı yığışanda vəzir elan edir:

- Padşahın fərmanı var. Sabah hamınız bu meydanda edam olunacaqsınız. Heç kim etiraz etmir. Camaatın içindən bir qoca əsasına söykənə-söykənə yaxınlaşıp. Padşah fikirləşir ki, bu kişi yəqin etiraz edəcək.

- Edam kəndirini biz getirək, ya saraydan verəcəklər?

Padşah əmin olur ki, rəiyyət heç vaxt onun fərmanının əleyhinə ola bilməzlər.

Padşahla vəzir yolüstü bir karvansarayda gecələməli olurlar. Padşah: - vəzir bərk üşüyürəm.

bax gör ətrafda nə var, üstümü ört- deyə vəzirə tapşırıq verir.

- Qibleyi aləm, bir dənə palan var. Başqa heç nə yoxdur.

- Onda adını çəkmə bas belimə.

- Cavab verməyin vaxtıdır, - deyə Fəttah bəy təmkinlə dedi.

- Cavabım c) palan, son qərarım

- Düzdür!

Oyun beləcə öz axarı ilə gedəndə mən öz-özümə fikirləşirdim ki, Fəttah bəyin aparıcısı olduğu bu şou həqiqətən çox qiymətli və olduqca əhəmiyyətlidir. Bu verilişi milyonlarla tamaşaçı izləyir, hər bir seyriçi o verilişdən çox məlumatlar əldə edir, çox şeylər öyrənir. Hətta, Fəttah bəyin 100 manat məbləğində qazanc əldə edə biləcəyinə yönəlmiş, həvəsləndirici sualına cəld cavab verməyə də tələsirlər.

Bizim televiziya kanallarında elə verilişlər olub ki, bir müddət tamaşaçı diqqətini, hətta rəğbətini qazanıb, lakin bir müddətdən sonra sönüb, gedib. İndi o verilişlərə heç baxan yoxdur. O verilişlərin adını bilərəkdən çəkmirəm, çünki hər aparıcı özünü dahi hesab edir və dahilərin də bostanına daş atmaq hər oğulun işi deyil.

Fikir məni götürüb. Fəttah bəyin bu milyonçu şousu da zəifləyə bilirmi? Allah eləməsin!

Bu veriliş nəyin bahasına olursa, olsun televiziyanın qızıl fonduna daxil olub qorunmalıdır. Qoy gələcək nəsillər görsünlər ki, bizim televiziya necə gözəl verilişlər təşkil olunurmuş?

Az fikirləşdim, çox fikirləşdim, axırda bu qənaətə gəldim ki, bu verilişi qorumağın, bayaq dediyim kimi, televiziyanın qızıl fonduna daxil etməyin yeganə yolu aparıcını aradan götürməkdir. Ətim ürpeşdi. Bu nə ağılsız fikirdir? Yaxşı, deyək ki, mən bu ağılagəlməz fikirdə, mədəniyyətimiz, incəsənətimiz naminə isarlı olam, hansı yolla icra etməliyəm? Əlbəttə, boğmaqla. Tutaq ki, mənfur fikrini icra etmək istədim, bacara bilərəmmi? Maşallah, Fəttah bəy ətli, canlıdır. Əllərimi qaldırıb barmaqlarıma rentgen işığında baxmaq sayağı tamaşa etdim. İraq canımdan, əl barmaqlarım lap sklet barmaqlarına bənzəyirdi, uzun, çubuq kimi barmaqlar. Yaxşı, bu mənfur fikrimi icra etsəm, mənim tələyim necə ola bilər. Tutub güllələməzlər ki? Birdən yadıma düşdü ki, bizdə güllələmə yoxdur. Ömürlük həbs var.

Kefim bir az duruldu. Olsun. İndiki həbsxanalar yəqin ki, müasir tələblərə cavab verir. Ora da kolxoz kimi bir yer ola bilər. Get axşama kimi işlə. Gəl. Yeməyi, yatmağa yeri varsa bəsidir. Lənət sənə kor şeytan, bu nə pis fikirdir ağılıma gəlib? Bu həmin kor şeytandır ki, anasının sözüne baxmayanda, dəcəllik edəndə ana şeytan yerdən bir daş götürüb ona atır. Daş da tərs kimi onun bir gözünə dəyib. Gözünü çıxarır. O vaxtdan onun adı qalıb kor şeytan. Kor şeytanın adını çəkər, çəkməz, o, qəlbimə necə girdisə, daha özümü saxlaya bilmədim. İki əlimin sklet barmaqlarını gözəl, sevimli aparıcımızın boğazına pərçimlədim. Dəhşətli bir bağırtı eşitdim. Lap Məşədi İbadın “Ay haray, qoymayın arvad qaçdı” qışqırığı kimi.

- Ay haray, qoymayın ərım məni boğur.

Diksindim. Nə baş verdiyini anlayana qədər, arvad sıçrayıb çarpayından düşüb iti sürətlə qaçdı. Bir azdan telefonda

- Ay qız, tez tez özünüzü yetirin, geciksəniz mənim meydimin üstünə gələsiniz. Necə nə olub? O olub ki, dəniz olan-qalan ağılını itirib, məni boğurdu. Güclə əlindən qurtarıb, bu biri otaqda gizlənmişəm.

Onun hökürtü ilə ağlamaq səsi qulağıma dəydi. İdman şalvarımı əynimə alıb, dedim gedim arvada təskinlik verim, ürəyi-zadı partlar, yaman günə qalaram. Mənim onun olduğu otağa daxil olmağım arvadın ilan vuranın ala çatıdan qorxdığı kimi götürülməyi bir oldu. Öz-özümə güldüm. Dedim cəhənnəm ki, heç olmasa arvad ömründə bir dəfə də olsa məndən qorxdı.

Bir azdan tökülüşüb gəldilər. Çoxdan görüşməyən oğlanlarımız eyvana keçdilər. Qızlarımdan biri və böyük gəlinim arvada qoşulub, bir yumub beş tökdülər, doyunca ağladılar. Kiçik gəlinim isə çaşqınlıq içində ora-bura baxır, nə edəcəyini qərarlaşdırma bilmirdi. Bu arada nəvələrimiz toqquşdu. Mən gülümsədim. Gəlin buna bənd imiş, əvvəlcə pıçıldadı, sonra şaqqanaq çəkib bərkədən güldü. Yaxşı ki, meydançılıq edən qızım dönüb ona tərs-tərs baxınca, gəlin cəld tərpənib iki əli ilə üzünü qapadı. Çiyinlərinin atılıb-düşməsi, barmaqları arasından daşdanıb gələn göz yaş suyu onun ürəkədən güldüyünü bəlli edirdi. Mənim isə vecimə deyildi. İndi mən gülürəm, gəlin gülür. Mən belə başa düşdüm ki, gəlin nəse ortada bir zarafatın olduğunu zənn edirdi. Qərəz, biz doyunca güldüyümüz vaxtda meydançılıq edən qızım amirənə səslə:

- Mama, səni bir dəqiqə də qoymaram bu dəliخانada qalasan. Dur yığış gedirik, - hökmünü verdi. Axtarıb bir çanta tapdı. Mamasının pal-paltarını yığdı, yığışdırdı. Qapıdan çıxanda, oğlanlar əl verib yüngülvari görüşdü, gəncə xeyrə qalsın, dedilər. Xırda gəlin gülümsəyib, mənə əl etdi, yeni əlini yelləməklə mənə gecəniz xeyrə qalsın mesajını vermiş oldu. Mən də əlimi yelləməklə cavab verdim.

Evdə yaranan dərin bir sükut ürəyimi sıxdı. Mən belə sakitliyə heç vaxt öyrəşməmişəm axı.

Bu həngaməni mənim başıma Fəttah bəy açdı. Ax, Fəttah bəy, ax! Çalış bulvarda-zadda qarşıma çıxma. Görsəm, o dəqiqə itələyib salacam Xəzər dənizinə. Birdən o da mənim qolumdan yapışıb, özü ilə dənizə çəkdi. Mən dağ kəndində böyümüşəm. Kəndimizdə bulaq sularında çimmək adına cabalayıb çıxmışdıq. Mən üzümək-filan bacarmıram. Odur ki, fikrimdən vaz keçdim.

Bəs, nə edim? Nə edəcəm? Televizoru açım. Televizoru açıb Fəttah bəyin “Kim milyonçu olmaq istəyir” şousuna baxmağı həsrət qarışıq bir intizarla gözledim...

Elman Şemiloğlu (Qasimov),
AJB-nin üzvü

İstedadla zəhmət birləşəndə...

Bəzən yaxşı tanıdığın, həmişə təmasda olduğun bir şəxs barəsində nəse yazmaq istəyəndə çətinlik çəkirsən. Bu o demək deyil ki, yazmağa söz tapmırsan, xeyir, əksinə, üreyində ən xoş sözlər sıralanır.

Amma özün qədər tanıdığın, şəxsiyyətinə, səmimi münasibətinə, vətəndaşlığına hörmətlə yanaşdığın bu adam haqqında nədən başlayasan, hardan başlayasan, bax, çətinliyi bundadır.

Barəsində danışmaq istədiyim şəxs şeirlərini seve-sevə oxuduğum, dostum-qardaşım Teyyub Xəlilov haqqındadır. Tanışlıq üçün deyim ki, Teyyub müəllim Zərdab şəhərində dünyaya gəlib. Zərdab rayon Mədəniyyət Mərkəzinin bədii rəhbəridir. Rayonun ictimai-mədəni həyatında yaxından iştirak edir. Rayonda keçirilən bütün dövlət tədbirlərinin aparıcısıdır. El şənliklərində, toyda-mağarda, rəsmi tədbirlərdə etdiyi çıxışlar həmişə alqışlarla qarşılanır. El-ağız ədəbiyyatımızın zənginləşməsində Teyyub müəllimin çıxışları müstəsna təşkil edir.

Teyyub müəllim sözsənətə hörmətlə yanaşan ziyalıdır. Azərbaycan ədəbiyyatını, türk xalqlarının, eləcə də digər xarici ölkələrin ədəbiyyatını gözəl bilir. Təmasda olduğu zaman çəkdiyi misallar, gətirdiyi sitatlar söhbətin dadını-duzunu artırır. Bu səbəbdəndir ki, Teyyub müəllimin adı rayon ictimaiyyəti arasında hörmətlə çəkilir.

Teyyub Xəlilov həm də xoştəb şairdir. Ara-sıra şeirlər yazır. Onun könül əmanətlərini oxuyanda sanki adamın ruhuna sığal çəkilir. Düzlük, doğruluq, mənəvi saflıq, haqq-ədalət onun şeirlərinin mənasını təşkil edir. Teyyub müəllimin şeirlərinin tərbiyəvi əhəmiyyəti ondadır ki, onun qələmə aldığı misralar, işlətdiyi ifadələr təbii, realdır və təbii olduğu qədər də oxunaqlıdır, yadda qalır.

Öncə deyim ki, Teyyub müəllim Vətənə, elinə-obasına bağlı olan şairdir. Şeirlərindən bir daha hiss edirsən ki, o, Azərbaycanımızın, daşını-kəsəyini, adi qanqal özəyini, tozunu-torpağını, hər saralmış yarpağını əziz tutur. Özünün dediyi kimi canıyla, qanıyla Vətəninə bağlıdır. Hara gedirsə-getsin, harda olursa olsun, üreyində yolunda canını fəda etməyə hazır olduğu Azərbaycanı düşünür. Vətəninin kiçik bir portretini gəzdirir. Elə ən yaxşı uğurlarını da Vətəninə düşünəndə qazanır.

Məhz Vətəninə hədsiz sevginin məntiqi nəticəsidir ki, o, Respublikamızdan kənarda olanda da Azərbaycanı müxtəlif dinstansiyalarda fəal təbliğ etməyi özünün mənəvi borcu hesab edir.

Bu baxımdan müəllifin "Doğma Təbrizim" şeiri diqqəti cəlb edir. Tarixən Azərbaycanın qədim-ayım şəhərlərindən biri olan Təbriz şəhəri haqqında çox yazılıb-bu gün də yazılır, sabah da yazılacaq. Şair Teyyub Xəlilov da əsrlərini əriş-arğac yollarını dizinə dolaya-dolaya, olaylarını gözü-nə-könlünə yığa-yığa tarixə yoldaşlıq edən, başı müsibətlər çəkən Təbrizi özünəməxsus tərzdə belə tərənnüm edir:

*Şəhərlər içində şəhərim sənsən,
Dünənim, bugünüm, səhərim sənsən,
Ümidim, diləyim, bəhərim sənsən
İstər diyar-diyar dünyanı gəzim,
Sən mənim şanımsan, doğma Təbrizim.*

Müəllifin oxunaqlı şeirlərindən biri də "Xankəndi" şeiridir. Tarixdən bəllidir ki, bu şəhərin bünövrəsi İbrahimxəlil xan tərəfindən qoyulub. Xan babamızın şəxsi vəsaiti hesabına inşa edilən bu kənd əv-

vəllər xanın ailə üzvlərinin istirahət yeri olub. Sonralar buraya rus və erməni ailələri köçürülüb. Bax beləcə, haqsızlıq, özbaşınalıq, ədalətsizlik zəminində Xan babamın kəndi-Xankəndi həqiqi sahibindən kənarlaşdırılıb. "30 ildən artıq idi ki, əlim çatmadığı, ünüm yetmədiyi bu şəhərə sarı boylanır, sıralanan dağlarına baxıb köks ötürürdüm. 30 ildən artıq idi ki, Xan babamızın ruhu başımızın üstündə gileylilə gileyli dolanırdı. Amma mənim sabaha inamım çox böyük idi. Axır ki, bu intizara, bu həsrətə son qoyuldu. Müzəffər Ali Baş Komandanımızın qətiyyəti, Ordumuzun sücaəti sayəsində Xankəndi düşmən əsarətindən xilas oldu".

Bu bəşəri qələbə şairin üreyində poetik misralara yol açdı:

*İndi Vətən torpağında
Rahət gəzir ruhu xanın,
Cöhrəsindən nur süzülür.
Üzü gülür Natəvanın.*

Həsərat, nigarançılıq, iztirab, zəmanənin gərddişindən doğan haqsızlıq, ədalətsizlik, düşməne qarşı savaşa mətinlik, mübarizlik, cəsur insanların güc və birliyinə yenilməzliyi, el birliyi, dil birliyi, sel birliyinin nümayişi şairin şeirlərinin ayrı-ayrı bəndlərində və misralarında öz ifadəsini tapır.

Elə bir xalq yoxdur ki, o, azadlığı sevməsin və öz azadlığı yolunda mübarizə aparmasın. Tarixən Azərbaycanın da başı yüz qovğalar çəkib. Azadlığına qovuşmaq üçün yadellilərə qarşı uzun müddət mübarizə aparıb. Azərbaycanda inşa edilən qalalar, istehkamlar, sığınacaqlar bu diyarın müxtəlif tarixi kəsirlərdə hərbi meydanına çevrilməsindən xəbər verir. Bu baxımdan müəllifin "Bəzz qalası" şeri diqqəti cəlb edir. "Hər daşında bir tarix yaşayan", "içimizin, çölümüzün igidlik zirvəsi" -

*Bəzz qalası
Qartalların yuvasıdır,
Şir, aslanlar obasıdır,
Babək onun balasıdır...*

Şairin yadda qalan şeirlərindən biri olan "Xudafərin" oxucunu keçmişə qaytarır, dünyanın əzəlliyini özündən, gözəlliyini də gözümdən keçirməyə vadar edir. "Xudafərin harayından qalan mən"...ideyasına daim sədiq qalan müəllif bu məşhur körpünün yaranma-yaşanma tarixini xalq ifadələri ilə, özünəməxsus formada təbii boyalarla nəzmə çəkir.

Müəllif məşhur ədiblərin, şairlərin, tanınmış bəstəkarların, məlahətli səsi xanəndələrin vətəni olan Şuşa şəhərini "Şuşam mənim" adlı şeirində böyük sevgi ilə tərənnüm edir. Şair haqlı olaraq Şuşanın Azərbaycana verdiyi istedadları heç bir şəhər verməmişdir-qənaətinə gəlir. Böyük ziyalı dəstəsinin Şuşa şəhərinin mədəniyyət mərkəzinə çevirməkdə müstəsna rol oynadığını bildirir...

...Əlbəttə, bir qəzet yazısında şairin şeirlərinin məziyyətləri haqqında danışmaq mümkün deyil. Yalnız onu deyə bilərəm ki, dostum-qardaşım Teyyub Xəlilov zəhmətkeş şairdir. Zəhmətlə istedad isə birləşəndə gözəl nəticə verir. Aqillərdən biri istedadı neftə hopdurulmuş quru taxta parçasına bənzədib yazır ki, həmin taxta parçasına od vurmasan yanmadığı klimi, istedad da əziyyət çəkmədən, tədricən məhv olub gedir. Mən ədəbi yolun yolçusu olan dostum Teyyub müəllimə yeni-yeni yaradıcılıq uğurları diləyirəm.

TƏBRİKLƏRİN ÜNVANI AYDIN QULİYEVDIR – 65

TƏRƏFSİZ QƏZETİN ÖNDƏRİ

Aydın Quliyev - bu imza Media mənsuabları tərəfindən "həqiqətin güzgüsü" kimi çoxdan təsdiqlənib. Axı onun həyat kreditu obyektivlikdən yoxsulub. Bu səbəbdən də istər "Bakı-Xəbər" in sükani arxasında, istərsə də Mətbuat Şurasında bu insanın adı xüsusi hörmət-izzətlə çəkilir. Aydın bəyin halallığı, təmizliyi müxtəlif dünyagörüşlü müəllifləri sözügedən qəzetlə birləşdirir, rəngarənglik yaradır.

65 yaş - kamillik və müdriklik göstəricisidir. Dostumuz Aydın əfəndi bu dövrə Şərəflə qədəm qoyur. İnsanlarla münasibət qurması, polemikaya açıq olması işlədiyi kollektivin işgürlüyündə "güzgülənir". Onu hamı sevir. Çünki bu sevgi ağır zəhmətə qatılmaqdan keçir və əsla azalmır, əksinə - reyting göstəricisində yüksəlməyə doğru irəliləyir.

Həftədə 5 gün çıxmasına baxmayaraq "Bakı-Xəbər" yazı qıtlığından çox uzaqdır, hətta çoxsaylı yazılar "zaqonda" öz növbəsini gözləyir.

Olduqca alicənab, həssas ailə başçısı olan Aydın Quliyev işdən-kənar həyatda da hamıya əlçatandır və - dostları demişkən yeyib-içən Oğlandır. Məncə bu "xasiyyət-namə" onun iç dünyasının barometridir. Bütün burnlar gelişigözlə sözlər deyil. Onunla şəxsi təmaslarımız və məhrəm münasibətim ən böyük Şahiddir...

Aydın bəyafəndiyə və rəhbərlik etdiyi "Bakı-Xəbər"ə uzun ömürlülük, can sağlığı, etibarlı dost çevrəsi, ailə səadəti diləyirəm. Odur ki, 65-dən 100-ə doğru - irəli!

"Bakı-Xəbər" in daimi oxucusu və müəllifi

Givi - Giya PAÇXATAŞVİLİ
Azərbaycan, Rusiya, Gürcüstan
Yazıçılar Birliyinin üzvü, şair

Aydın Quliyev milli ziyalıdır

Aydın Quliyev Azərbaycanın görkəmli ictimai-siyasi xadimidir. Aydın bəylə ilk tanışlığımız siyasət aləmində olub. Keçən əsrin 90-cı illərində mən Milli İstiqlal Partiyasının sədr müavini olanda Aydın bəy də Azərbaycan Demokrat Partiyasının sədr müavini idi. Bizim dostluğumuz, əməkdaşlığımız ordan başladı. Aydın bəylə ikimiz də ixtisasca tarixçiyik, bu da bizi birləşdirən cəhətdir. Burada bir məsələni də qeyd etmək istəyirəm ki, Aydın bəy milli ziyalıdır, milli hisslərlə yaşayan insandır, bu da bizi birləşdirən cəhətlərdən biridir. Mən Aydın bəyin rəhbərlik etdiyi "Bakı-Xəbər" qəzeti ilə uzun illərdir əməkdaşlıq edirəm və bu mənim üçün çox qürurverici bir haldır. Çünki bu qəzet mənim üçün doğma qəzetdir, Aydın bəyin rəhbərlik etdiyi kollektivlə mənim fikir, əqidə birliyi var. Yəni müxtəlif məsələlərə münasibətdə demək olar ki eyni mövqe bizi birləşdirir.

Aydın bəyin 65 yaşı tamam olur, yubileyi qeyd ona can sağlığı, gələcək işlərində uğurlar arzulayıram.

Aydın bəy böyük siyasətdən jurnalistikaya gəlib. O, əqidə adamıdır. Əgər o, əqidə adamı olmasaydı bəzi siyasətçilər kimi bəlkə də daha çox "uğurlara" imza atardı. Aydın bəy siyasətdə əxlaq məsələsini daim üstün tutur. Yəni siyasətdə əxlaq kodeksi onun üçün əsasdır. Buna görə də bəzilərdən fərqli olaraq siyasətdən ayrılıb jurnalistikaya gəldi və öz uğurunu jurnalistikada tapdı. Mən çox şadam ki, Aydın bəy indi Azərbaycan ictimaiyyəti - siyasi həyatında özünə uğurlu yer tutmuş "Bakı-Xəbər" qəzetinin baş redaktorudur. Aydın bəy başda olmaqla "Bakı - Xəbər" qəzeti əməkdaşlarına cansağlığı, xoşbəxtlik və gələcək uğurlar arzulayıram.

Məhərrəm ZÜLFÜQARLI,
Tarix elmləri doktoru, professor

Aydın Quliyevi necə tanıdım?

Mən Aydın müəllimi 2003-cü ildən tanıyıram, 22 ildir ki, bir-birimizə yalnız, Qardaş, deyə müraciət edirik. Bu müddət ərzində heç zaman aramızda birimizin qəlbinə toxunacaq bir kəlmə keçmədi, heç zaman qardaşlıq, dostluq sərhədləri pozulmadı.

Aydın müəllim xırdaçılığı sevməyən, xırdalanması mümkün olmayan bütöv bir şəxsiyyətdir. Mənim Qardaşımda sevdim ən gözəl xüsusiyyət, onun sabitqədəm xarakterdə olmasıdır. Aydın Quliyev xəyanətdən uzaq, saf bir insandır, nə Vətəninə, nə Millətinə, nə doğulduğu Obaya-Elə, nə doğmalarına, nə də dostlarına arxa çevirməz. Mən Aydın müəllimi 2003-cü ildə nəfər tanıdımsa, 2025-ci ildə də elə gördüm.

Mən Aydın qardaşımı həmişə ağayana gördüm, sözünə düz gördüm, saxtakarlıqdan uzaq gördüm, sözü üzə deyən, heç vaxt yalan danışmayan, varidat və şöhrətpərəstlik xəstəliyindən çox-çox uzaq olan, haqq yolunda qələmi ilə savaşan, rüşvətə və acgözlülüyə nifrət edən, namuslu millət oğlu kimi gördüm.

Mən həyatım boyu Aydın Quliyev çapda tarixçi görmədim, bəlkə var, ancaq mən rast gəlməmişəm. Tarixin istənilən dönmindən sual ver, Aydın müəllim bir saniyə düşünmədən o tarixi dönmənin hadisələrini, o hadisələrin hansı şəraitdə və kontekstdə baş verdiyini, hadisələrin fəlsəfəsini sənə izah eləsin. Birdən zarafatla, Aydın müəllim yazı yazanda, otağına girib qəsdən bir naqolay tarixi sual verirəm, heç fərq etmərə, nə sual verdin, o sualı sənə elə sadə və dəmir məntiqlə izah edir ki, cavab sənə yaddaşına mismarla yazılır.

Aydın müəllimin fenomenal bir xüsusiyyəti var - O, yazı yazanda, otağında on adam danışsın, gülsün, lətifə söyləsin, onu yazıdan qopara bilməz, fikrini dağda bilməz, hamını da eşidir. Məsələn, mən yazı yazanda istəyirəm ki, ətrafımda ölü sü-kutu olsun, Aydın müəllim isə eyni zamanda yaza bilir, eşidə bilir və cavab verə bilir.

Aydın qardaşım məclis adamıdır, dəyən-gülən, çox gözəl rəqs eləyən, gözəl muğamat oxuyan, musiqini ali səviyyədə anlayan bir Azərbaycan övlətidir. Aydın müəllim rəqs edəndə, elə bilirəm ki, adamın çəkisi yoxdur, Maşallah, quş kimidir. Bütün bunlarla yanaşı, Aydın müəllim çox ağır adamdır, köhnə kişilərdəndir.

Məni gören hər kəs soruşur ki, siz Aydın müəllimin doğma qardaşınız? Bizi bir-birimizə elə oxşadırlar. Bir gün bir deputat soruşanda, Aydın müəllim dedi ki, kaş biz doğma qardaş olaydıq. Bəli, kaş biz doğma qardaş olaydıq. Ancaq Həzrət Əlinin gözəl bir ifadəsi var, deyir ki, əqidə birliyi olmayandan sonra, qan qohumluğunun heç bir faydası yoxdur. Mən Aydın müəllimlə Əqidə Qardaşıyam və bununla fəxr edirəm. Tək olan Allah şahiddir ki, nə yazdımsa, səmimi yazdım. Mən Aydınla qardaşlığımı fəxr edirəm!

Mehman İSMAYILOV
"Bakı Xəbər" TV-nin əməkdaşı,
politoloq

ƏDALƏT •

11 iyul 2025-ci il

Ələsgər ƏLİOĞLU

MƏNDƏN BİR AĞ ATLI OĞLAN ÇIXMADI...

Eşidildi qara zumanın səsi,
Oldum həsrətimin, oldim əsiri...
Bununla da çökdü ilk eşqin qəsri...
Bir də hörülmədi,
Bir də qalxmadı...

O qızın yanağı oda bələndi,
İçində nə çəkdi, kim nə biləndi...
Gözlərindən yağış necə ələndi,
Axı göy dinmədi, şimşək çaxmadı...

Ayağım yığıldı daha bulaqdan,
Eşqim uzaq düşdü gözdən, qulaqdan..
Boylana-boylana qaldım qıraqda,
Qismətim üzümə dönüb baxmadı.

Özümü vursam da oda, közə mən,
Dedilər gözləmə, getdi gözləmə...
Gətirdim eşqimi yoxsa gözə mən,
Məndən bir ağ atlı oğlan çıxmadı!?

KEÇMƏMİŞƏM KEÇDİYİNİZ KÖRPÜDƏN

(... "Öyüd-nəsihət" verən bəzi məddahlara üç-dörd kəlmə)

Acqarına durub Aya hürənlər,
Bircə anda minbir dona girənlər...
Ömrü-günü yaltaqlıqla hörənlər,
Hörgünüzü hələ gəndən seçmişəm.

Azalanda ağzınızın yalı da,
Azmısınız yolunuz yarıda...
Çox ox atıb gizləmişiz yayı da,
Sinamışam, bunu ölçüb-biçmişəm.

Qarnınızı siz köpürdə-köpürdə,
Dərs almı siz ilan yeyən kirdən...
Keçməmişəm keçdiyiniz körpüdən,
Cumub iti axan çaydan keçmişəm...

ANAKONDALAR

Nəhəng anakonda ilanları,
Yaşayır Amazonka sahillərində...
Bəzən suya baş vurur,
Ov axtarır dayazda, dərinə...
Udur balıqları...
Cəngəlliklərdə də var-gəl eləyir;
Nə ov tutsa buraxmır,
Dişlərini də salmır işə,-
Sığıya-sığıya udur,
Mədesində həll eləyir.
Udur...udur ovunu,
Ağına-bozuna da baxmır...
...Bu anakondalar daha
Yayılib neçə-neçə müləkətə...
Özlərinə məxsus menyu tuturlar;
Meyil salmırlar balığa,
Başqa-başqa ova ...
Hərsliliklə var-dövlət,
Mal-mülk udurlar...

GÜL-ÇİÇƏK DƏRMƏYİ YADIRĞAMIŞAM

Aylar, illər ötüb ömrümdən, ürək,
Tutmazsan sevgidən bir də dən, ürək!
Alıb yaddaşıma duman-çən, ürək,
Bilmirəm səhərdir, yoxsa ki axşam;
Gül-çiçək dərməyi yadırgamışam.

Günəşlə qol-boyun qayıdıb bahar,
Çölləri-düzləri ayıldı bahar...
Ayrılib... sevgimdən ayrındır bahar,
Dönmüşəm boranda, qarda qalmışa...
Gül-çiçək dərməyi yadırgamışam.

Sərt ciğirlər məni bərk yanısı da,
Ömrü-günü ölçür əlim əsada...
Gül-çiçək çəməndə vağanısı da,
Taleyin işinə necə qarışam,
Gül-çiçək dərməyi yadırgamışam.

KƏMALƏDDİN QƏDİMLƏ ON ÜÇÜNCÜ GÖRÜŞ

"Sədərək rayonunun Sədərək kəndindən Kəmaləddin Qədimin şeirləri ürəyi dolu bir gəncin könül çırpıntılarıdır, burada yamsılama yoxdur. Misralar yalnız bir qəlbin odundan közərdiyindən oxucunu da isidə bilir. Hiss olunur ki, o yaşayıb yazır. İkinci yaxşı cəhət budur ki, Kəmaləddinin öz deyim tərz, öz ifadə üsulu var".

Xalq şairi Bəxtiyar Vahabzadə Kəmaləddin Qədimin şeirləri haqqında bu fikirləri "Şeir dolu bir ürək" məqaləsində ifadə edib (1985-ci ildə, "Bakı" qəzetində). İndi üstündən qırx il keçib, bu illər ərzində Kəmaləddin Qədim bir şair kimi poeziya yollarında inamla irəliləyib, artıq on üçüncü kitabını oxuculara təqdim edir.

Mən də Kəmaləddinin şeirlərini elə o illərdən izləyirəm-ilk şeirlər kitabı "Keçir məni bu çaydan"(1985) Ancaq heç onun üzünü görmədən, heç onunla tanış olmadan hansısa şeirlər kitabı haqqında bir məqalə yazdım. O məqalədə ("Yeddi qapı") mən Kəmaləddini bir şair kimi belə səciyyələndirmişdim:

"Onun şeir yolunun səmti şair dostu Adil Mirseyidin dediyi kimi ənənəvi şeir yoludur-Bəxtiyar Vahabzadə, Məmməd Araz, Sabir Rüstəmxanlı, Məmməd İlqar, Akif Səməd şeirlərinin qan qrupu ilə eynidi. Amma bu ümumidə, bu eyni "qan qrupu"nda bir seçilməlik, bir bənzərsizlik nəzərə çarpır.

Həminin üz tutduğu mövzularda öz sözünü demək bax, bu, özünəməxsusluğun təzahürüdür". Həmin yazıda mən Kəmaləddinin şeirlərini mövzular üzrə yeddi qapıdan keçirirdim-şairin xatirələr dünyası olan Çıraqlı kəndindən, Vətən-Ana torpaqdan-Tariximizdən, Təbiətdən - dünyanın gözəlliklərindən, Sevgidən, günümüzün reallıqlarından, şair "mən"indən, bir də Tanrı qapısından.

Əlbəttə, o yazıda çalışmışdım ki, Kəmaləddin Qədimi bir şair kimi "keşf" edim. Amma bu istəyim onun sonrakı şeir kitablarında reallaşa bildi. İndi Kəmaləddin Qədimin 68 yaşı var, artıq yetkinliyinə, şairlik ömrünün zirvəsinə uralmağına kim şübhə edə bilər ki?

Kəmaləddin Qədim bu kitabında da öz poetik üslubuna, deyim tərzinə sadıq qalır. Hisslərini, duyğularını gizlətmir, əksər şeirlərində öz taleyindən, həyat sınaqlarından söz açır. Təbiidir bu. Sanki keçilmiş ömrü yoluna =bu yolda qazandıqlarına və itirdiklərinə nəzər salır. İlk baxışda onun bəzi şeirlərində Dərd hökm edir, Ölümədən danışır.

Amma bunları pessimizm kimi qələmə vermək olmaz. Çünki o Dərdin içində çabalamır, Dərdin nə olduğunu bəyan edir. İnsan ömrünü doğrulmaq - ölmək təzadlarında şərh edir. Ömrü yoldaşına yazdığı bir şeirdə deyir ki:

*Nələr görəcəksən qəbrimdə gəlib,
Özüm də qəribəm, qəbrim də qərib.
Elə çiçək-çiçək, kol-kol göyərək,
Elə çiçək kimi, kol-kol ölmüşəm.*

*Mən belə bir ömrü yaşayırammı;
Torpaq ayrannmı, daş ayrannmı?
Heç bir yol öləne oxşayırammı,
Min yol doğulmuşam, min yol ölmüşəm.*

Anasının məzarı önündə düşüncələrdə Kəmaləddin Qədim Allah və Ananı bir anlama gətirir:

VAQİF YUSİFLİ
Filologiya elmləri doktoru

*Məndən nigaransan, nədi,
Yuxumdasan bir həftədi.
Allah da sən tərəfdədi,
gəlməkdəyəm sən tərəfə.*

Onun şeirlərində ayrı-ayrı maddi cəsimlərə, məfhumlara poetik mənə əsilməyi hissi artıq get-gedə qüvvətlənərkəndir.

Məsələn, heç nə izah etmədən bir şeirini misal gətirirəm:

*Qəfil-qəfil zərbələrdən
göz bəbəyi kimi qorusam da
bir parçasını;
bir parçasından qan damırdı
şeirlərimdən
Sətir-sətir,
Tez-tez qoparırdılar
Qaysağını
Yarasının...*

*Bir gün də dəyişdi
Təm, dadı şeirlərimin.
Qan daman yarasını
bağladı şeirlərimin
Azərbaycan əsgəri.*

Yeri gəlmişkən qeyd edim ki, Kəmaləddin Qədimin Vətən, Qarabağ-Şuşa, Azərbaycan əsgərinin keçdiyi döyüş yolu barədə əvvəlki şeir kitablarında neçə-neçə şeirləri ilə qarşılaşdım. Mərhum deməyə dilim gəlmədiyi şair-tədqiqatçı Nizami Muradoğlu "Kəmaləddin Qədimin poeziyasında Vətən dərdi, yurd sevgisi" məqaləsində bu xüsusda geniş söhbət açır.

Yazırdı ki: "Şuşanın itirilməsi ilə barışa bilməyən şair "gödəninə qul olanları" Vətənin haqqında düşünməyə səsləyir"

*Hər şeydən öndədi gödəni deyilən,
Gödənin quludur bədən deyilən.
Hələ Vətən deyil Vətən deyilən
Şuşasız adı bir torpaqdı, qardaş.*

*Əvvəldə kimdisə, nəhayət mənəm,
İnsan cilidində xəyalət mənəm,
Şuşa, Laçın boyda əyalət mənəm,
Bitib, tükənirəm hər gün, ilahi!*

Kəmaləddin Qədim heca vəznində bir sıra gözəl şeirlərin müəllifidir. Həm xalq şeirindən, həm də müasirləri olan ustad şairlərin şeirlərindən gələn ənənəyə özü də şeirləriylə qoşula bilir. XXI əsrdir, şeirimizdə müxtəlif izmlərin hökm sürdüyü bir dövrdə yaşayırıq. Amma xalqın ruhunu ifadə edən, şeirdən ŞEİR kimi söz açmağa imkan verən şeirlər isə yazılır və yazılacaqdır. Həm də bu şeirlər fikirlə, bu fikrin ifadə

dəsi olan bədiiiliklə müvazidir. Kəmaləddinin bir gəraylısını misal gətirirəm:

*Yara sirdi, yara məchul,
Təbib yarmağa tələsir.
Barmaq tətbiyə gecikir,
Tətik barmağa tələsir.
Budaq üstə əzizlənim,
Yağış yağır təmizlənim.
Yarpaq küləkdən gizlənim
Külək yarpağa tələsir.
Çatmayır əlim adama,
Gövhərim, ləlim adama.
Tələsir ölüm adama,
Adam torpağa tələsir.*

Baxın: "tələsmək" felini necə mənalandırır. Burada söz oyunu yox, "filosoofluq" iddiası yox, adi həqiqəti poeziya dili ilə mənalı şəkildə ifadə etmək məharəti var.

Kəmaləddin Qədim də bütün kitablarında sevgi şeirlərini də təqdim edir. Şair sevgisi unudulan sevgi deyil. Sevdin və unutdunsa, bu sevgi yox, "sevgibazlıqdır".

Amma Kəmaləddinin sevgi şeirlərinin qəhrəmanı haqq aşığıdır. "Mən təzədən gələ bilsəm dünyaya, Yeqnə səni görən kimi sevərdim"=deyir. Ömrünün hansı vədəsində bu lirik qəhrəman bir zamanlar sevdidi, amma uğursuzluğa düşər olduğu küçəyə gəlir. Amma o küçə əvvəlkikə daha onu qarşılamır. Çünki: "Küçənimdə ümidlərim dəfn olub, məzarını ziyarətə gəlmişəm"

Kəmaləddin Qədim ədəbi prosesdə heç də unudulan şair deyil. Onun yaradıcılığı barədə maraqlı, düşündürücü, Kəmaləddin Qədimi bir istedadlı şair kimi tanıdan yazılar da az deyil Xalq şairi Bəxtiyar Vahabzadə, şair-şerşünas Hafiz Rüstəm, Elçin isgəndərzadə, Akif Səməd, Nizami Muradoğlu, Ramiz Əsgər, Adilə Nəzər. Məmməd İlqar, Adil Mirseyid, Telli Pənəhqızı, Sərdar Zeynal, Hikmət Məlikzadə, Zakir Məmməd və Məmməd Dəmirçioğlu...

Məncə, K.Qədim haqqında ən sanballı yazını Məmməd Dəmirçioğlu (allah rəhmət eləsin!) qələmə alıb və mən bu qeydlərimi onun sözləriylə bitirirəm: "Şairlik oyun-oyuncaq, şöhrət mənbəyi deyil...

Çox zaman şairi bircə misrasından tanımaq olur. Bu poetik nümunə şairin həm də avtobiografiyasıdır hiss olunur ki, o şeir yazanda heç bir çətinlik çəkmir.

Əslində, çox şeir yazmaq da igidlik deyil. Amma gözəl şeir yazmaq əsl igidlikdi. Nə yaxşı ki, kəmaləddin Qədim həm də gözəl şeirlər yazır"

Kəmaləddin Qədimin "Əllərimdən bir əl tutub("Elm və təhsil", Bakı, 2025) yeni şeirlər kitabı haqqında sözümlü onun bir şeiriylə bitirirəm:

*Baxma bir az acıdıləm,
Oxu, bir kövrək şeirəm.
Yaşamağa yer yox, nə qəm,
sözü yerində deyirəm.*

*Bu tanrıdı, bu bəşərdi,
Bu da yaşamağın şərti
Dünya başdan-baş şərđi
Mən bir yaşamlıq xeyirəm.*

*Axırı bu, sonu budu,
Kim uyutdu, kim uyudu.
Mən düşən də bir quyudu,
Amma mən Yusif deyiləm.*

Sabir Əhmədli

Əpətri

(Hekayə)

Bukinist əmi Sankt-Peterburqda "Müqəddəs qızlar" məktəbindən, Nərimanovla görüşdüyündən, o illərin adlı-sanlı adamları ilə tanışlığından söz açır, keçmiş həzin və kövrək duyğularla anırdı. Fağır adamdı. Onun köhnə kitablar satılan dükanı Senanın bir körpüsünün üstündə, ağacdan qayırılmış evcikdi. Oranı görməyəndək həmvətənlərinin Məhəmməd kişinin dükanı barədə təsəvvürləri ayrı cürdü.

Bukinist əminin mağazasını Parisin yar-yarışıqlı, gözəl binalarında arayır, alışıb yanan reklamlarda so-raqlayırdılar.

Yaşca Məhəmməd əmidən az kiçik olan ikinci şəxs Starsburq kollecinin professoru idi. Qıvraq, zirək, iti və cəsur baxışlı kişiyə qoca deməzdin. Əli-altmış il bundan əvvəlki əqidəsi ilə bil qurğuşundan tökülüb beyninə həkk olmuşdu.

İkinci gün Məhəmməd əmigidil özləri ilə bir nəfər gətirdilər. Çənəsini bürümüş top, qısa, xurmayı saqqalı vardı. Qalın xurmayı bıqları enib saqqalına qovuşmuşdu. Üzü tutqun, görünüşü qəmli idi. Göy gözləri quraqsımsıydı. Boynu dərilə, isti paltosunu və həmin dəridən tikilmiş moğol papağını çıxarıb dizinin üstünə atmışdı. Qəhvəyi məxmərdən pəncək geymişdi. Enlikürek, möhkəm vücudlu adamdı. Bu, eşqlə, həvəslə qaynayan sağlamlığa az bənzəyirdi. Azərbaycandan gəlmiş adamların üz-gözüne baxır, danışqlarını nisgillə, istiqanlılıqla dinləyirdi. Qonaqlar onun adını eşidib üzünü görmədiyi ölkədənildilər. Daha doğrusu, Vətəndən. Vətən - bu sözün arxasında nə dururdu? Bir kəlmə - dünyadakı bütün sirlərin sirri idi. Uşaq, böyüklərin dilindən eşitdiyi sözü necə təkrar edib höccələyirsə, onunçün də vətən beləcə anlaşılmaz, sehirli idi. Ara-sıra soruşulana cavab verir, qüssəli halda kürsüdə əyləşib dalğınlaşırdı. Xudahafizləşib gedərəkən rəssam duruxur, tanış olduğu adamlardan ayrılmaq istəmirdi. Şəhərə çıxmaqdan, buradaca "Rezidens de Mareşo"nun dəhlizindəki kürsüdə, yastı-yapalaq kürsüdə susub qalmağı üstün sanırdı.

Bir axşam rəssam Məmmədsəlim Turan xanımını da gətirmişdi. Hər ikisi türk dilində asta, az qala pıçiltı ilə danışdı. Xasiyyətə, təbiətə bir-birinə uyandılar. Xanımı kuzəçi idi. Parisdə onların ayrıca sərgisi açılırdı.

Məmmədsəlim bir qədər əzgin, yorğun görünürdü. Səbəbini söylədi. Onlar Mon Parnas səmtində kirayədə yaşayırdılar. Onun bir mənzilini tutduğu ev sökülürdü. Həmin evi o, bütünlüklə almalı, ya da mənzildən çıxmalı idi. Hara? Bir neçə ilə ödəmək şərti ilə evi bütöv almaq barədə ağır müqavilə bağlamağa məcbur olmuşdu.

Onların övladı yoxdu. Diyar-diyar gəzərəkən bir-birinə ömür yoldaşı, atasına, bacı-qardaş olmalıymışlar.

O, hədiyyələrə, siqaret qutularına və şirniyyata doymadan nəzər salır və bəxşisi ehtiyatla, həyəcanla ciblərinə yığırdı. Guya siqaretlər çəkilib qurtarmayacaqdı. Uzaq vətəndə bişirilmiş şirniyyat - paxlava da yeyilib tükənməyəcəkdi.

Onun qəlbində vətən yeri boşdu. O, boşluğu ömrü boyu doldurmağa səy göstərmiş, lakin səmərə verməmişdi.

Rəssam, anasının bətnindəyərkən Azərbaycandan çıxmışdı. Valideynlə-

rinin özlərini bir parçası sandıqları torpağı görə bilməmişdi.

O, vətəndən gəlmiş insanlarla ömründə ilk dəfə görüşürdü.

Turistlər sabah Parisi tərk edəcəkdilər. Sonuncu axşam onlar mehmanxananın yaxınlığında Sanlazar vağzal, Leningrad küçəsi səmtində xeyli gəzindilər. Konkord meydanında dolandılar. Bastiliyaya yanaşdılar. Heyf ki, Qavroşun və onun balaca sevgilisinin içində gizləndikləri fili görə bilmədilər. Onu kim görmüşdü?

Sarı çiçəklər tək sayrısan, çıraqban olmuş "Yelisey çöllərinə" çıxdılar. Parisin həlim, mülayim axşam nəfəsini dərib "Rezidens Mareşo"ya qayıtdılar. Astanaya ayaq basan tək şüşə qapılar öz-özünə yanlara çəkildi. Dəhlizdə yalnız kürsüdəki ayaqüstü torşer közəirdi. Döşəməni örtən fərşə boğuc şölə düşmüşdü. Burula-burula qalxan dəmir pilləkəndən o tərəf, adətən nahardan sonra, gəzintidən qayıdarkən toxtadıqları mizin ətrafı, kürsülər bomboşdu.

"Qırxaşaq" asqıdan bəridə, masaya dirsəklənmiş adamı professor hamıdan əvvəl gördü.

O, xeyli vaxt beləcə əyləşib onları gözleyirmiş.

Ayağa qalxdı, əl verib görüşdü. Onun qısa, qonur saqqalından, göy gözələrindən, qəlbindən, canından buxar tək havalandan hərərət qalxdı, gülməsədi. Birinci görüşdən bu yana professorun könlündən nə qədər keçsə də, Turanla təklidə əyləşib doyunca söhbətləşə bilməmişdi.

Alaqranlıq guşədə gecədən keçənədək üz-üzə əyləşdilər. Turan bacılarının söhbət saldı. Onlardan soruş verdi. Ataları Türkiyədə, sonra Fransada işləmiş, qürbətə vəfat etmişdi. Bacılarının biri Londonda, o biri Amerikada yaşayırdı.

Yumşaq pəyandazla örtülmüş pillələrdə ayaq səsləri yığışandan sonra qalxdılar. Şəffaf qapılar itaətlə aralandı. Onlar mehmanxananın qarşısından ötən Çili küçəsinə çıxdılar. Sağ tərəfdə Yelisey çöllərinin atəşfəşanlıığı parlayır, qırmızı, yaşıl, göy, sarı işıq reklamları qatmaqarışıq rəqslər oynayırdı.

Çisələyirdi. Göyden enən sısqqa çisək "Yelisey"i bürümüş işıq füsunkarlığına düşərək əlvan ilğim tək səyriyir, guya göyden rəngli yağış yağırdı.

Rəssam, professorun ayrılırdı. Professorun da köksü sözlə dolu olduğundan, qabarmışdı.

O, dedi:

- Əsərlərinizi hədiyyə kimi vətənə aparacaq. Qismət olsa, özünüz də gələrsiniz, tanışdığımız kimi. Biz bunun üçün necə lazımdı çalışacağ. Turanın don vurmuş almatək qızaran yanaqları nəmləmişdi. Bilmək olmurdu çiskindədi, ya ağlayır.

O, danışmadan, dinmədən əl verib çəkildi.

- Sabah mən də Marsele uçuram - dedi. - Arxasında universitetin sifarişini yerinə yetirməliyəm.

O, Yelisey xiyabanının işıqları parlayan səmtə deyil, sönük küçəyə yeridi. Çiyinləri titrəyirdi. Sarsıntıdan qurtarmaq, bunu üzə verməmək üçün qarənliyə can atırdı.

Professor onu çağırdı. Məmmədsəlim dayandı, ağır-ağır çevrildi. Hər ikisi bir də yaxınlaşdılar. Qocaman professor özündən bir qarış hündür

Turana çatıb durdu. Qalın paltoda, qalın geyimdə çətinliklə qalxan qollarını qovzadı və barmaqları ilə gözlerini sildi. Rica etdi:

- Sabah buraya gəl. Bizi yola salarsan.

- Vaxt olsa, gələm.

- Gəl. Bizimlə də aeroporta gedərsən.

Ertəsi gəldi. Turistlər iki həftədən bəri doğmaca ev tək alışdıqları kiçik və rahat mehmanxananı tərk edirdilər.

Yaxınlaşanda iltifatla yol verən şüşə qapılar açılır, mehmanxananın xidmətçisi sarışın, qıvrım saçlı oğlan restoranda qulluq etdiyi tək burada da onları dostyana yola salır, çamadanları, çantaları bayıra çıxarırdı. Qonaqlar onların ixtiyarına verilmiş "Mercedes" avtobusuna qalxır, otaqlarda, fərş döşənmiş dəhlizdə "qırxaşaq"da nəyi isə unutduqlarını düşünərək masına əyləşirdilər.

Rəssam, professor və onun iki gənc dostu hamıdan sonra mindilər. Arxada əyləşib Turanın səliqə ilə kağıza büküb bağladığı şəkilləri böyürlərinə qoydular.

Professor rəssamla bir də görüşəcəyinə deyəsən inanmırdı. Ümidi, təsəllisi oturacaqlara söykədikləri şəkillərdi.

Rəssamı üzünü görmədiyi Vətənlə bu əmanətlər, şəkillər görüşdürəcəkd. Cod saqqallı, qalın bıqlı, ala-göyümsov gözlü, yalman saçlı boynuna, qulaqlarının üstünə tökülmüş, pəjmürdə bir adamın surəti gözünün qabağına gələndə və professor onunla görüşmək istəyi ilə alovlananda başçılıq etdiyi muzeyin bir otağına gedəcək, şəkillərin önündə dayanacaq və apatiri rəssamla görüşəcəkd. O, heç bir yeri vətən seçməmişdi.

"Pari lö Burje" limanının salonlarında hava yollarına qalxacaq və yer kürəsinin haralarına üz tutacaq, müxtəlif geyimli, cürbəcür görünüşlü çoxlu insan dolanırdı.

Uçanları qeydə almağa başlamışdılar. Bir də onda ayıldılar ki, rəssamın onlara bağışladığı şəkillər yoxdur. Professorun bənizi qaçdı, dodaqları təpədi.

Dostların, yadların yan-yana, üst-üstə yığılmış şeylərini, çamadanları alt-üst etmək, hərəsini bir yana tullamaq və şəkilləri tapmaq üçün vurnuxurdu. Hərəsi bir tərəfdən düşüb salonu axtarmağa başladılar.

Nəhayət, əvvəlcə dayandıqları yerdə, oturaçağın yanında necə qoyub unutmışdularsa, orada da tapdılar. İş onda deyildi ki, onlar nə isə itirmişdilər. Rəssamdan xəcalət çəkmişdilər. Buradaca, hələ ayrılmaздan onun ən əziz əmanət tək həmvətənlərinə göndərdiyi şəkillər unudulub gözden yayınırsa, bəs sonrası, aqibəti necə olacaqdı?!

Sərmişlər keçiddən o yana, yalnız uçanların buraxıldığı salona adladılar. Rəssam bu yanda qaldı. Keçidin ağac sürəhsinə dirsəklənib baxır, salonda axışan kütlənin içərisində tanış insanları itirməməyə çalışırdı.

Bir azdan səmaya qalxacaqdılar. Bir-birini çətinliklə tapır, baxışları üzülürdü.

- Adyö, Pari!

Muzey direktoru professor Parisi yaxşı görə bilməmişdi. Amma bu şəhər ona vətənsiz rəssamın nəmli gözələrində parlayan kədər işığı ilə çox yaxın, bəlkə, doğma idi.

Emin Piri

İSANIN QIZINA

(Xristian mələyinə)

Üzümü hara tutum
dua edəndə?!-
Məkkəyə, Qüdsə, yoxsa
Sənə?!
Mən Məkkədən qovulan
dəli bir aşiq
Mədinəm Sənsən indi.
Səni elə sevərim,
paxıllıqdan-
İsa enər çarmıxından.
Ya yuva ver
ovcunda əllərimə,
sinən üstə ürəyimə.
Ya da qaldır
Səlib bayrağını.
qalmışam sənə görə
Məhəmmədə İsa
Məscidlə kilsə arasında...
II
Elə kilsədə
Elə xacın düz önündə,
Elə isanın qabağında-
Çarmıxın olaram.
Barmaqlarım mıxçalara döner
Gərilməş əllərimdə.
Yavaş-yavaş yox olarsan,
Qeybə çəkilsən bədənimdə.
Əllərimdə, dodaqlarımda.
Öncə əllərin,
sonra dodaqların.
Sonra...
Sonrası sonra.
Qeybə çəkilsən məndə.
Elə kilsədə,
elə xacın düz önündə,
İsanın qabağında...
Bətnindən doğan
bakirə vəhy-səslərin
cingildəyər "Xaç"ın qulaqlarında.
Qiyamət şeypuru çalınar,
Məsih dirilər,
İsa qısqanclıqdan enər çarmıxından.

Qarabağ Universitetində tibb fakültəsi açıldı

Yeni tədris ilindən Qarabağ Universitetində Tibb və sağlamlıq elmləri fakültəsi fəaliyyətə başlayacaq.

Adalet.az xəbər verir ki, bu barədə Universitet məlumat yayıb.

"Fakültədə yerli və xarici ekspertlərin birgə hazırladığı, beynəlxalq təcrübələrə əsaslanan kompetensiyaya əsaslı 6 illik Tibb (müalicə işi) və 4 illik Tibb bacısı (qardaşı) proqramlarının tədrisi həyata keçiriləcək. Tibb və sağlamlıq elmləri fakültəsində Tibb (müalicə işi) üzrə 70, Tibb bacısı (qardaşı) ixtisası üzrə 30 plan yeri üzrə tələbə qəbulu aparılacaq.

Fakültəmizdə təbiiq edəcəyimiz müasir təhsil modeli tələbələrə nəzəri biliklərini praktik vərdislərə çevirməyə imkan yaradacaq. Eyni zamanda, inteqrə olunmuş və fənlərə təhsil modeli vasitəsilə multidissiplinar yanaşmanın inkişafına yönəldəcək. Bundan əlavə, tələbələrə tədqiqat aparmaq və liderlik keyfiyyətlərini inkişaf etdirmək üçün də müxtəlif imkanlar təqdim olunacaq.

Qarabağ Universitetinin Tibb və sağlamlıq elmləri fakültəsinin əsas üstünlükləri:

Beynəlxalq təcrübəyə malik professor-müəllim heyəti;
Pasiyentmərkəzli yanaşma - yalnız müalicə etməyi deyil, insanı anlamağı öyrədən proqramlar;
Multidissiplinar təhsil - tibb, ictimai sağlamlıq, qidalanma və digər sahələrin inteqrasiyası;
Ən müasir tibbi texnologiyalar və innovativ tədris metodları;

Qarabağ Universitetinin Klinikasında təcrübə;
Müasir simulyasiya mərkəzi.

Fakültəmizin fərqli xüsusiyyətlərindən biri isə seçmə fənn olaraq incəsənət proqramının tədris planına daxil edilməsidir. İncəsənət, tələbələrə özünüifadə, qrup daxilində əməkdaşlıq və ünsiyyət bacarıqlarının inkişafı baxımından mühüm əhəmiyyət kəsb edir. Bu yanaşma tələbələrə əsas fənlərdə əldə edə bilməyəcəkləri yaradıcı və sosial bacarıqları qazanmaq üçün əlavə imkanlar təqdim edir",-məlumatda deyilir.

ƏDALƏT •

11 iyul 2025-ci il

Regionların sosial-iqtisadi inkişafının təşviq edilməsi

№ 25 (2448) 11 iyul 2025-ci il

Azərbaycan Respublikasının
Medianın İnkişafı Agentliyi

O yerdə ki həyat var, o yerdə ki yenilik var, qurub-yaratmaq həvəsi var, bax, həmişə həmin məkan öz gözəlliyi, füsunkarlığı, ecazkarlığı ilə insanların diqqətini cəlb edir. Əlbəttə, heç kəsə sirr deyil ki, ölkəmizin 20 faiz ərazisi 30 ildən çox işğal altında olub. Belə bir mürəkkəb siyasi və hərbi durumda Azərbaycan öz müdafiə qüdrətini möhkəmlətməklə yanaşı, regionlarda sosial-iqtisadi inkişaf proqramını da daim diqqət mərkəzində saxlayıb. İndi ölkəmizdə elə bir rayon yoxdur ki, orda çox möhtəşəm quruculuq və abadlıq işləri həyata keçirilməsin. Bütün bun-

millət və xalq üçün möhtəşəm işlər görülür. Bu gün iftixarla deyə bilərik ki, ölkəmizin bütün bölgələrində gözəl, abadlıq, quruculuq işləri həyata keçirilir. Bu da təsadüfi deyildir. Çünki Ulu Öndər Heydər Əliyevin hakimiyyəti dövründən başlayaraq, Prezident İlham Əliyevin gerçəkləşdirdiyi möhtəşəm abadlıq işləri demək olar ki, ölkəmizin hər yerində hiss olunur. Hiss olunur ki, Prezident İlham Əliyevin regionların sosial-iqtisadi inkişafı ilə bağlı Dövlət Proqramının həyata keçirilməsində xidmətləri əvəzsizdir. Əlbəttə, əgər dövlət küllü miqdarda vəsait ayırmasa,

işlərinə başlanıldı. Yollar yenidən çəkildi, yeni dağılmış və məhv olmuş yollar asfaltlandı, yaşayış məntəqələrinə su, qaz, işıq xətti çəkildi. Bir sözlə, ermənilərin daşı-daş üstə qoymadığı kəndlərdə və Horadiz şəhərində yeni infrastruktur quruldu. Rayonun Böyük Bəhmənli, Aşağı Yağlıvənd, Kərimbəyli, Babi, Araytılı, Molla Məhərrəmli və eləcə də digər kəndlərində yenidən bərpa işləri başlandı. Yandırılmış və dağıdılmış yaşayış binaları, sosial obyektlər, xəstəxanalar, uşaq bağçaları yenidən tikildi. Təbii ki, bu tikinti işlərində dövlətlə yanaşı, Füzuli camaatı da ya-

BU YERLƏRİN GÖZƏLLİKLƏRİ İNSANIN RUHUNA SIĞAL ÇƏKİR

lar Azərbaycan dövlətinin vəsaiti və iqtisadi gücü hesabına gerçəkləşdirilib.

Dünyanın gözəl yerləri çoxdur və saymaqla qurtaran deyil. Mənə görə də dünyanın ən gözəl yerlərindən biri Füzuli rayondur. Çünki mən bu bölgədə

regionlarda bu qədər möhtəşəm işlər görülməz. Üstəlik də işğaldan azad olunmuş rayonlarımızda bu gün sözün həqiqi mənasında XXI əsrin ən böyük tikinti işləri görülür.

Bu mənada Füzuli rayonunda da çox böyük abadlıq, quru-

xından iştirak edirdi. Aydın ki, Horadiz şəhəri status alan sonra burada daha böyük tikinti işləri görüldü. Bir-birindən gözəl yaşayış binaları, sosial obyektlər, xəstəxanalar, uşaq bağçaları yenidən tikildi, yollara asfalt örtük döşəndi, səkilər, xiyabanlar öz əvvəlki görkəmindən də yaxşı tikildi. Şəhərə gələndə isə bu möhtəşəm bir iş oldu. Belə ki, Horadiz şəhərinin mərkəzində böyük bir sahəni əhatə edən yerdə Heydər Əliyev parkı inşa edildi. Mən tam səmimiyyətlə deyə bilərəm ki, bu park respublikamızın ən gözəl parklarından sayıla bilər. Parkda tikinti işləri ilə yanaşı, çox böyük yaşıllıq və abalıq işləri də həyata keçirilib. Hara baxırsan güllər, çiçəklər, ağaclar və yaşıllıqlardır. Bununla yanaşı, Bayraq meydanında da heç yerdə oxşarı olmayan qeyri-adi işlər görülüb. Bir sözlə, Horadiz şəhərində son 15 ildə yüz mindən çox küknar, çinar və digər ağac və bəzək kolları əkilib.

Onu da qeyd edək ki, Füzuli yenə yeganə rayonlardandır ki, işğaldan azad olunan sonra bütün kəndlərin yollarının sağında və solunda çinar ağacları əkilib. Elə bir kənd yoxdu ki, onun girəcəyindən sona qədər bu ağaclar əkilməsin. İndi hansı kəndə gedirsən, 12-13 il bundan əvvəl əkilmiş çinar ağaclarını görürsən. O çinar ağacları o kəndlərə, o yaşayış məntəqələrinə qeyri-adi bir gözəllik gətirir. Yayın istisində heç harada sərinlənmək mümkün olmayan-

da o çinar ağaclarının kölgəsində dincəlməyin özgə ləzzəti var. Mən buna çox vaxt Allahın təbii kondisioneri də deyirəm. Çünki hansı çinar ağacının kölgəsində əyləşirsənsə, bu sərinliyi hiss eləyirsən və duyursan!

Böyük Bəhmənli kəndi Füzulinin ən iri yaşayış məntəqələrindəndir. Həmin kənd də 1993-cü ilin avqustun 23-də erməni işğalçıları tərəfindən zəbt edilmişdir. Amma bu işğalçılıq uzun müddət davam edə bilmədi. 1994-cü ilin yanvarın əvvəlində Ulu Öndər Heydər Əliyevin həyata keçirdiyi uğurlu siyasət nəticəsində Azərbaycan Ordusu 22 yaşayış məntəqəsi ilə yanaşı, sonuncu işğal olunmuş Böyük Bəhmənli kəndini də ermənilərdən təmizlədi. Ermənilər burada az qalmasına baxmayaraq, 100-ə yaxın evləri yandırmışdılar. Sözümlərin canı ondan ibarətdir ki, qısa müddətdə bu kənddə dağılmış infrastruktur, yaşayış binaları, məktəblər və xəstəxana yenidən tikildi. Kəndin dörd tərəfini birləşdirən yola asfalt örtük döşəndi. Üstəlik də Sovet dövründə heç bu kənddə təbii qaz yox idi. Yaşayış məntəqəsinə təbii qaz da çəkildi. Və bir neçə artizan quyusu qazıldı. Bütün bunlar kənd camaatını bu elə, bu yurda daha da ürəkdən bağladı. Onlar dövlətin, Ulu Öndər Heydər Əliyevin və Prezident

İlham Əliyevin qayğısını hiss elədi. Dövlətin köməkliliyi ilə insanlar yavaş-yavaş öz işlərini qurdular, dirçəldilər və ayayğa qalxdılar. İndi demək olar ki, kənddə camaatın dolanışığı çox yüksək səviyyədədir. Əksər adamların qapısında 1-2 maşın var. Bunun da hamısını halal zəhmətlə qazanıblar.

Bu rayonda hansı yerə baş çəkdik, hansı yerə getdik orda sözün həqiqi mənasında çox möhtəşəm layihələrin və milli memarlıq üslubunda inşa olunmuş tikililərin şahidi olduq. Və ona da sevindik ki, bu gün ölkəmizin hər yerində olduğu kimi, bu rayonda da insanlar abadlıq və quruculuq işlərinə böyük sevgi ilə yanaşı və bununla qürur duyurlar. Onlar deyirlər ki, bizim rayonun tək mərkəzində deyil, həm də bu sosial-iqtisadi inkişaf proqramı bütün kəndlərdə, yaşayış məntəqələrində həyata keçirilib. Ən əsası odur ki, söhbət elədiyimiz insanların hamısı o abadlıq və quruculuq işlərinə görə prezident İlham Əliyevə minnətdarlıq etdilər. Onlar dedilər ki, Ulu Öndər Heydər Əliyevdən sonra prezident İlham Əliyev Azərbaycanda, o cümlədən bizim rayonda möhtəşəm işlərə imza atıb.

EMİL FAİQOĞLU

anadan olmuşam, orada böyümüşəm və gəlib bugünkü yaş həddinə çatmışam. Aydın ki, bütün bunlara görə uca Tanrıya, bir də bu Vətənə borcluyam. Tanrının və Vətənin borcunu qaytarmaq isə o qədər asan deyil. Hələ dünyada heç kəs nə Allahın, nə də Vətənin borcunu tamamilə qaytara bilməyib. Şəhidlər istisna olmaqla, bir kimsə deyə bilməz ki, biz Vətənə çox şey eləmişik. Vətənə ən çox xidmət edən, onun uğrunda canından, qanından keçən şəhidlərimizdir. Allah onları öz dərgahında saxlasın!

...O yerdəki abadlıq var, o yerdəki quruculuq işləri həyata keçirilir, o yerdəki hər yan gül-çiçəyə bürünür, deməli o məkanda sözün həqiqi mənasında

uluq və tikinti-quraşdırma işləri həyata keçirilib. Hələ 1994-cü ilin yanvarında Füzulinin işğal altında olan 22 kəndi və Horadiz şəhəri erməni faşistlərindən azad olunan sonra burada ilk quruculuq-bərpa işlərinə start verildi. Heç kimin ağlına gəlməzdi ki, daşı-daş üstə qalmayan, yandırılıb külə döndərilən Horadiz şəhəri və eləcə də digər 22 yaşayış məntəqəsi beş-altı ildən sonra yenidən tikiləcək, abalaşacaq və gözəlləşəcəkdir.

Əlbəttə, bu işləri birdən-birə həll etmək elə də asan deyildi. Bayaq dediyimiz kimi, milyonlarla vəsait lazım idi. Ölkənin çətin və ağır vəziyyətində bu vəsaiti dövlət rəhbəri həmin regiona ayırırdı və böyük abadlıq

AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASININ

MEDIANIN İNKİŞAFI AGENTLİYİNİN MALİYYƏ YARDIMI İLƏ

Türkiyə Antalyada tarixi sualtı kəşfini açıqladı

Türkiyə, Aralıq dənizinin incisi sayılan Antalya sahillərində dünya sualtı arxeologiyası üçün mühüm əhəmiyyət daşıyan tarixi bir kəşfə imza atıb.

Adalet.az-ın məlumatına görə, Kumluca rayonunun Adrasan sahillərində, 33-46 metr dərinlikdə aşkar edilən qədim gəmi batığı, eramızdan əvvəl Yunan-Helenistik dövrünün sonları ilə Roma dövrünün əvvəllərinə təsadüf edir.

Elm dünyasında böyük maraq doğuran bu batıq, içərisindəki yüzrlərlə keramika boşqab, qab və sini ilə birlikdə 2 min il dəniz dibində toxunulmamış vəziyyətdə qalıb. Mütəxəssislər bu tapıntı qlobal miqyasda nadir hesab edir və onu sualtı arxeologiyada dönüş nöqtəsi kimi qiymətləndirirlər.

"El Keramikası Batığı" adlandırılan bu qədim gəmi, Aralıq dənizi hövzəsində geniş yayılmış və incə qırmızı cilalı süfrə qabları ilə tanınan Şərq sigillata keramikasından ibarət zəngin bir yük daşıyırdı. Təxminən 25 fərqli dizaynda olan bu qablar daşınma zamanı xam gil-dən qoruyucu təbəqə ilə örtülmüş və bir-birinin üstünə yığılaraq daşınmışdı. Mehız bu qədim qablaşdırma texnikası sayəsində keramikalar illər boyu torpaq qatları altında demək olar ki, zədələnmədən qorunub saxlanılıb.

Türkiyənin mədəniyyət və turizm naziri Mehmet Nuri Ersoy, Antalyanın sahillərində aşkarlanan qədim gəmi batığını yerində incələmək üçün xüsusi dalış heyatə keçirib. Nazir Ersoy bildirib: "Qab və boşqablar öz ilkin rəngini və səth quruluşunu qoruyaraq dövrün istehsal və qablaşdırma texnikaları barədə olduqca qiymətli məlumatlar verir."

Nazir bu batığı yalnız Türkiyə üçün deyil, bəşəriyyətin ortaq mədəni irsi baxımından da "son dərəcə dəyərli bir kəşf" kimi dəyərləndirib. Qədim dövrə aid bu eşyaların hazırda bölgədəki Bərpa və Qoruma Laboratoriyasında incəliklə qorunduğunu vurğulayıb.

Antalyanın Kemer-İdyros bölgəsində tapılan və 2 minillik tarixi olan "El Keramikası Batığı"nı dünya ictimaiyyətinə daha geniş şəkildə tanıtmmaq məqsədilə Türkiyə bölgədə Aralıq dənizi Sualtı Arxeologiyası üzrə ixtisaslaşmış yeni bir muzey inşa edəcək. Bu təşəbbüs, mədəni irsin qorunması istiqamətində atılan mühüm addımlardan biri kimi qiymətləndirilir.

Mədəni irsin qorunmasına yönəlmiş strateji yanaşması ilə seçilən Türkiyə, arxeologiya sahəsində son illərdə beynəlxalq səviyyədə liderliyə yüksəlməkdədir. Bu istiqamətdə həyata keçirilən "Gələcək Nəsillər üçün İrs" layihəsinin tərkib hissəsi kimi, 2024-cü il ölkədə rəsmi olaraq "Arxeologiyanın Qızıl Dövrü" elan edilib.

Layihə çərçivəsində ölkə üzrə aparılan arxeoloji qazıntı işləri bütün fəsilləri əhatə etməklə genişləni. Təkcə 2023-cü ildə qazıntılardan sayı 765-ə çatıb. Növbəti hədəf isə bu rəqəmi 2026-cı ilə qədər 800-ə çatdırmaqdır. Bu təşəbbüs, keçmiş gün üzünə çıxarmaqla yanaşı, gələcək nəsillərə ötürüləcək mədəni sərvətlərin daha geniş şəkildə qorunmasını təmin edir.

Türkiyənin mədəni irsinin qorunmasına dair genişmiqyaslı vizyonu artıq dənizin dərinliklərini də əhatə edir. Bu baxış ölkəni sualtı arxeologiya sahəsində öncül bir dövlətə çevirir. 2025-ci ildən etibarən Türkiyə tərəfindən dörd prezident fərmanı ilə təsdiqlənmiş qazıntı, üç muzey rəhbərliyində aparılan sualtı araşdırma və əlavə olaraq üç elmi tədqiqat ekspedisiyası həyata keçirilib. Bu fəaliyyətlər dəniz arxeologiyası sahəsində sistemli və davamlı yanaşmanın təməlini qoyur.

Mədəniyyət və turizm naziri Mehmet Nuri Ersoy bildirib: "Təkcə Patara ilə Mersin arasındakı sahil zolağında artıq 400-dən çox gəmi batığı müəyyən olunub. Alimlərimiz bu ərazilərdə böyük intizam və səmərə ilə çalışırlar. Bu kəşflər yalnız elmi baxımdan deyil, turizm baxımından da böyük imkanlar yaradır."

Hər bir gəmi batığı Türkiyənin dənizçilik tarixinə yeni baxış bucağı qazandırır. Sualtı arxeologiya ilə zəngin təbii dalış məkanlarının vəhdəti Türkiyəni global səviyyədə dalğıcılıq və dəniz araşdırmaları mərkəzinə çevirir. Xüsusilə Egey sahilləri və Türk Rivierası ilboyu əlverişli su temperaturu, yüzrlə sertifikatlı dalış mərkəzi və təcrübəli təlimçiləri ilə dalğıcılar üçün cəlbedici məkana çevrilib.

Antalyanın Kaş qəsəbəsi dünya üzrə ən yaxşı 10 dalğıc məkanından biri kimi seçilir.

Egey və Aralıq dənizlərinin kəsişdiyi Muğlanın Fethiye və Bodrum bölgələri ilə Çanakkələdə yerləşən Qallipoli Tarixi Sualtı Parkı isə bu sahillərdə kəşf ediləcək ən canlı dalğıc istiqamətləri olaraq önə çıxır.

Türkiyədə sualtı kəşflərin ictimaiyyətə təqdim edilməsində Bodrum Sualtı Arxeologiyası Muzeyi kimi qurumların da mühüm rolu vardır.

Türkiyənin ən son dörd prezident fərmanı ilə aparılan qazıntıları arasında ən önəmli sayılan "El Keramikası Batığı" isə, qlobal arxeoloji marağın mərkəzinə çevrilməklə yanaşı, dərinliklərin sirrlərinə maraq göstərən ziyarətçilər üçün mütləq görülməsi vacib olan yerlərdən biri olaraq qəbul edilir.

edir. Rəsmi oyuna qədər olan müddətdən maksimum istifadə etmək və həzır olmaq istəyirik".

Naxçıvan təmsilçisi Ərzurumda daha 2 yoxlama oyunu keçirəcək. Premyer Liqa klubu Türkiyənin Superliqa təmsilçiləri "Alanyaspor" (11 iyul) və "Trabzonspor"la (17 iyul) üz-üzə gələcək.

Xatırladaq ki, "Araz-Naxçıvan" Konfrans Liqasının 2-ci təsnifat mərhələsində "Aris"lə (Yunanıstan) qarşılaşacaq. Komandalar arasında ilk oyun iyulun 24-də Bakıda, cavab matçı isə iyulun 31-də Yunanıstanda olacaq.

ması, xətlərarası əlaqənin yaxşılaşdırılması idi. Bu cür oyunlarda nəticə yox, meydana çıxan futbolçuların verilən tapşırıqları nə dərəcədə icra etməsidir. Hər kəs istekli idi. Çalışmalarımız davam

edir. Rəsmi oyuna qədər olan müddətdən maksimum istifadə etmək və həzır olmaq istəyirik".

Naxçıvan təmsilçisi Ərzurumda daha 2 yoxlama oyunu keçirəcək. Premyer Liqa klubu Türkiyənin Superliqa təmsilçiləri "Alanyaspor" (11 iyul) və "Trabzonspor"la (17 iyul) üz-üzə gələcək.

Xatırladaq ki, "Araz-Naxçıvan" Konfrans Liqasının 2-ci təsnifat mərhələsində "Aris"lə (Yunanıstan) qarşılaşacaq. Komandalar arasında ilk oyun iyulun 24-də Bakıda, cavab matçı isə iyulun 31-də Yunanıstanda olacaq.

edir. Rəsmi oyuna qədər olan müddətdən maksimum istifadə etmək və həzır olmaq istəyirik".

Naxçıvan təmsilçisi Ərzurumda daha 2 yoxlama oyunu keçirəcək. Premyer Liqa klubu Türkiyənin Superliqa təmsilçiləri "Alanyaspor" (11 iyul) və "Trabzonspor"la (17 iyul) üz-üzə gələcək.

Xatırladaq ki, "Araz-Naxçıvan" Konfrans Liqasının 2-ci təsnifat mərhələsində "Aris"lə (Yunanıstan) qarşılaşacaq. Komandalar arasında ilk oyun iyulun 24-də Bakıda, cavab matçı isə iyulun 31-də Yunanıstanda olacaq.

edir. Rəsmi oyuna qədər olan müddətdən maksimum istifadə etmək və həzır olmaq istəyirik".

Naxçıvan təmsilçisi Ərzurumda daha 2 yoxlama oyunu keçirəcək. Premyer Liqa klubu Türkiyənin Superliqa təmsilçiləri "Alanyaspor" (11 iyul) və "Trabzonspor"la (17 iyul) üz-üzə gələcək.

Xatırladaq ki, "Araz-Naxçıvan" Konfrans Liqasının 2-ci təsnifat mərhələsində "Aris"lə (Yunanıstan) qarşılaşacaq. Komandalar arasında ilk oyun iyulun 24-də Bakıda, cavab matçı isə iyulun 31-də Yunanıstanda olacaq.

Əməkdar artist: "Səhv mənimdir, onun verilişinə niyə gəldim?!"

Əməkdar artist Elza Seyidcahan bəzi aparıcıları qınaq atəsinə tutub.

Adalet.az bildirir ki, o, bəzi aparıcıların müğənnilərlə rəftarını bəyənməyib:

"Oğlum heç vaxt mənim adımlı deməyib. Həmişə ana deyər müraciət edib.O görür ki, efrdə mənə aparıcı Elza deyir. Bu, oğlumun xoşuna gəlmir. Deyir o səninlə dostdur lap yaxşı. Kənarda dostluğunuzu davam edin. Amma efrdəsinizsə səni "Elza xanım" deyər müraciət etməlidir. Bunu isə bir çox aparıcılar anlamırlar.

Ümumiyyətlə, aparıcıların bəziləri etik davranışları yaxşı mənimsəməyiblər. Bəzən aparıcı elə sual verir ki, anlayıram ki, bu, deyəsən məni tanıdır. Tanısaydı, belə sual verməzdi. O zaman özümü günahlandırıram. Səhv mənimdir onun verilişinə niyə gəldim?!

Zenfira İbrahimova: "Qızımı efrdə görə bilməzsiniz"

Müğənni Zenfira İbrahimova həyat yoldaşı ilə münasibətindən danışır.

Adalet.az bildirir ki, o, həyat yoldaşı ilə birgə efrlərə gəlməsinin səbəbini açıqlayıb

"Bizim gənc çağlarımız geridə qaldı. Artıq övladlarımız gəncdirlər. Bizə müəyyən qədər qadağaları var. Siz mənim qızımın şəklini və özünü heç bir efrdə və sosial şəbəkədə görə bilməzsiniz.

Çünki buna icazə yoxdur. Hamı elə bilir ki, biz boşanmışıq. Səbəb də odur ki, mən efrlərdə "ərim-ərim" demirəm. Bir müddət "bu mənim ərimdir", "o həyat yoldaşımdır", "ərim filankəsdir" kimi ifadələr insanları diksindirdi. Bunu ayıb bilirəm. Bu şeylərə diqqət edirəm.

Müğənni: "Xarakterli olmalısan ki, seviləsən"

Müğənni Mehın Hübətova şəxsi həyatından danışır. Adalet.az bildirir ki, o, belə mövzularda daha çox qapalı olduğunu etiraf edib:

"Həmişə atamın şəhid olduğunu önə çəkmədiyim üçün təzyiqlərə məruz qalmışam. Amma mən bu itkini yaşayan bir insan kimi anlayıram ki, bundan istifadə etmək olmaz. Atamın ucaldığı zirvə elə bir məqamdır ki, onu necə ucuz-ucuz hadisələrdə "xərcləyə" bilərəm? Ən kədərli anlarımda belə təkiyə çəkiliyəm. Heç ailə üzvlərimə də çətinliyimi anlatmıram. Bu şeyləri sevmirəm. Özümü yazıq kimi göstərməyi heç sevmirəm. Adətən özünü yazıq kimi göstərəndə sevilirsən. Çünki tamaşçı güclü qadını sevmir. Daha çox zəif xarakterli olmalısan ki, seviləsən. Bu isə mənim təbiətimə uyğun deyil".

Əntiqə

Azərbaycan Respublikasının İqtisadiyyat Nazirliyi Yanında Dövlət Vergi Xidməti tərəfindən Quliyev Pərvin Məhiyyəddin oğlunun adına verilmiş 0579750 nömrəli xidməti vəsiqə itdiyi üçün etibarsız sayılır.

Faiq Qismətoğlu, Səməndər Məmmədov və Fərman Kazımov **Nicat Musayevə** atası **Hafiz müəllimin** vəfatından kədərləndiklərini bildirir və dərin hüznə başsağlığı verirlər.

Sabunçu rayon Ağsaqqallar Şurasının sabiq sədri Səməndər Məmmədov ailə üzvləri ilə birlikdə 271 nömrəli tam orta məktəbin direktoru müavini **Rüxsarə Əlizadəyə** qardaşı

Münasib həkimin vəfatından kədərləndiklərini bildirir və dərin hüznə başsağlığı verirlər.

Təsisçi və baş məsləhətçi:
Aqıl ABBAS

Baş redaktor:
İradə TUNCAY

Qəzet "Ədalət" qəzetinin bilgisayar mərkəzində yığılıb səhifələnmə və "Son dakika" MMC Neşriyyatında ofset üsulu ilə çap edilmişdir.

Müəlliflərin mövqeyi ilə redaksiyanın mövqeyi üst-üstə düşməyə bilər.

KAPİTAL Bankın 1 sayılı Nəsimi rayon filialı.
kod: 200112 h/h
Müxbir hesab: 0137010001994
S.W.I.F.T. Bik: AIIBAZ 2xhesab N:
38070019411100451111 VOEN: 1300456161
İndeks:0107 Qeydiyyat nömrəsi 100

Ünvan: Bakı AZ1073 Mətbuat prospekti, 529-cu məhəllə, "AZƏRBAYCAN" neşriyyatı, 6-cı mərtəbə.
Telefon: 538-05-50, 538-51-31, 534-55-98 Faks: 539-80-26
adaletqezeti@rambler.ru
adaletqezeti@mail.ru, adaletqezeti@box.az

Tiraj: 1500
Sifariş: 236
Çapa imzalanmışdır:
10.07.2025

ƏDALƏT •

11 iyul 2025-ci il